

Faaliyet Raporu

2012

Kesin zaruret olmadıkça, piyasalara karışılmaz;
bununla beraber, hiçbir piyasa da başıboş değildir.

K. Atatürk

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

Faaliyet Raporu

2012

Soldan Saęa:

1- Ahmet ağrı ÇİÇEK (Üye)

2- Abdullah TANCAN (Üye)

3- Alparslan BAYRAKTAR (Üye)

4- Zekeriya GÖKŐENLİ (Üye)

5- Hasan KÖKTAŞ (Başkan)

6- Fatih DÖNMEZ (Üye)

7- Fazıl şENEL (Üye)

8- Sefer BAKIR (Üye)

9- Mustafa YILMAZ (İkinci Başkan)

“ Kurumumuzun öncelikli hedefi; tüketicilere enerjinin daha verimli, güvenli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu olarak sunulmasını sağlayacak ortamı oluşturmaktır. ”

Enerji piyasalarımızın her geçen yıl daha da geliştiğine, kurumsal düzenleme kabiliyetinin ve özel sektör işletmeciliğinin niteliğinin yükseldiğine, sektörün dört temel piyasasında tedarikçiden son kullanıcıya verilen hizmete kadar her halkanın güçlendiğine tanık olmaktadır.

Güçlü siyasi iradenin ekonomi ve enerji konularındaki kararlılığı, piyasanın gelecek öngörüsünü güçlendirmekte ve düzenleme kabiliyetini arttırmaktadır.

Özel sektörümüzün enerji piyasasındaki etkinliğinin artması artık sadece bu sektör için değil ülkemiz ekonomisi için de sürükleyici bir boyut kazanmış durumdadır.

Ülkemiz için son derece önemli olan enerji sektöründe rekabete dayalı bir ortamın sağlanması ve bu ortamda faaliyet gösterecek mali açıdan güçlü, şeffaf ve istikrarlı enerji piyasalarının oluşturulması ve bu piyasaların düzenlenmesi ile denetlenmesi faaliyetlerinin layığıyla yerine getirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda, enerji sektörünün düzenlenmesi ve denetlenmesi olan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na merkezi bir rol düşmektedir.

Üstlendiği görev ve sorumlulukların bilincinde olan Kurumumuzun öncelikli hedefi; tüketicilere enerjinin daha verimli, güvenli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu olarak sunulmasını sağlayacak ortamı oluşturmaktır. Bu kapsamda, Kurumumuz görev ve sorumluluklarını başarı ile yerine getirebilmek için tüketiciler, sektör temsilcileri, sivil toplum kuruluşları ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları gibi enerji piyasalarında yer alan bütün paydaşların görüş ve önerilerini alarak enerji piyasalarının gelişimine yönelik ortak aklı uygulamaya geçirmeyi önemsemektedir.

Ortak akıl olgulara aynı veri setinden beslenerek bakmayla, belli bir bilinç düzeyine sahip olarak konulara gelecek perspektifi ile yorum yapabilmekle ancak ortak bir değer yaratabilir.

Kurum olarak sektörün karar vericileri için değer taşıyan bilgilerin konsolide edilmesi ve yorumlanmasına her zaman özel bir önem vermiş bulunmaktayız.

Kurumumuzun 2012 yılında gerçekleştirdiği çalışmalarının genel bir bilgilendirmesi olarak sunulan bu faaliyet raporu sektörel gelişmelerin değerlendirilmesine de imkân sunacak şekilde hazırlanmıştır.

Saygılarımla

Hasan KÖKTAŞ
Başkan

AB	: Avrupa Birliği
ABGS	: Avrupa Birliği Genel Sekreterliği
AG	: Alçak Gerilim
BBS	: Bağımsız Bölüm Sayısı
BOTAŞ	: Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi
CEER	: Avrupa Enerji Düzenleyicileri Birliği (Council of European Energy Regulators)
CIF	: Cost, Insurance And Freight
CNG	: Sıkıştırılmış Doğal Gaz (Compressed Natural Gas)
DGP	: Dengeleme Güç Piyasası
DTM	: Dış Ticaret Müsteşarlığı
DTÖ	: Dünya Ticaret Örgütü
ECRB	: Enerji Topluluğu Düzenleme Kurulu (Energy Community Regulatory Board)
ECS	: Enerji Topluluğu Sekretaryası (Energy Community Secretariat)
EİT	: Ekonomik İşbirliği Teşkilatı
ERRA	: Enerji Düzenleyicileri Bölgesel Birliği (The Energy Regulators Regional Association)
EREGEG	: Avrupa Doğal Gaz ve Elektrik Düzenleyicileri Grubu (European Regulators Group for Electricity and Gas)
EPDK	: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
ETKB	: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
EÜAŞ	: Elektrik Üretim A.Ş.
FOB	: Free On Board
GATS	: Hizmetler Ticareti Genel Anlaşması (General Agreement on Trade in Services)
G-DUY	: Geçici Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği
GÖP	: Gün Öncesi Planlama
GWh	: Gigavatsaat
ICER	: Uluslararası Enerji Düzenleyicileri Konfederasyonu (International Confederation of Energy Regulators)
IERN	: Uluslararası Enerji Düzenleme Ağı (International Energy Regulation Network)
KEİ	: Karadeniz Ekonomik İşbirliği
KEP	: Katılım Öncesi Ekonomik Program

Kurum	: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
Kurul	: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu
kWh	: Kilovatsaat
LNG	: Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (Liquefied Natural Gas)
LPG	: Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (Liquefied Petroleum Gas)
MW	: Megavat
MWh	: Megavatsaat
MEDREG	: Akdeniz Elektrik ve Doğal Gaz Düzenleyicileri Birliği (Association of Mediterranean Regulators for Electricity and Gas)
N-DUY	: Nihai Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği
OECD	: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (Organisation for Economic Cooperation and Development)
OG	: Orta Gerilim
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
PMUM	: Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi
SEQ	: Standing Group on Emergency Questions
SGÖF	: Sistem Gün Öncesi Fiyatı
SLT	: Standing Group on Long Term Cooperation
SMF	: Sistem Marjinal Fiyatı
SOM	: Standing Group on The Oil Market
ST	: Serbest Tüketici
ŞİD	: BOTAŞ İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar
TEİAŞ	: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi
TETAŞ	: Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi
TPAO	: Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜPRAŞ	: Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
TWh	: Teravatsaat
UEA	: Uluslararası Enerji Ajansı
YAL	: Yük Alma Teklifi
YAT	: Yük Atma Teklifi

I. BÖLÜM: GENEL BİLGİLER

1. ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	17
1.1. Görev, Yetki ve Sorumluluklar	17
1.2. Misyon, Vizyon, Kurumsal Değerler	18
1.3. Stratejik Amaçlar ve Hedefler	19
2. KURUMUN YAPISI	20
2.1. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu	20
2.2. Başkanlık	20
2.3. Hizmet Birimleri	21
3. KURUMA İLİŞKİN BİLGİLER	22
3.1. Fiziksel Yapı	22
3.2. İnsan Kaynakları	22

II. BÖLÜM: KURUMUN 2012 YILI FAALİYETLERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

1. MEVZUAT DÜZENLEMELERİ	27
1.1. Elektrik Piyasasına Yönelik Mevzuat Düzenlemeleri	27
1.1.1. Kanunlarda Yapılan Değişiklikler	28
1.1.2. İkincil Mevzuat Düzenlemeleri	28
1.2. Doğal Gaz Piyasasına Yönelik Mevzuat Düzenlemeleri	39
1.2.1. İkincil Mevzuat Düzenlemeleri	39
1.3. Petrol Piyasasına Yönelik Mevzuat Düzenlemeleri	42
1.3.1. İkincil Mevzuat Düzenlemeleri	42
1.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasına Yönelik Mevzuat Düzenlemeleri	43
1.4.1. İkincil Mevzuat Düzenlemeleri	43
2. LİSANSLAMA İŞLEMLERİ	44
2.1. Elektrik Piyasası Lisanslama Faaliyetleri	44
2.1.1. Lisans İşlemleri	44
2.1.2. İthalat ve İhracat İzinleri	47
2.2. Doğal Gaz Piyasası Lisanslama Faaliyetleri	48
2.2.1. Lisans İşlemleri	48
2.2.2. Sertifika İşlemleri	54
2.3. Petrol Piyasası Lisanslama Faaliyetleri	55
2.3.1. Lisans İşlemleri	55
2.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisanslama Faaliyetleri	61
3. FİYAT OLUŞUMU ve TARİFELENDİRME	68
3.1. Elektrik Piyasası Tarifeleri	68
3.1.1. Toptan Satış Tarifesi	68
3.1.2. Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatı	68
3.1.3. Dağıtım Tarifesi	68

3.1.4. İletim Faaliyeti	70
3.1.5. Primer Frekans Kontrol Birim Hizmet Bedeli	70
3.1.6. OSB Dağıtım Bedeli	71
3.1.7. Dengeleme ve Uzlaştırma Uygulamaları	71
3.2. Doğal Gaz Piyasası Tarifeleri	74
3.2.1. İç Tesisat Proje Onay, Kontrolörlük, Test ve İşletmeye Alma İşlemleri Bedelleri	74
3.2.2. Bağlantı Tarifeleri	75
3.2.3. İletim Tarifeleri	76
3.2.4. Depolama Tarifeleri	77
3.2.5. Toptan Satış Tarifeleri	77
3.2.6. Perakende Satış Tarifeleri	77
3.3. Petrol Piyasası Tarifeleri	77
3.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Fiyatlar	79
4. PİYASA İZLEME ve GÖZETİM	79
4.1. Elektrik Piyasası İzleme ve Gözetim Faaliyetleri	79
4.1.1. Elektrik Üretim-Tüketim Durumu	79
4.1.2. Piyasa Hacimleri ve Katılımcılar	86
4.1.3. Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Uygulaması	87
4.1.4. Özelleştirme	89
4.2. Doğal Gaz Piyasası İzleme ve Gözetim Faaliyetleri	93
4.2.1. Türkiye Doğal Gaz Piyasası	93
4.3. Petrol Piyasası İzleme ve Gözetim Faaliyetleri	96
4.3.1. Türkiye Petrol Piyasası	96
4.3.2. Petrol Piyasası Bilgi Sistemi	99
4.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası İzleme ve Gözetim Faaliyetleri	99
4.4.1. Türkiye Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası	99
4.4.2. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Bilgi Yönetim Sistemi	101
5. DENETİM	101
5.1. Elektrik Piyasası Denetim Faaliyetleri	102
5.2. Doğal Gaz Piyasası Denetim Faaliyetleri	102
5.3. Petrol Piyasası Denetim Faaliyetleri	102
5.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Denetim Faaliyetleri	109
6. KAMULAŞTIRMA, KİRALAMA ve İRTİFAK HAKKI TESİSİ	112
7. TÜKETİCİ HAKLARININ KORUNMASI	115
8. ULUSLARARASI İLİŞKİLER	116

III. BÖLÜM: MALİ BİLGİLER

MALİ BİLGİLER	123
EKLER	129
EK: 1- Mevzuat Listesi	130

Tablo 01	EPDK Personeli Kadro Dağılımı.....	23
Tablo 02	Yıllara Göre EPDK Personel Sayısı	23
Tablo 03	Dağıtım ve Görevli Perakende Satış Şirketleri Arası Görev Paylaşımı	37
Tablo 04	EPDK Tarafından Verilen Lisans Türleri ve Lisansların Veriliş Yıllarına Göre Dağılımı	45
Tablo 05	2012 Yılında EPDK Tarafından Verilen Lisansların Yakıt/Kaynak Türlerine Göre Dağılımı	46
Tablo 06	2012 Yılında Sona Erdirilen Lisansların Türlerine Göre Dağılımı.....	46
Tablo 07	2003-2012 Yılları Arasında Özel Sektör Tarafından İşletmeye Alınan Yeni Elektrik Üretim Kapasitesi.....	47
Tablo 08	2012 Yılı Sonu İtibariyle Doğal Gaz Piyasası Lisans Dağılımı.....	49
Tablo 09	2012 Yılı Şirketlere Göre Doğal Gaz İthalat Miktarları ve Şirketlerin Piyasa Payları	49
Tablo 10	2012 Yılı Sonu İtibariyle Gaz Arzı Sağlanan Şehirlerdeki Ulaşılan Toplam Abone Sayıları....	50
Tablo 11	Doğal Gaz Depolama Lisansı Almış Şirketler ve Depolama Tesislerine İlişkin Bilgiler	53
Tablo 12	Petrol Piyasasında Bayilik Lisansı İşlemleri.....	55
Tablo 13	2012 Yılı Bayilik Lisansı Alt Başlıklarına Göre Yapılan İşlemler (Adet)	55
Tablo 14	İllere Göre Bayilik Lisans Sayıları.....	56
Tablo 15	Yıllara Göre Serbest Kullanıcı Lisansı İşlemleri (Adet).....	59
Tablo 16	Yıllara Göre Madeni Yağ Lisansı İşlemleri (Adet)	59
Tablo 17	Yıllara Göre Dağıtıcı Lisansı Alt Başlığında yer alan Madeni Yağ Lisans Hareketleri.....	59
Tablo 18	Yıllara Göre Atık Yağ Geri Kazanıma ilişkin Madeni Yağ Lisans Hareketleri.....	60
Tablo 19	Depolama Lisansı İşlemleri (Adet).....	60
Tablo 20	İletim Lisansı İşlemleri (Adet)	60
Tablo 21	Taşıma Lisansı İşlemleri (Adet)	61
Tablo 22	2012 Yılı İçerisinde LPG Piyasasında Verilen Lisansların Faaliyet Türlerine Göre Dağılımı....	61
Tablo 23	2012 Yılı İçerisinde LPG Piyasasında Yapılan Lisans Tadilleri Dağılımı	62
Tablo 24	2012 Yılında Sona Erdirilen Lisanslar	63
Tablo 25	31.12.2012 tarihi itibariyle LPG Piyasası Lisanslarının Faaliyet Türlerine Göre Dağılımı	63
Tablo 26	31.12.2012 Tarihi İtibariyle LPG Taşıma Araçları	64
Tablo 27	31.12.2012 Tarihi İtibariyle LPG Dağıtıcı Lisansı Türleri.....	64
Tablo 28	31.12.2012 tarihi itibariyle LPG Depolama Lisansı türleri.....	64
Tablo 29	2012 Yılında İller Bazında Verilen Lisanslar	65
Tablo 30	TETAŞ Toptan Satış Tarifesi.....	68
Tablo 31	Abone Gruplarına Göre Tarifelerin Yıllara Göre Değişimi	69
Tablo 32	Ortalama İletim Sistemi Kullanım Tarifeleri.....	70
Tablo 33	2012 Yılı Primer Frekans Kontrol Birim Hizmet Bedelleri	70
Tablo 34	DUY Uygulamalarında DGP ve GÖP Toplam Talimat Miktarları	73
Tablo 35	EPDK Tarafından Belirlenen İç Tesisat Proje Onay, Kontrol, Test ve İşletmeye Alma Üst Bedelleri	74
Tablo 36	EPDK Tarafından Dağıtım Şirketleri İçin Belirlenen Bağlantı Tarife Bedelleri.....	75
Tablo 37	2012 Yılı EPDK Tarafından Güncellenmiş İletim Tarifeleri Bedelleri	76
Tablo 38	Elektrik Üretim-Tüketim Durumu.....	79
Tablo 39	2012 Yılı Elektrik Enerjisi Genel Görünümü	80

Tablo 40	2012 Yılı Üreticilerin Elektrik üretim Miktarları (GWh).....	83
Tablo 41	2012 Yılında Lisanslama Süreci Devam Eden Elektrik Üretim Tesisleri	90
Tablo 42	Hisse Devrine Onay Verilen Dağıtım Şirketlerine Ait Bilgiler	91
Tablo 43	2012 Yılı Aylara Göre Üretim-İthalat Durumu(Milyon m ³)	93
Tablo 44	2010-2012 Yıllarında Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Ülkelere Göre Ham Petrol İthalatı (1.000 ton)	97
Tablo 45	2012 Yılı Petrol Piyasası Genel Görünümü (ton)	98
Tablo 46	2006-2012 Yılları arası LPG üretim, ihracat, ithalat ve tüketim miktarları (ton).....	99
Tablo 47	2006-2012 Yılları arası LPG ürünleri tüketim miktarları (ton)	100
Tablo 48	2012 Yılı Analiz Sonuçları	103
Tablo 49	2005-2012 Yılları Arasında Petrol Piyasasında Uygulanan İdari Para Cezalarının Bazı İller Bazında Dağılımı	104
Tablo 50	Yıllar itibariyle Kullanılan Ulusal Marker ve İşaretlenen Akaryakıt Miktarları.....	106
Tablo 51	2012 Yılında LPG Piyasasında Uygulanan İdari Para Cezalarının Dağılımı	110
Tablo 52	2012 Yılında Denetim Kapsamında Protokolcü Kuruluşlara Aktarılan Ödenek Tutarları.....	111
Tablo 53	2012 Yılında Kamulaştırma İşlemleri Yapılan Elektrik Üretim Tesislerinin Enerji Kaynağına Göre Dağılımı	112
Tablo 54	2012 Yılında Elektrik Üretim Tesisleri İle İlgili Kamulaştırma İşlemleri İçin Alınan Kurul Kararlarının İşlem Türüne Göre Dağılımı	113
Tablo 55	2012 Yılında Özelleştirme Kapsamında Devredilmiş Olan Elektrik Dağıtım Tesisleri İle İlgili Kamulaştırma İşlemleri İçin Alınan Kurul Kararlarının İşlem Türüne Göre Dağılımı	113
Tablo 56	2012 Yılında Dağal Gaz Dağıtım Tesisleri İle İlgili Kamulaştırma İşlemleri İçin Alınan Kurul Kararlarının İşlem Türüne Göre Dağılımı.....	114
Tablo 57	Yıllar İtibariyle Maliye Bakanlığına Aktarılan Gelir Fazlası.....	123
Şekil 01	Serbest Tüketici Limiti ve Piyasa Açıklık Oranı.....	38
Şekil 02	2012 Yılı Gün Öncesi Piyasası Ortalama Fiyatlar.....	72
Şekil 03	2012 Yılı Dengeleme Güç Piyasası Ortalama Fiyatlar.....	73
Şekil 04	Elektrik Enerjisi Tüketimi (TWh).....	81
Şekil 05	Yıllara Göre Elektrik Talep Artış Oranları	82
Şekil 06	2012 Yılı Üretici Grupların Elektrik Üretim Yüzdeleri	83
Şekil 07	Üretimin Kamu ve Özel Sektör Kuruluşlarına Göre Gelişimi	84
Şekil 08	2012 Yılı Elektrik Üretiminin Kaynaklara Göre Dağılımı	85
Şekil 09	Su Gelirleri.....	85
Şekil 10	Toptan Satış Piyasası Hacminin Gelişimi	86
Şekil 11	PMUM'a Kayıtlı Katılımcı Sayısının Gelişimi	87
Şekil 12	Serbest Piyasada Tüketim	88
Şekil 13	2012 Yılı İçerisinde Serbest Tüketici Sayaç Sayısındaki Artış	88
Şekil 14	2012 Yılı İçerisinde Serbest Tüketici Sayısındaki Artış.....	89
Şekil 15	2012 Yılında Doğal Gaz Tedarik Dağılımı (%).....	94
Şekil 16	2012 Yılı Sektörel Doğal Gaz Tüketim Payları (%).....	95
Şekil 17	2012 Yılı Kaynak Ülkeler Bazında Türkiye Doğal Gaz İthalatı (%).....	96

Bölüm I

GENEL BİLGİLER

1. ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

1.1. Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, 03.03.2001 tarihli ve 24335 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile “Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu” adı altında kurulmuş olup, 02.05.2001 tarihli ve 24390 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu (Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve Doğal Gaz Piyasası Hakkında Kanun) ile birlikte “Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu” adını almıştır.

Kurum, kamu tüzel kişiliğini haiz olup, idari ve mali özerkliğe sahiptir. İlişkili olduğu bakanlık ise Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’dır.

Kurumun merkezi Ankara’dadır, taşra teşkilatı yoktur. Kurum, dağıtım bölgelerinde müşteri ilişkilerini sağlamak amacıyla irtibat büroları kurabilmektedir. Bu çerçevede, sadece İstanbul’da bir adet irtibat bürosu mevcuttur.

Kurum;

- 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun¹ (2001),

- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu (2001),

¹ Bu Kanunun adı, “Elektrik Piyasası Kanunu” iken, 14.3.2013 tarihli ve 6446 sayılı “Elektrik Piyasası Kanunu” 30 uncu maddesiyle “Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun” olarak değiştirilmiştir. Ayrıca 6446 sayılı Kanunun 31 inci maddesiyle, diğer mevzuatta, 4628 sayılı Kanunun 6446 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılan maddelerine yapılan atıfların mezkur Kanunun ilgili hükümlerine yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

- 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu (2003),

- 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu (2005)

- 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu (2013)

ile kendisine verilen görevleri ifa etmekte ve yetkileri kullanmaktadır.

Söz konusu Kanunlar ile elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG’nin; yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterebilecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir enerji piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu amacın yerine getirilmesinde Kurum;

Elektrik Piyasasında; Tüzel kişilerin yetkili oldukları faaliyetlerden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini tanımlayan lisansların verilmesi ve tadili; işletme hakkı devri kapsamındaki mevcut sözleşmelerin piyasa koşullarına göre düzenlenmesi; piyasa performanslarının izlenip, performans standartlarının oluşturulması; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi ve uygulattırılması; lisans sahibi tüzel kişilerin denetlenmesi; düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanması, tadili ve uygulattırılması; piyasada Elektrik Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasının sağlanması,

Doğal Gaz Piyasasında; Doğal gazın ithali, iletimi, dağıtımı, depolanması, ticareti ve ihracatı ile bu faaliyetlere ilişkin tüm gerçek ve tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerini tanımlayan lisans ve sertifikaların verilmesi; piyasa ve

sistem işleyişinin incelenmesi; ikincil mevzuatın oluşturulması, değiştirilmesi, uygulattırılması, denetlenmesi, maliyeti yansıtan fiyatların incelenmesi, düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanması, tadili ve uygulatılması; piyasada Doğal Gaz Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasının sağlanması,

Petrol Piyasasında; Petrol ile ilgili rafinaj, işleme, madeni yağ üretimi, depolama, iletim, serbest kullanıcı ve ihrakiye faaliyetlerinin yapılması amacıyla tesis kurulması, işletilmesi, akaryakıt dağıtımı, taşınması ve bayilik faaliyetleri için lisans verilmesi, güncelleştirilmesi, geçici olarak durdurulması veya iptali; lisans gerektiren faaliyet ve işlemlerin kapsamı, lisans ile kazanılan hak ve üstlenilen yükümlülükler, lisans kapsamındaki faaliyetlerin kısıtlanması, faaliyetin yürütülmesine ilişkin olarak özel şartların belirlenmesi; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi ve uygulattırılması; tarifelerin onaylanması; piyasada oluşan tavan fiyatların ve fiyat listelerinin takibi, piyasada Petrol Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasının sağlanması,

Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında; LPG dağıtımı, taşınması, oto gaz bayilik faaliyetleri, depolanması, LPG tüpünün imalatı, dolumu, bakımı amaçlarıyla tesisler kurulması ve işletilmesi için lisans verilmesi, güncelleştirilmesi, geçici olarak durdurulması veya iptali; lisans gerektiren faaliyet ve işlemlerin kapsamı, lisans ile kazanılan hak ve yükümlülükler, lisans kapsamındaki faaliyetlerin kısıtlanması, faaliyetin yürütülmesine ilişkin olarak özel koşulların belirlenmesi; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi ve uygulattırılması; piyasada oluşan tavan

fiyatların takibi, piyasada Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasının sağlanması,

konularında yetkili ve sorumludur.

1.2. Misyon, Vizyon, Kurumsal Değerler

Misyonumuz

Enerjinin yeterli, kaliteli, sürekli, ekonomik ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketiciye sunulması için düzenleme ve denetleme yapmaktır.

Vizyonumuz

Güçlü, rekabetçi ve şeffaf enerji piyasalarını oluşturacak düzenleme anlayışıyla değer yaratmak.

Kurumsal Değerlerimiz

Değer İfadesi	Açıklama
Öncü ve Yönlendirici	EPDK piyasa ihtiyaçlarını öngörerek piyasaları yönlendirir.
Paydaş Odaklılık	EPDK paydaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzenleme yapar ve hizmet sunar.
Stratejik Bakış	EPDK stratejik yönetim anlayışıyla geleceğe yönelik gelişmeleri bugünden belirleyerek gerekli adımları atar.
Şeffaflık	EPDK faaliyetlerini yasalara uygun, ilgili tarafların erişimine açık olarak ve hesap verilebilirlik anlayışı çerçevesinde gerçekleştirir, gerekli bilgilendirmeyi yapar.
Tarafsızlık	EPDK tüm taraflara eşit uzaklıktadır. Önyargısız, somut, veri ve bilgiye dayanan adil bir yaklaşım sergiler.
Bağımsızlık	EPDK kanunların kendisine verdiği yetki ve sorumlulukları bağımsız olarak kullanır.
Tutarlılık ve Süreklilik	EPDK faaliyet, hizmet ve uygulamalarında misyonu çerçevesinde her zaman dengeli ve doğru hareket eder.
Yenilikçilik ve Sürekli İyileştirme	EPDK faaliyet ve süreçleri etkin yöntemlerle analiz ederek gerekli iyileştirmeleri yapar. EPDK sürekli olarak alanındaki bilgileri ve gelişmeleri takip eder, bunları içselleştirerek yeni bilgiler üretir.

1.3. Stratejik Amaçlar ve Hedefler

Stratejik Amaçlar	Hedefler
Adil ve rekabetçi piyasa ortamını oluşturarak devamlılığını sağlamak	1. Faaliyetlere izin verme sürecinde etkinliğin artırılması 2. Yatırımlar için gerekli taşınmazların temin süresinin kısaltılması 3. Denetimde etkinliğin artırılması 4. Piyasa açıklığının ve rekabetin artırılması 5. Mevzuatın sadeleştirilmesi ve uygulanabilirliğinin artırılması
Piyasada kaliteli ve ekonomik enerji sunulmasını sağlamak	6. Ürün ve hizmet kalitesini artırarak tüketici memnuniyetini sağlamak 7. Tarifesi düzenlemeye tabi lisans sahibi tüzel kişilerin mali sürdürülebilirliklerini sağlamak 8. Hizmet ve mal üretiminde fiyat etkinliği artırmak
Etkin ve güvenilir bilgi üretip sunarak öngörülebilir ve sürdürülebilir piyasaları oluşturmak	9. Lisans sahiplerinin faaliyetlerini daha etkin izlemek 10. Zamanında ve güvenilir raporlama yaparak paydaşları bilgilendirmek
Kurumsal kapasiteyi güçlendirmek	11. Kuruma karşı yöneltilen her türlü ihtilafın, hukuka uygun bir şekilde sonuçlandırılmasını sağlamak 12. İnsan kaynaklarının geliştirilmesi 13. Kurumun erişilebilirliğini artırmak 14. Yönetsel becerileri geliştirmek ve yetkinlikleri artırmak 15. Bilgi yönetim sisteminin kurulması ve sürekliliğinin sağlanması

2. KURUMUN YAPISI

Kurumun teşkilatı; Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu, Başkanlık ve Hizmet Birimlerinden oluşmaktadır.

2.1. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu

Kurum, görevlerini yerine getirirken yetkilerini Kurul vasıtasıyla kullanmaktadır. Kurumun temsil ve karar organı Kurul'dur. Kurul ilk kez üyelerin 19.11.2001 tarihinde Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu önünde yemin etmesiyle göreve başlamıştır. Kurul; biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere dokuz üyeden oluşmaktadır.

Kurul üyeleri; hukuk, siyasal bilgiler, idari bilimler, kamu yönetimi, iktisat, mühendislik, işletme ya da maliye dallarında eğitim veren en az dört yıllık yüksek öğrenim kurumlarından mezun olmuş, kamu kurum ve kuruluşlarında ya da özel sektörde en az on yıl deneyim sahibi ve mesleğinde temayüz etmiş kişiler arasından Bakanlar Kurulunca atanmaktadır. Bakanlar Kurulu, atamayla birlikte Kurul Başkanını ve İkinci Başkanı görevlendirmektedir.

Kurul başkan ve üyelerinin görev süresi altı yıldır. Kurul üyelerinin görev süreleri dolmadan görevlerine son verilemez.

Başkanlık veya üyelikler, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşaldığı takdirde, boşalan üyeliklere bir ay içinde atama yapılmaktadır. Görev süresi sona eren üyelerin tekrar seçilebilmesi söz konusudur.

Kurul, en az haftada bir defa olmak üzere, gerekli gördüğü sıklıkta toplanmaktadır. Toplantıyı Kurul Başkanı veya yokluğunda İkinci Başkan

yönetmektedir. Her bir toplantının gündemi toplantıdan önce Başkan ya da yokluğunda İkinci Başkan tarafından hazırlanarak Kurul üyelerine bildirilmektedir.

Kurul, salt çoğunlukla toplanmakta ve kararları toplantıya katılanların çoğunluğu ile almaktadır.

İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır.

İlgili kanunlarda Kurul'a çeşitli görev ve yetkiler verilmiş olup bu görev ve yetkiler 4628 sayılı Kanunun 5, 5/A, 5/B ve 5/C maddelerinde yer almaktadır.

2.2. Başkanlık

Başkanlığın görev ve yetkileri, 4628 sayılı Kanun'un 5 inci ve 9 uncu maddelerinde hükme bağlanmıştır.

Kurul Başkanı, aynı zamanda Kurumun da başkanıdır. Kurul üyeleri ile hizmet birimleri arasındaki organizasyon ve koordinasyon Başkan tarafından sağlanır. Başkan, Kurul kararlarının uygulanmasından, yürütülmesinden ve Kurulun temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk; Kurulun işleri ile ilgili olarak kamuya bilgi verilmesi görevini de kapsamaktadır. Başkanlık tarafından Kurum personeline verilen yetkiler hariç olmak üzere, Kurumun tüm kararları Kurul tarafından alınmaktadır. Kurul, uygun bulduğu konularda Başkanlığı görevlendirmekte veya yetkilendirmektedir.

İkinci Başkan, Başkanın yokluğunda Başkanın görevlerini ve yetkilerini üstlenmektedir.

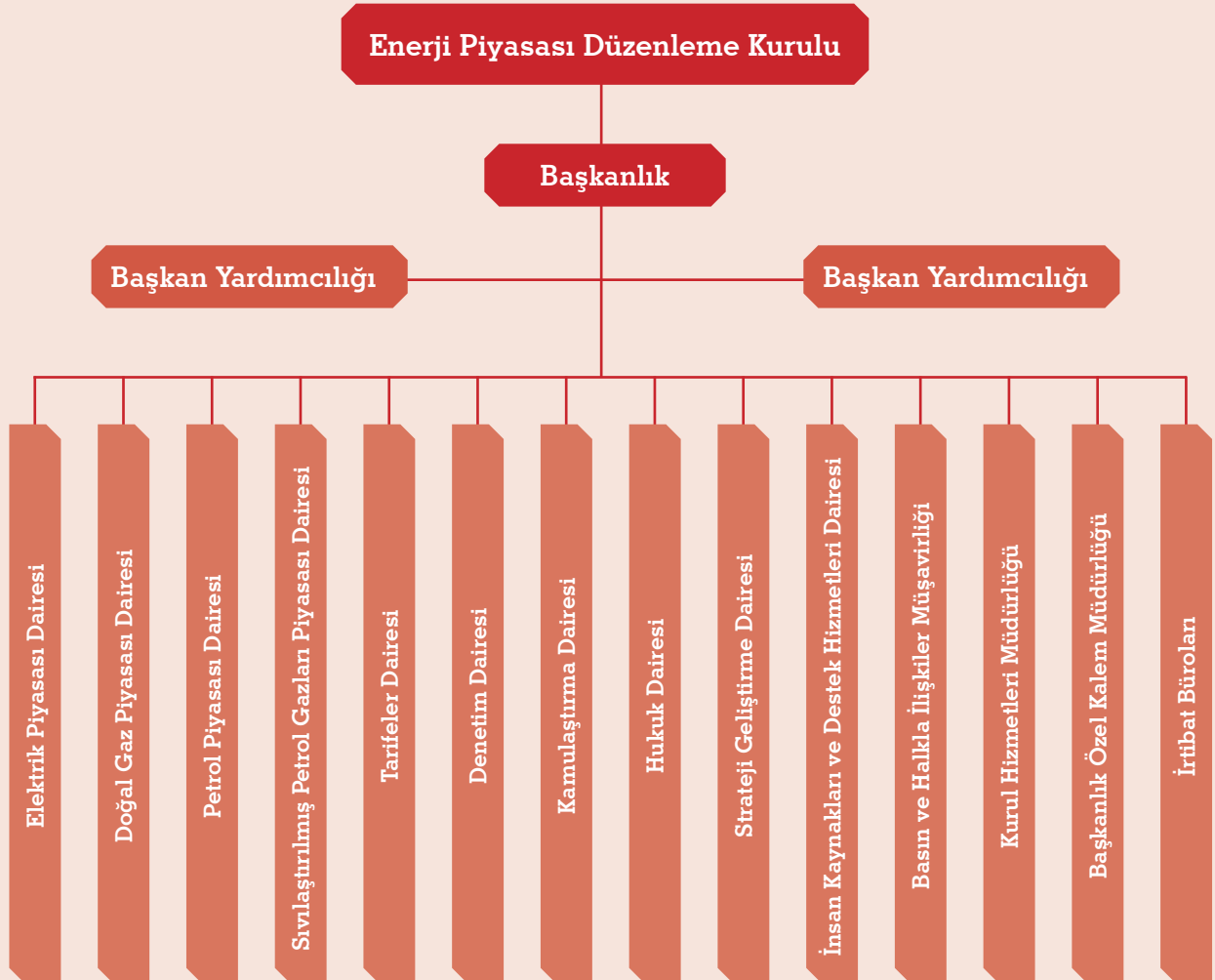
2.3. Hizmet Birimleri

Kurumun hizmet birimleri, Kurum görev ve yetkilerinin gerektirdiği sayıda daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış birimlerden oluşmaktadır.

Kurumun hizmet birimleri ile bunların görev ve sorumlulukları, kadro unvanları ve sayıları 4628 sayılı Kanunla düzenlenmiştir.

Bu çerçevede, Kurum teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat Şeması

3. KURUMA İLİŞKİN BİLGİLER

3.1. Fiziksel Yapı

Kurum, faaliyetlerini **Muhsin Yazıcıoğlu Caddesi No:51/C 06530 Yüzüncüyıl-ANKARA** adresindeki merkez binası ve **Askerocağı Caddesi Süzer Plaza No: 9 Elmadağ/ İSTANBUL** adresindeki İstanbul İrtibat Bürosunda yürütmektedir.

3.2. İnsan Kaynakları

Kurum hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, idari hizmet sözleşmesi ile sözleşmeli

olarak istihdam edilen personel eliyle yürütülmektedir. Kurul Başkanı ve Kurul üyeleri ile diğer Kurum personeli, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'na tabidir. Kurum personeli ücret ve mali haklar dışında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabidir. Kurum personelinin ücret ve diğer mali hakları, Bakanlar Kurulunca belirlenecek esaslar çerçevesinde Başkanlığın teklifi üzerine Kurulca tespit edilmektedir.

Kurumun kadro unvan ve sayıları ile 2012 yılı sonu itibariyle istihdam edilen 453 adet kadrolu personele ilişkin bilgiler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: EPDK Personeli Kadro Dağılımı

KADRO ÜNVANLARI	TOPLAM KADRO SAYISI	DOLU KADRO SAYISI	ÖĞRENİM DURUMU						CİNSİYETİ	
			İLKÖĞRETİM	LİSE	4 YILDAN AZ SÜRELİ Y.O	4 YIL VE DAHA FAZLA SÜRELİ Y.O.	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK
Başkan Yardımcısı	2	1						1		1
Daire Başkanı	12	11				8	2	1	1	10
Başkan Danışmanı	19	16				13	3			16
Grup Başkanı	45	42				28	13	1	5	37
Enerji Uzmanı	300	134				100	33	1	34	100
Enerji Uzman Yrd.	115	61				59	2		21	40
Avukat	25	10				7	3		7	3
Basın Müşaviri	3	3				2	1			3
Özel Kalem Müdürü	1	1		1						1
Kurul Hizmetleri Müdürü	1	1					1		1	
Özel Kalem Müdür Yardımcısı	2	2		2					1	1
Kurul Hizmetleri Müdür Yardımcısı	2	2		1			1		1	1
İrtibat Büro Müdürü	5	1				1				1
Yönetim Hizmetleri Uzmanı	50	28				23	5		9	19
Çözümleyici	8	5				2	3			5
Programcı	6	2				1	1			2
Tabip	1	1				1			1	
Hemşire	1	1			1				1	
Savunma Uzm.	1	1				1				1
Teknisyen	3	2		2						2
Tekniker	1									
Yönetim Görevlisi	95	86		4	4	65	13		32	54
İletişim Görevlisi	35	30		2	3	23	2		30	
Kütüphaneci	1	1				1				1
Şoför	12	10	4	3	1	2				10
Dağıtıcı	4	1				1				1
TOPLAM	750	453	4	15	9	338	83	4	144	309

Kurumun yıllara göre personel sayısında yaşanan değişim Tablo 2’de gösterilmektedir.

Tablo 2: Yıllara göre EPDK Personel Sayısı

Yılı	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Personel Sayısı	224	238	259	296	303	313	370	404	430	467	453

Bölüm II

FAALİYETLERE
İLİŞKİN BİLGİLER

1. MEVZUAT DÜZENLEMELERİ

Bu bölümde Elektrik, Doğal Gaz, Petrol ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları piyasalarına ilişkin 2012 yılı içerisinde; kanun, yönetmelik, lisans, tebliğ, genelge ve Kurul kararları kapsamında yapılan düzenlemeler yer almaktadır.

1.1. Elektrik Piyasasına Yönelik Mevzuat Düzenlemeleri

1.1.1. Kanunlarda Yapılan Değişiklikler

2012 yılı içerisinde 4628 sayılı Kanun ile 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda yapılan değişiklikler hakkında bilgiler aşağıda verilmiştir.

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu¹

15.06.2012 tarihli ve 28324 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6332 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 18– Elektrik dağıtım şirketleri ile elektrik üretim tesisleri ve/veya şirketlerinin özelleştirilmesi çalışmalarını kapsamında 31.12.2023 tarihine kadar yapılacak devir, birleşme, bölünme, kısmi bölünme işlemleri

¹ Bu Kanunun adı, “Elektrik Piyasası Kanunu” iken, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı “Elektrik Piyasası Kanununun” 30 uncu maddesiyle “Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun” olarak değiştirilmiştir. Ayrıca 6446 sayılı Kanunun 31 inci maddesiyle, diğer mevzuatta, 4628 sayılı Kanunun 6446 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılan maddelerine yapılan atıfların mezkur Kanunun ilgili hükümlerine yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

ile ilgili olarak ortaya çıkan kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır. Madde kapsamında yapılacak işlemler nedeniyle zarar oluşması halinde bu zarar kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaz. Yapılan bu bölünme işlemleri Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamında yapılan bölünme işlemi olarak kabul edilir.

Bu madde kapsamında yapılacak teslim ve hizmetler katma değer vergisinden müstesnadır. Söz konusu teslim ve hizmet ifalarıyla ilgili olarak yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler nedeniyle hesaplanan katma değer vergisinden indirilir. İndirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi iade edilmez. Bu madde kapsamına giren işlemlerde 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümleri uygulanmaz.”

05.07.2012 tarihli ve 28344 sayılı Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanun ile 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 12 – İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır.”

12.07.2012 tarihli ve 28351 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6353 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendinin sekizinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“4046 sayılı Kanun çerçevesinde yapılan özelleştirme sonrası elektrik dağıtım tesislerinin

iyileştirilmesi, güçlendirilmesi ve genişletilmesi için yapılan yatırımların mülkiyeti kamuya aittir. Özelleştirilen elektrik dağıtım tesis ve varlıklarına ilişkin her türlü işletme ile yatırım plânlaması ve uygulamasında onay ve değişiklik yetkisi Kurula aittir. Kurul, hizmetin verilmesini sağlayacak yatırımların teklif edilmemesi halinde talep eder ve onaylanmış yatırımlar gerçekleştirilmediği takdirde lisans iptal edilerek yeniden ihale yapılır. Kanun kapsamında tanımlanan elektrik dağıtım şirketlerinin her türlü denetimi Bakanlık tarafından yapılır. Bakanlık bu denetimi bu konuda ihtisas sahibi olan kamu kurum ve kuruluşlarına yetki devri suretiyle veya yetkilendireceği denetim şirketlerine hizmet satın almak suretiyle yaptırabilir. Bu kapsamda düzenlenecek denetim raporları Kuruma bildirilir. Denetim raporu sonucuna göre gerekli yaptırım ve işlemler Kurul tarafından karara bağlanır. Denetim şirketlerinin nitelikleri, yetkilendirilmesi, seçimi, yetkili denetim şirketleri ve denetime tabi şirketlerin hak ve yükümlülüklerine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun

12.07.2012 tarihli ve 28351 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6353 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun 6/C maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun kapsamındaki üretim tesisleri ile elektrik üretimi yapılan diğer tesislerin lisansı

kapsamındaki inceleme ve denetimi EPDK tarafından yapılır veya gerektiğinde masrafları ilgililerine ait olmak üzere EPDK tarafından yetkilendirilecek denetim şirketlerinden hizmet satın alınarak EPDK tarafından yaptırılabilir. Denetim şirketleri ile ilgili uygulamaya ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık görüşü alınmak kaydıyla EPDK tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

1.1.2. İkincil Mevzuat Düzenlemeleri

■ Yönetmelikler

Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik

Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik 10.03.2012 tarihli ve 28229 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Söz konusu yönetmelik ile diğer hususlar yanında aşağıdaki konularda düzenlemeler yapılmıştır.

-Bağlantı başvurularının nasıl değerlendirileceği belirlenmiştir.

-Bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarının imzalanabilme koşulları belirlenmiştir.

-Yetkili işletme sorumlusunun istihdam edilmesi ve/veya bu konuda gerekli hizmetlerin alınması yükümlülüğü getirilmiştir.

-Üretim tesislerinde kullanılacak YEK Kanununa ekli II sayılı Cetvelde adı geçen aksamdan her birinin, ithalat tarihinden itibaren, en fazla önceki 5 takvim yılında üretilmiş olması zorunluluğu getirilmiştir.

Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği

28.01.2012 tarihli ve 28187 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik yönetmeliği ile Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin Geçici 7 nci maddesindeki süre 01.01.2013 tarihine uzatılmıştır. Söz konusu hükümde piyasaya yeni girecek perakende satış şirketlerinin serbest olmayan tüketicilere hangi tarihten itibaren satış yapabileceği düzenlenmiştir.

03.04.2012 tarihli ve 28253 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik yönetmeliği ile Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinde Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğe uyum sağlamak amaçlı değişiklik yapılmıştır.

11.09.2012 tarihli ve 28408 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik yönetmeliği ile Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinde yeraltı suyu kullanımını elektrik enerjisi tüketim miktarı ile kontrol etmeye yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

30.12.2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişik yönetmeliği ile dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin yıl sonuna kadar hukuki olarak ayrıştırılacak olması nedeniyle Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinde kapsamlı değişiklikler yapılmıştır.

Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Yönetmeliği

07.04.2012 tarihli ve 28257 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına

İlişkin Yönetmelik ile serbest tüketicilerin tedarikçi değiştirmelerinde yapılması gereken işlemlere ilişkin tarafların yükümlülükleri yeniden düzenlenmiştir. Bu kapsamda;

-Tedarikçisini değiştirmek isteyen bir serbest tüketici, ikili anlaşma yapmadan önce bir önceki tedarikçisine olan yükümlülüklerini yerine getirdiğini yeni tedarikçisine belgelemek zorundadır.

-Başvuru sahibinin bir önceki tedarikçisinden, borcu olmadığına ilişkin belge talep etmesi halinde söz konusu belge, başvuru tarihini izleyen 2 iş günü içerisinde başvuru sahibine verilir.

30.12.2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişik yönetmeliği ile dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin yıl sonuna kadar hukuki olarak ayrıştırılacak olması nedeniyle Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Yönetmeliğinde kapsamlı değişiklikler yapılmıştır.

Elektrik Piyasası İthalat ve İhracat Yönetmeliği

30.12.2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişik yönetmeliği ile dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin yıl sonuna kadar hukuki olarak ayrıştırılacak olması nedeniyle Elektrik Piyasası İthalat ve İhracat Yönetmeliğinde serbest olmayan tüketici tanımı değiştirilmiştir. Ayrıca aynı yönetmelikte görevli perakende satış şirketlerinin, ithal ettikleri elektrik enerjisinin serbest olmayan tüketicilere satışını, 11.08.2002 tarihli ve 24843 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak yapmak zorunda oldukları düzenlenmiştir.

Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliği

11.09.2012 tarihli ve 28408 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik ile aşağıdaki konularda düzenlemeler yapılmıştır;

-AG ve YG seviyesinden bağlantı noktası tanımları yeniden düzenlenmiştir.

-Dağıtım şirketi tarafından kalıcı olarak temin edilen sayaçların mülkiyetinin, dağıtım şirketine ait olduğu düzenlenmiştir.

-Sayaçların kullanıcı mülkiyetinde olması durumunda da bağlantı noktasının aynı olacağı ve bu hükmün yürürlük tarihinin 31.12.2013 olduğu ifade edilmiştir.

Ayrıca 30.12.2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik yönetmeliği ile dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin yıl sonuna kadar hukuki olarak ayrıştırılacak olması nedeniyle Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliğinde serbest olmayan tüketici tanımı değiştirilmiştir.

Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği

2012 yılı içerisinde Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinde farklı tarihlerde değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler ve değişikliğin yayımlandığı Resmi Gazete bilgileri aşağıda verilmiştir.

-Teminat yükümlülüğüne ilişkin hususlar yeniden düzenlenmiştir (03.03.2012 tarihli ve 28222 sayılı Resmi Gazete).

-Teminat ve fark fonuna ilişkin yeni düzenlemeler getirilmiş ve OSOS süresi 01.10.2012 tarihine

kadar uzatılmıştır (18.09.2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazete).

Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik

30.12.2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik yönetmeliği ile Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi Ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelikte esas itibarıyla dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin hukuki ayrıştırılması çerçevesinde dağıtım şirketleri ile görevli perakende satış şirketlerinin görev dağılımı nedeniyle değişiklikler yapılmıştır. Ayrıca aynı yönetmelikte YEK Destekleme Mekanizması (YEKDEM) ve YEKDEM katılımcısı tanımları değiştirilmiştir.

Elektrik Dağıtım ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliği

21.12.2012 tarihli ve 28504 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik yönetmeliği ile Elektrik Dağıtım ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliğinde elektrik enerjisinin tedarik sürekliliği, ticari ve teknik kalitesine ilişkin esas ve usuller yeniden düzenlenmiştir.

Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği

Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde yıl içerisinde iki farklı tarihte değişiklik yapılmıştır. Değişikliklere ilişkin bilgiler aşağıda verilmiştir.

03.04.2012 tarihli ve 28253 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik yönetmeliği ile Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğe uyum sağlamak amaçlı değişiklik yapılmıştır.

Bunun yanında 30.12.2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişik yönetmeliği ile dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin yıl sonuna kadar hukuki olarak ayrıştırılacak olması nedeniyle Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde kapsamlı değişiklik yapılmıştır. Bu çerçevede;

-Yönetmelikteki müşteri, perakende satış hizmeti ve serbest olmayan tüketici tanımları değiştirilmiş, yönetmeliğe görevli perakende satış şirketi, son kaynak tedarikçisi ve son kaynak tedarikçi tanımları eklenmiştir.

-Yönetmeliğin 7 nci maddesinin beşinci fıkrasının (a) bendi tekrar düzenlenmiş ve biyokütle ve biyogaza dayalı lisans başvurularında yakıt temin anlaşması veya enerji kaynağının kullanım hakkı ya da diğer aynı haklarının tesis edilmiş olduğunun veya bu hakların tesis edileceğinin taahhüt edilmiş olması şartı kaldırılmıştır.

-Yönetmeliğin 16 ncı maddesine dördüncü fıkradan sonra gelmek üzere beşinci fıkra olarak “Görevli perakende satış şirketinin lisansının sona ermesi veya lisansının Kurul tarafından iptal edilmesi halinde, görevli perakende satış şirketinin nasıl belirleneceğine ilişkin usul ve esaslar, Kurul tarafından belirlenir.” şeklinde yeni bir fıkra eklenmiştir.

-Yönetmeliğin 23 üncü maddesi yeniden düzenlenmiş ve bu çerçevede,

Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin, lisanslarında belirlenen bölgelerde dağıtım faaliyetini yürütmekle yükümlü olduğu,

Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin, her yıl Aralık ayı sonuna kadar, gelecek 5 yıl için,

tahmin edilen elektrik enerjisi puant güç taleplerini, ihtiyaç duyulan elektrik enerjisi miktarını Kuruma bildirecekleri,

Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin, dağıtım bölgelerinde 10.07.2009 tarihli ve 27284 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Aydınlatma Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde gerekli aydınlatma tesislerinin kurulmasından ve bunlara ait gerekli ölçüm sistemlerinin tesis edilmesi ve işletilmesinden sorumlu oldukları,

Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin, lisanslarına kayıtlı olan dağıtım bölgesindeki sayaçların okunmasından ve elde edilen verilerin ilgili tedarikçiye bildirilmesinden sorumlu oldukları,

Kayıp ve kaçak enerji miktarının dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından temin edilir ve bu enerjiye ilişkin maliyetler ilgili mevzuat kapsamında tarifeyle yansıtılacağı,

Dağıtım şirketlerinin, üretim ve perakende satış faaliyetlerini, 01.01.2013 tarihinden itibaren ancak aynı tüzel kişilikler altında yürütecekleri, düzenlenmiştir.

-Yönetmeliğin 25 inci maddesi yeniden düzenlenmiş ve bu çerçevede,

Perakende satış şirketlerinin ilgili mevzuat kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için gerekli olan bilgilerin talep edilmesi halinde sağlanacağı,

Dağıtım şirketinin, iş ve işlemlerinde bağımsız olarak hareket etmek ve karar almakla yükümlü olduğu; dağıtım şirketini kontrol eden gerçek ve/veya tüzel kişilerin, dağıtım şebekesinin işleyişine ve yönetimine müdahale edemeyeceği,

Dağıtım şirketi ile dağıtım şirketiyle aynı kontrol ilişkisine sahip üretim ve perakende satış şirketlerinin yönetim kurulu üyesi, genel müdür ve genel müdür yardımcısı unvanları ile başka unvanlarla istihdam edilseler dahi yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk veya daha üst makamlarda imza yetkisini haiz diğer yöneticilerin farklı kişilerden oluşturulmasının zorunlu olduğu; dağıtım şirketinde görevli olan söz konusu yöneticilerin, ilgili ana şirketin dağıtım ile perakende satış ve/veya üretim faaliyetlerini birlikte izlemek, koordine etmek, yönetmek, denetlemek gibi amaçlarla veya bu etkileri doğurabilecek şekilde, ilgili ana şirket bünyesinde veya kontrolünde olan şirketlerde oluşturulan; kurul, yönetim kurulu ve benzeri yapılanmalarda görev alamayacağı,

düzenlenmiştir.

Yönetmeliğin 30 uncu maddesi yeniden düzenlenmiş ve bu çerçevede,

Görevli perakende satış şirketleri, lisanslarına kayıtlı olan bölgelerdeki serbest olmayan tüketiciler ile serbest tüketici olmasına rağmen tedarikçisini seçmemiş olan tüketicilerin elektrik enerjisi ve kapasite talebini karşılamakla yükümlü oldukları,

Görevli perakende satış şirketleri dışındaki perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler, lisansları kapsamında elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışlarını sadece ikili anlaşmalarla yapabilecekleri,

Görevli perakende satış şirketi, lisansına kayıtlı olan dağıtım bölgesinde son kaynak tedariki yükümlülüğünün yerine getirilmesinden sorumlu oldukları,

Perakende satış şirketleri, bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesinin 4 üncü fıkrası kapsamında dağıtım şirketleri tarafından talep edilen bilgileri, 30 gün içerisinde ilgili dağıtım şirketine sunmakla yükümlü oldukları,

Görevli perakende satış şirketi, lisansına kayıtlı olan dağıtım bölgesinde Aydınlatma Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde aydınlatma için gerekli olan elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin temin edilmesinden sorumlu oldukları,

düzenlenmiştir.

-Yönetmeliğin 32 nci maddesi yeniden düzenlenmiş ve bu çerçevede,

Görevli perakende satış şirketleri, lisanslarına kayıtlı dağıtım bölgelerinde elektrik enerjisi ve/veya kapasite tedarik edemeyen tüketiciler ile serbest tüketici olmasına rağmen tedarikçisini seçmemiş olan tüketicilere perakende satış ve perakende satış hizmeti götürüleceği,

Görevli perakende satış şirketlerinin iştirak ilişkisinde bulunduğu üretim şirketi veya şirketlerinden ülke ortalama elektrik toptan satış fiyatını geçmeyecek fiyattan elektrik enerjisi satın alabileceği,

Görevli perakende satış şirketinin, iş ve işlemlerinde tüketicilere; ilgili dağıtım şirketinin devamı niteliğinde olduğu izlenimi verebilecek aynı marka, logo ve ana şirket unvanı gibi hususların kullanılmasından ve bu nitelikteki açıklama ve beyanlardan kaçınmakla yükümlü olduğu,

düzenlenmiştir.

-Yönetmeliğe geçici madde olarak Geçici 44 üncü madde eklenmiş ve bu çerçevede,

Görevli perakende satış şirketinin, 01.01.2013 tarihinden itibaren, kısmi bölünme ve diğer devir işlemlerinin tamamlandığı tarihe kadar, ilgili mevzuat kapsamında sunmakla yükümlü olduğu hizmetleri dağıtım şirketinden hizmet alımı yoluyla temin edeceği, ancak bu fıkra kapsamındaki hizmet alımı 6 (altı) aydan fazla olamayacağı,

Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin, ikinci fıkra belirtilen hizmet alımı süresince, lisansları kapsamında perakende satış ve perakende satış hizmeti faaliyetlerini de yürütebilecekleri,

Görevli perakende satış şirketlerinin faaliyetlerini sürdürebilmek için ihtiyaç duydukları yönetim ve destek hizmetlerine (muhasabe, finans, hukuk, insan kaynakları gibi) ait birimler, kendileri tarafından oluşturulur veya bu hizmetler, hizmet alımı yoluyla karşılanabileceği ve dağıtım şirketlerinin bu hizmetlere ilişkin alımlarını, 01.01.2016 tarihinden itibaren ilgili ana şirketten ve bu şirketin kontrolünde olan şirketlerden temin edemeyecekleri,

Dağıtım şirketleri ile görevli perakende satış şirketlerinin, 01.01.2016 tarihinden itibaren farklı fiziksel ortam ve bilgi sistemleri alt yapısı kullanarak hizmet verebilecekleri,

düzenlenmiştir.

Elektrik Enerjisi Talep Tahminleri Hakkında Yönetmelik

30.12.2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik yönetmeliği ile Elektrik Enerjisi Talep Tahminleri Hakkında Yönetmeliğe perakende satış şirketlerinin, hizmet verilen tüketiciler ile ilgili olarak, bölgelerindeki dağıtım şirketlerinin talep

tahmini yapabilmesi için gerekli olan verileri talep tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içerisinde sunmakla yükümlü olduğu hususu eklenmiştir.

Elektrik Piyasasında Faaliyet Gösteren Üretim ve Dağıtım Şirketlerinin Lisansları Kapsamındaki Faaliyetlerinin İncelenmesine ve Denetlenmesine İlişkin Yönetmelik

09.01.2012 tarihli ve 28168 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik yönetmeliği ile Elektrik Piyasasında Faaliyet Gösteren Üretim ve Dağıtım Şirketlerinin Lisansları Kapsamındaki Faaliyetlerinin İncelenmesine ve Denetlenmesine İlişkin Yönetmelikte, denetim şirketi olarak Kuruma yeterlilik almak için başvuruda bulunan şirketlerin anonim şirket olmaları halinde, sermaye piyasası mevzuatına göre borsada işlem görenler dışındaki hisselerinin tamamının nama yazılı olması şartı getirilmiş, ayrıca bu şirketlerin ana sözleşmelerinde bulunması gereken hususlar düzenlenmiştir. Bunun yanında, denetim şirketinin, denetim elemanlarının ilgili mevzuatı sürekli olarak takip etmelerini ve bilgilerini güncelleştirmelerini sağlayacakları, Kurum tarafından gerek görülmesi halinde denetim elemanlarının ilgili mevzuata ilişkin eğitim almaları hususunu denetim şirketine bildirileceği, denetim şirketinin, denetim elemanlarına Kurum tarafından bildirilen eğitimin verilmesinden sorumlu oldukları düzenlenmiştir. Aynı yönetmeliğin 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle Kuruma sunulan raporların otuz iş günü içerisinde inceleneceği, eksiklikler ve/veya düzeltilmesi gereken hususlar var ise denetim şirketine bildirileceği, denetim şirketi on iş günü içerisinde Kurum tarafından bildirilen

eksiklikleri giderip gerekli düzeltmeleri yaptıktan sonra raporu tekrar Kuruma sunacağı, Kuruma sunulan raporların on beş iş günü içerisinde incelenerek uygun görülmesini müteakip denetlenen şirkete denetim hizmeti bedelini on iş günü içerisinde denetim şirketinin banka hesabına yatırması hususunun bildirileceği düzenlenmiştir.

Organize Sanayi Bölgelerinin Elektrik Piyasası Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik

18.02.2012 tarihli ve 28208 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik yönetmeliği ile Organize Sanayi Bölgelerinin Elektrik Piyasası Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelikte katılımcı, onaylı sınırlar ve üretim tesisi sistem kullanım bedeli tanımları değiştirilmiştir. Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesinin sonuna yedinci fıkra olarak “OSB bu Yönetmelikte belirtildiği şekilde onaylı sınırları içerisindeki dağıtım tesislerinin geçici kabul işlemlerinin tamamlanmasını müteakip, altmış takvim günü içerisinde elektrik dağıtım faaliyetinde bulunmak için Kuruma OSB dağıtım lisansı başvurusunda bulunur.” hükmü eklenmiştir. Lisans sahibi tüzel kişinin adres ve unvan değişikliğine ilişkin lisans tadilleri ilgili ana hizmet birimi tarafından yapılacağı getirilmiştir. OSB’nin talebiyle yapılacak tadillerde, Kurulun tadil hakkındaki olumlu kararının tebliğinin yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içerisinde lisans tadil ücretinin Kurum hesabına yatırıldığına ilişkin belgenin Kuruma ibraz edilmesi kaydıyla, lisans tadilinin Kurum tarafından gerçekleştirileceği, bu yükümlülüğün, yukarıda belirtilen süre içerisinde yerine getirilmemesi halinde, lisans tadili talebi reddedilmiş sayılacağı, reddedilmiş sayılan lisans tadil talebine ilişkin konuda, yeniden lisans tadil talebinde bulunulması halinde ise her defasında lisans tadil ücreti bir

kat artırılarak uygulanacağı düzenlenmiştir. Ayrıca, OSB’nin katılımcılarına uygulayacağı bedelin hangi kalemlerden oluştuğu düzenlenmiştir.

■ TEBLİĞLER

Rüzgar ve Güneş Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularına İlişkin Ölçüm Standardı Tebliği 22.02.2012 tarihli ve 28212 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu tebliğ ile rüzgar ve güneş enerjisine dayalı üretim lisansı başvurularında bulundurulması gereken ölçümlere ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

31.03.2012 tarihli ve 28250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik yönetmeliği ile Rüzgar ve Güneş Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularına İlişkin Ölçüm Standardı Tebliğine rüzgar ölçümü ve güneş ölçümü tanımları eklenmiştir. Aynı tebliğin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası değiştirilerek ölçüm yapılacak sahada ölçüm istasyonunun kurulması için gerekli olan, sahaya ilişkin izinlerin alınmasının ilgili tüzel kişinin sorumluluğunda olduğu, bu izinler, Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM)’ne başvuru yapılmadan önce ilgili tüzel kişi tarafından alınacak ve başvuru dosyasına ekleneceği düzenlenmiştir. Aynı tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilerek ölçüm istasyonunun, rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisinin kurulacağı lisans başvurusu yapılan santral sahası alanında yer alması gerektiği, aynı sahaya birden fazla ölçüm istasyonu kurulmasının talep edilmesi durumunda, ölçüm istasyonlarının birbirini etkilememesi yönündeki düzenleme MGM tarafından yapılacağı düzenlenmiştir. Ayrıca ölçüm istasyonunun; rüzgâr hızı sensörü, rüzgâr yönü sensörü, sıcaklık sensörü, basınç

sensörü, bağıl nem sensörü ile ölçüm kayıt cihazından oluşacağı ve bu konulara ilişkin teknik parametreler düzenlenmiş, kayıt edilen tüm ölçüm verilerinin, belli zaman aralıklarında veya ölçüm süresinin sonunda, verileri değiştirecek herhangi bir müdahale olmaksızın orijinal olarak MGM'ye elektronik ortamında sunulacağı düzenlenmiştir.

Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Tebliğ 10.03.2012 tarihli ve 28229 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu tebliğ ile Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik kapsamındaki uygulamalar düzenlenmiştir. 30.12.2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik tebliği ile Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Tebliğde esas itibarıyla dağıtım şirketlerinin hukuki ayrıştırılması çerçevesinde dağıtım şirketleri ile görevli perakende satış şirketlerinin görev dağılımı nedeniyle değişiklikler yapılmıştır.

15.03.2012 tarihli ve 28234 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik tebliği ile Elektrik Piyasasında Perakende Satış Sözleşmesi Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ, Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğe uyum sağlamak amaçlı değişiklik yapılmıştır. Ayrıca serbest tüketicilerin tedarikçi değiştirmelerinde yapılması gereken işlemlere ilişkin tarafların yükümlülükleri yeniden düzenlenmiştir. Bu kapsamda; tedarikçisi aynı kalmak kaydıyla kullanım yerini değiştiren müşterinin bir önceki kullanım yerine ait elektrik enerjisi tüketiminden kaynaklanan yükümlülüklerinin tamamlanması zorunluluğu getirilmiştir.

05.01.2012 tarihli ve 28164 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik tebliği ile Elektrik Piyasasında İletim ve Dağıtım Sistemlerine Bağlantı ve Sistem Kullanımı Hakkında Tebliğde ENTSO-E sistemine bağlantı çerçevesinde enterkonneksiyona ilişkin usul ve esaslar eklenmiştir. Bunun yanında müştereken veya münferiden yapılacak iletim tesisine ilişkin geri ödemeye esas yatırım tutarının nasıl belirleneceği düzenlenmiştir. 30.12.2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik tebliği ile Elektrik Piyasasında İletim ve Dağıtım Sistemlerine Bağlantı ve Sistem Kullanımı Hakkında Tebliğde esas itibarıyla dağıtım şirketlerinin hukuki ayrıştırılması çerçevesinde dağıtım şirketleri ile görevli perakende satış şirketlerinin görev dağılımı nedeniyle değişiklikler yapılmıştır.

Diğer taraftan, dağıtım şirketlerinin hukuki ayrıştırılması çerçevesinde dağıtım şirketlerinin 01.01.2013 yılından itibaren hukuki olarak ayrıştırılarak perakende satış faaliyetlerini ayrı tüzel kişilik altında yürütmesi yönünde ikincil mevzuatta gerekli değişiklikler yapılmıştır. Bu çerçevede 10 adet yönetmelik, 3 adet tebliğ ve 1 adet usul ve esaslarda değişiklik yapılmıştır. Söz konusu değişiklikler 30.01.2013 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. "Dağıtım ve Perakende Satış Faaliyetlerinin Hukuki Ayrıştırılmasına İlişkin Usul Ve Esaslar" 12.09.2012 tarihli ve 4019 sayılı Kurul Kararı ile belirlenmiştir. Değişiklik yapılan yönetmelik ve tebliğler ile usul ve esasların listesi aşağıda verilmiştir.

Değişiklik yapılan yönetmelikler:

- Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği

- Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Yönetmeliği
- Elektrik Enerjisi Talep Tahminleri Hakkında Yönetmelik
- Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik
- Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik
- Elektrik Piyasası İthalat ve İhracat Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği

Değişiklik yapılan tebliğler:

- Elektrik Piyasasında Perakende Satış Sözleşmesi Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ
- Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Tebliğ
- Elektrik Piyasasında İletim Ve Dağıtım Sistemlerine Bağlantı Ve Sistem Kullanımı Hakkında Tebliğ

Değişiklik yapılan usul ve esaslar:

- 622 Sayılı Kaçak ve Usulsüz Elektrik Enerjisi Kullanılması Durumunda Yapılacak İşlemlere İlişkin Usul ve Esaslar

Dağıtım şirketlerinin hukuki ayrıştırılması çerçevesinde dağıtım ve görevli perakende satış şirketlerinin görev paylaşımı Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3: Dağıtım ve Görevli Perakende Satış Şirketleri Arası Görev Paylaşımı

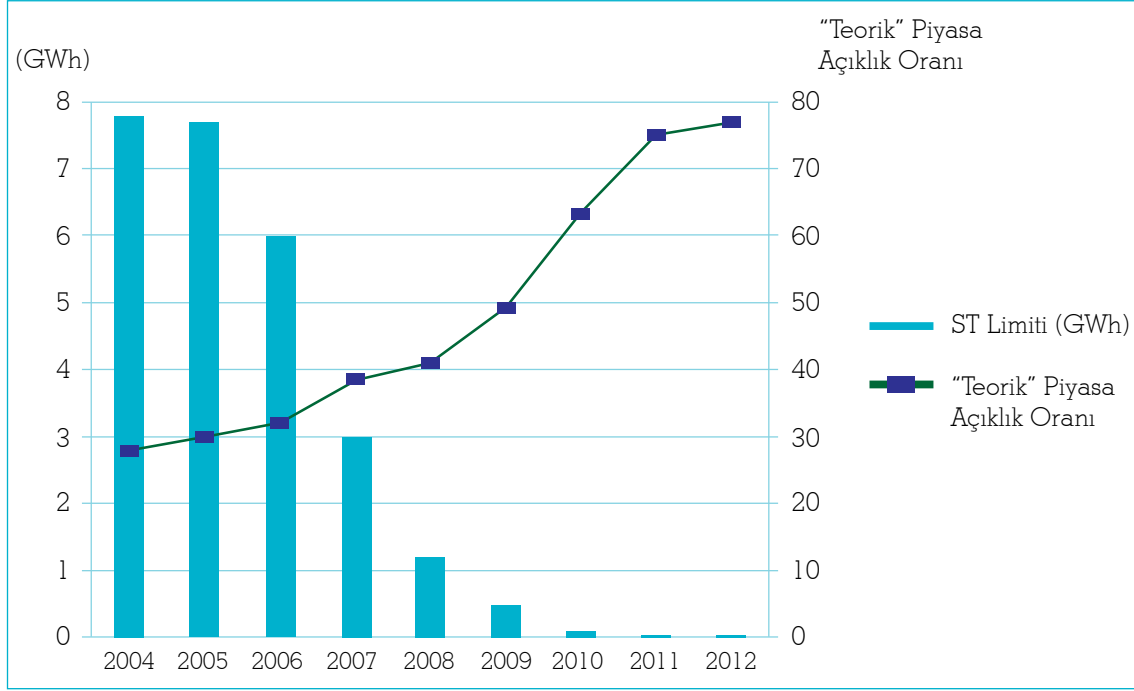
Dağıtım Şirketi	Görevli Perakende Satış Şirketi
Sayaç okuma	Faturalama
Aydınlatma (sistemin işletilmesi)	Aydınlatma ³ (enerji temini)
Elektriğin kesilmesi	Elektriğin kesilmesine karar verme
Kayıp kaçağa ilişkin enerjinin temini	Son kaynak tedarikçisi
Lisanssız üretim (Geçici kabule kadarki işlemler ve izleme)	Lisanssız üretim (YEKDEM kapsamındaki işlemler – lisanslı üretim dahil)
Kaçak ve usulsüz kullanım	Usulsüz kullanım (kısmen)
Talep tahmini	Tahmin için gerekli bilgilerin temini
Serbest tüketici bilgilerinin yayımlanması	Tedarikçi değişikliğinde bilgi sunulması
Müşteri Hizmetleri Merkezi (Şebekeyle ilgili arıza, kesinti, bakım vb.)	Müşteri Hizmetleri Merkezi (Fatura hataları ve diğer şikayetler)
Yönetim ve destek hizmetleri	Yönetim ve destek hizmetleri
Müşterilere yönelik çağrı hizmetleri	
Faturanın tebliği	
Dengeden sorumlu grup oluşturma	

■ Kurul Kararları

4628 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin altıncı fıkrasının (b) bendi ve Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Yönetmeliğinin 10 uncu maddesi hükümleri uyarınca, 2012 yılı için serbest tüketici limitinin 25.000 kWh olarak uygulanmasına,

26.01.2012 tarihli ve 3662 sayılı Kurul Kararı ile karar verilmiştir. Söz konusu serbest tüketici limitine karşılık gelen teorik piyasa açıklığı yaklaşık %77'dir. Yıllar itibarıyla serbest tüketici limiti ve karşılık gelen piyasa açıklık oranı Şekil 1'de verilmiştir.

³ 6446 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi ile genel aydınlatma için enerji temini dağıtım şirketlerinin sorumlu olduğu bir konu haline gelmiştir.

Şekil 1: Serbest Tüketici Limiti ve Piyasa Açıklık Oranı

Elektrik Piyasası Kanununun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinin üçüncü alt bendi uyarınca bir otoprodüktörün bir takvim yılı içerisinde lisanslarına dercedilen yıllık ortalama elektrik enerjisi üretim miktarının piyasada satabileceği oranının 2012 yılı için %40 olarak uygulanmasına 27.12.2012 tarihli ve 3584/35 sayılı Kurul Kararı ile karar verilmiştir. Diğer taraftan, söz konusu oranın 2013 yılı için %40 olarak uygulanmasına 20.12.2012 tarihli ve 4206-1 sayılı Kurul Kararı ile karar verilmiştir.

Tesis tamamlanma tarihinin belirlenmesinde alınan referans süreler 18.1.2012 tarihli ve 3649 sayılı Kurul Kararı ile yeniden düzenlenmiştir.

Ortak Kullanım Haline Gelen Elektrik Dağıtım Tesislerinin Elektrik Dağıtım Şirketlerince

Devralınmasına Dair Usul ve Esaslar 12.02.2012 tarihli ve 28202 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Güneş Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularının Alınma Tarihinin Belirlenmesi: 24.05.2012 tarihli ve 3842 sayılı Kurul Kararı ile başvuruların 10-14 Haziran 2013 tarihlerinde alınmasına karar verilmiştir. Aynı Karar çerçevesinde güneş enerjisine dayalı lisans başvurusunda istenen bilgi ve belgeler de belirlenmiştir. Lisans başvurularında her bir MW'lık proje için azami olarak 20 dönüm santral sahası kullanımı mümkün olabilecektir. Standardına uygun olarak yapılan ölçümler sonucunda, yatay yüzeye gelen yıllık toplam güneş radyasyonu alt sınır değerini (1620 kWh/m²-yıl) sağlamayan lisans başvuruları kabul edilmeyecektir.

Elektrik Piyasası Lisans, OSB Dağıtım ve OSB Üretim Lisans Başvurularında Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler Listesi 18.10.2012 tarihli ve 4085-2 sayılı Kurul Kararı ile yeniden düzenlenmiştir. Lisans başvurularında sunulması gereken bilgi ve belgelerde kolaylıklar sağlanmıştır.

18.12.2012 tarihli ve 4190 sayılı Kurul Kararı ile diğer tedarikçilerden enerji satın alan serbest tüketicilerin görevli perakende satış şirketlerine dönmesi halinde uygulanacak perakende satış fiyatlarıyla ilgili karar alınmıştır.

18.12.2012 tarihli ve 4191 sayılı Kurul kararıyla Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında 2013 yılı için dağıtım lisansı sahibi kişilerce tahsil edilebilecek başvuru bedelinin 273 TL olarak belirlenmesine karar verilmiştir.

18.12.2012 tarihli ve 4192 sayılı Kurul kararıyla Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında 2013 yılı için görevli perakende satış şirketlerinin LÜY kapsamında fiilen üretim yapan kişiler için yürüttükleri iş ve işlemler karşılığında tahsil edebileceği yıllık işletim ücretinin 0 TL olarak belirlenmesine karar verilmiştir.

1.2. Doğal Gaz Piyasasına Yönelik Mevzuat Düzenlemeleri

1.2.1. İkincil Mevzuat Düzenlemeleri

■ Yönetmelikler

21.02.2012 tarihli ve 28211 sayılı Resmi Gazetede "Aynı Yerde Doğal Gaz Depolama

Faaliyetinde Bulunmak Üzere Lisans Başvurusunda Bulunan Tüzel Kişilerin Seçimi Hakkında Yönetmelik" yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelik ile, bir yer için doğal gaz depolama lisans başvurusu yapılması halinde; başvuruya konu yer için duyuru yapılması, duyuru süresi içerisinde söz konusu yerde faaliyet göstermek üzere başka doğal gaz depolama lisansı başvurusunun olması durumundaki lisans başvurularının değerlendirme kriterlerinin belirlenmesi, yarışma ile lisans verilecek tüzel kişilerin seçimine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

25.02.2011 tarihli ve 27857 sayılı (Mükerrer) Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6111 Sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendine; "Yapılmış ve yapılacak depolama lisansı başvurularında; başvuruya konu yerin il, ilçe, köy, mahalle, ada, parsel bilgilerini de içeren bilgiler Kurum internet sayfasında duyurulur. Duyuruda belirlenecek sürede, duyuru konusu yerde faaliyet göstermek üzere başka doğal gaz depolama lisansı başvurusunun olması durumunda, başvuruda bulunan tüzel kişilerin depolama lisansı almak için aranılan şartları taşımaları kaydı ile; lisans başvurularının değerlendirilmesi Kurul tarafından belirlenecek kriterler esas alınarak yapılır. Bu değerlendirme sonucunda birden fazla başvurunun kalması durumunda bu tüzel kişiler arasında lisans bedelinin artırılması esasına göre yarışma yapılır. Ancak, başvurulardan birinde depolama faaliyetinin yapılacağı sahada yer alan taşınmazların asgari yarısının

mülkiyetinin lisans başvurusunda bulunan tüzel kişi ve/veya ortaklarına ait olması ve/veya depolama faaliyetinin yapılacağı sahada yer alan taşınmazların asgari yarısının üzerinde lisans başvurusunda bulunan tüzel kişi ve/veya ortakları adına depolama faaliyetinde bulunma imkanı verecek kullanma ve/veya irtifak hakkı ve benzer izinlerin tesis edilmiş olması halinde bu başvuru kabul edilir; diğer başvurular reddedilir. Başvurunun duyurusu, değerlendirme kriterleri ve yarışmaya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.” hükmü eklenmiştir. Bu kapsamda, 6111 sayılı Kanun ile 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu’na eklenen hükümler çerçevesinde yürütülen ikincil mevzuat hazırlama çalışmaları sonucunda; Aynı Yerde Doğal Gaz Depolama Faaliyetinde Bulunmak Üzere Lisans Başvurusunda Bulunan Tüzel Kişilerin Seçimi Hakkında Yönetmelik ile Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik 21.02.2012 tarih ve 28211 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

03.04.2012 tarihli ve 28253 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile Lisans Yönetmeliğinde başvuru sırasında istenilen belgelerin sadeleştirilmesi yönünde düzenlemeler yapılmıştır.

03.05.2012 tarihli ve 28281 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile; zaman içerisinde uygulamada karşılaşılan bazı sıkıntıların çözülmesi ve uygulamada yeknesaklığın sağlanması amacıyla, bürokrasiyi azaltacak şekilde “Dağıtım Bölgelerinin Genişletilmesi” başlıklı

70 inci maddesinde revizyon yapılmış ve ayrıca mevzuatta tanım açığı bulunması nedeniyle yaşanan sorunların çözümü doğrultusunda ilave hüküm eklenmiştir.

03.04.2012 tarihli ve 28253 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliğinde sertifika vize işlemleri ve sertifika başvurusunda istenilen belgeler ile ilgili değişiklikler yapılmıştır. Ayrıca mevcut sertifikalarda faaliyet konularına ilişkin değişikliklerin sertifikanın vizesi sırasında gerçekleştirilerek sertifikaya kaydedileceği hükmü geçici madde olarak Sertifika Yönetmeliğine ilave edilmiştir.

12.06.2012 tarihli ve 28321 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliğinde sertifika faaliyet konularının vize işlemleri ya da faaliyet konusu tadili esnasında düzenlenerek sertifikaya kaydedileceği hükmü getirilmiş ve vize işlemleri ve sertifika başvuruları sırasında istenilen bazı belgelerin sunulması uygulamasının 1.1.2013 tarihinde başlayacağı hükmü ilave edilmiştir.

■ Tebliğler

19.12.2012 tarihli ve 28502 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve Doğal Gaz Piyasası Hakkında Kanunun 9 uncu Maddesi Uyarınca 2013 Yılında Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ” ile 4646 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde yer alan para cezası miktarlarının

Maliye Bakanlığı 419 nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca belirlenen 2012 yılı yeniden değerlendirme oranında (%7,80) artırılarak uygulanmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

■ Kurul Kararları

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun "Serbest tüketicinin belirlenmesi ve sisteme girişte istisnai haller" başlıklı 8 inci Maddesinin (a) bendi uyarınca 2013 yılı boyunca uygulanmak üzere serbest tüketici olma sınırına ilişkin 13.12.2012 tarih ve 4168 sayılı ve Doğal Gaz Piyasasında gerçek ve tüzel kişilerin serbest tüketici statüsü kazanmaları ve bu statüden çıkmalarına, bu statüden kaynaklanan hakların kullanımına ve bu hakların kullanımına bağlı olarak serbest tüketiciler ile lisans sahibi tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerine ilişkin olarak, bu konuda yeni bir düzenleme yapılincaya kadar uygulanmasına ilişkin 13.12.2012 tarih ve 4169 sayılı Kurul Kararı alınmıştır.

4168 sayılı Kurul Kararının 1 inci maddesi kapsamında konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç tüm tüketicilerin serbest tüketici statüsünde olmaları sağlanmış ve 2 nci maddesi kapsamında ise, piyasa yapısı dikkate alınarak, konut tüketicileri (evsel tüketiciler) için serbest tüketici olma sınırı, tek sayaçtan ölçülen tüketim miktarı dikkate alınarak, 300.000 Sm³ olarak belirlenmiştir.

26.01.2012 tarih ve 3666 sayılı Kurul Kararı ile "2012 yılı Ulusal Doğal Gaz Tüketim Tahmini", doğal gazın 9155 kcal/m³ üst ısı değeri esas alınarak 48.500.000.000 Sm³ olarak belirlenmiştir.

22.03.2012 tarihli ve 3743-7 sayılı Kurul Kararı ile BOTAŞ'ın mevcut sözleşmelerinin var olduğu ülkeler dışındaki ülkelere yapılacak ithalat müracaatlarına ilişkin olarak Irak'tan doğal gaz ithalatı yapmak üzere ithalat lisans başvurularının, 09.04.2012 tarihi mesai saati bitimine kadar alınacağı düzenlenmiştir.

BOTAŞ'a Rusya Federasyonu'ndan doğal gaz ithalatı yapmak üzere verilen 18.04.2003 tarihli ve DİT/131-9/012 numaralı lisansın sona erdirilmesi üzerine, Doğal gaz piyasasında rekabetçi bir yapının oluşturulması temel hedefi çerçevesinde; 05.07.2012 tarih ve 3907 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2013 tarihinden itibaren Rusya Federasyonu'ndan doğal gaz ithalatı yapmak üzere GAZPROM EXPORT Limited Liability Company ile yapılacak doğal gaz alım satım anlaşması/anlaşmaları kapsamında Kuruma doğal gaz ithalat lisansı/lisansları başvurusunda bulunulabileceği, ithalata konu doğal gazın teslim noktası Türkiye-Bulgaristan sınırı, Malkoçlar Mevkii olmak üzere 2013 yılı ve sonrası 6.000.000.000 Cm³ (9000 kcal/Cm³ üst ısı değere baz) gazın ithalatının yapılabileceği belirtilerek başvuru koşulları ve başvurunun nasıl yapılacağına ilişkin kurallar düzenlenmiştir.

28.03.2012 tarihli ve 3751-1 sayılı Kurul Kararı ile 04.06.2011 tarihli ve 27954 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yer Altı Doğal Gaz Depolama Tesisi Temel Kullanım Usul ve Esaslarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik Geçici 1 inci Maddesi çerçevesinde hazırlanan "Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Silivri Yer Altı Doğal Gaz Depolama Tesisi Temel Kullanım Usul ve Esasları"nın onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

26.11.2012 tarihli ve 4139 sayılı Kurul Kararı ile Yer Altı Depolama Tesisleri Kullanım Usul

ve Esasları Hazırlama Yönetmeliği'nin 5 inci Maddesi ve Silivri Yer Altı Doğal Gaz Depolama Tesisi Temel Kullanım Usul ve Esasları 20 nci Maddesi çerçevesinde, Silivri Yer Altı Doğal Gaz Depolama Tesisi Temel Kullanım Usul ve Esaslarında birtakım değişiklikler ve ilaveler yapılmıştır.

26.11.2012 tarihli ve 4139 sayılı Kurul Kararı ile 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun 4 üncü maddesinin 4 üncü fıkrasının (c) bendinin 8 inci alt bendi ile Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 22 nci maddesi uyarınca, Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.'nin (BOTAŞ) transit doğal gaz iletimi dahil ulusal iletim şebekesi yatırım programı onaylanmıştır.

1.3. Petrol Piyasasına Yönelik Mevzuat Düzenlemeleri

1.3.1. İkincil Mevzuat Düzenlemeleri

■ Yönetmelikler

29.12.2012 tarihli ve 28512 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile; ulusal markerin ekleneceği akaryakıt türleri içerisinde fuel oil türleri çıkarılmış, nafta ve gazyağı türlerine ise 01.07.2013 tarihinden itibaren ulusal marker ekleneceği düzenlenmiştir.

Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelik 2012 yılı içerisinde bir kez değiştirilmiş olup;

15.03.2012 tarihli ve 28234 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik değişikliği ile Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmeliğin 11 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi;

"Analiz ve doğrulama raporlarını tanzim edecek laboratuvarlar, tüm sorumluluk kendilerine ait olmak üzere, akredite olmadıkları azami iki deney yönteminde diğer akredite laboratuvarlardan hizmet alabilirler." şeklinde değiştirilmiştir.

Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinde 2012 yılı içinde aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır;

1) 07.04.2012 tarihli ve 28257 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren değişiklikle serbest kullanıcılar hariç, lisans sahiplerinin kullanıcılar dışındakilere yaptıkları ham petrol ve akaryakıt satışları ile hizmet ifalarında, tanzim edecekleri fatura ve irsaliyelerde, satış yapılan muhatabın lisans numarasının da belirtilmesi yükümlülüğü getirilmiştir.

1) 03.08.2012 tarihli ve 28373 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren değişiklikle, lisans sahiplerinin asgari ödenmiş sermaye yükümlülükleri, bazı lisans tadillerinin Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığı tarafından yapılması, ihrakiye satışı yapma yetkisine haiz lisans sahiplerinden jet yakıtı satış yetkisine sahip olanların havaalanında kendi adlarına sahip depolama tesisi ya da havaalanında depolama lisansına sahip şirketlerle en az bir yıllık depolama sözleşmesi yapması, ayrıca ikmal hizmeti alım sözleşmesi yapılması; eski şirketlerin 30.06.2013 tarihine kadar durumlarını uygun hale getirmeleri, istasyonsuz bayilerin yapacakları akaryakıt satışlarına ürün kısıtlaması getirilmesi hususlarında düzenleme yapılmıştır. İstasyonsuz kategorisi altında verilmiş bayilik lisansı sahiplerinin satışını yapamayacağı akaryakıt türleri; benzin türleri ile motorin, kırsal motorin, jet yakıtı ve otobiodizel olarak yeniden belirlenmiştir.

Petrol Piyasası Bilgi Sistemi Yönetmeliği'nde 14.02.2012 tarihli ve 28204 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren değişiklik ile Yönetmelik daha sade hale getirilmiş ve Sistem Kullanım Talimatı'nın tanımı değiştirilmiştir.

■ Tebliğler

05.01.2012 tarihli ve 28164 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Fuel Oil Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No:24)" ile, 07.08.2009 tarihli ve 27312 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Fuel Oil Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No:17)" yürürlükten kaldırılmıştır. 14.07.2012 tarih ve 28353 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Fuel Oil Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Akaryakıt Seri No: 25) ile söz konusu tebliğin 2 nci maddesinin birinci fıkrası "(1) Piyasaya akaryakıt olarak arz edilen veya dolaşımda bulunan fuel oil türlerinin Ekim 2006 tarihli (T3 Haziran 2012 dahil) "TS 2177 – Fuel Oil" standardına uygun olması zorunludur." şeklinde değiştirilmiştir.

07.07.2012 tarihli ve 28346 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Benzin Türlerine Etanol Harmanlanması Hakkında Tebliğ ile benzin türlerine yerli tarım ürünlerinden elde edilen etanol harmanlanmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiş olup, anılan tebliğ ile 07.08.2009 tarihli ve 27312 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Benzin Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No:14)"nın 2 nci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

■ Kurul Kararları

28.12.2012 tarihli ve 28511 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 20.12.2012 tarihli ve 4197-9 sayılı Kurul Kararıyla Ulusal Marker Uygulama Faaliyetleri ve Ulusal Marker Teslimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki 04.04.2007 tarihli ve 1153 sayılı Kurul Kararı'nda değişiklik yapılmıştır.

11.02.2012 tarihli ve 28201 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 25.01.2012 tarihli ve 3657-4 sayılı Kurul Kararıyla Petrol Piyasasında Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Bayi Denetim Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki 27.06.2007 tarihli ve 1240 sayılı Kurul Kararı'nda değişiklik yapılmıştır.

29.06.2012 tarihli ve 28338 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 21.06.2012 tarihli ve 3889-12 sayılı Kurul Kararıyla Petrol Piyasasında Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Bayi Denetim Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki 27.06.2007 tarihli ve 1240 sayılı Kurul Kararı'nda 2012 yılı içerisinde ikinci kez değişiklik yapılmıştır.

1.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasına Yönelik Mevzuat Düzenlemeleri

1.4.1. İkincil Mevzuat Düzenlemeleri

■ Yönetmelikler

07.01.2006 tarihli ve 26046 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Sorumlu Müdür Yönetmeliği ve 25.03.2006 tarihli ve 26119 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Eğitim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmış; yerlerine, Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Eğitim ve Sorumlu Müdür Yönetmeliği 16.12.2012 tarih ve 28499 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2. LİSANSLAMA İŞLEMLERİ

Lisans, bir tüzel kişinin piyasada faaliyet gösterebilmek için Kurumdan almak zorunda olduğu izin/yetki belgesidir.

2.1. Elektrik Piyasası Lisanslama Faaliyetleri

2.1.1. Lisans İşlemleri

4628 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında, elektrik piyasası faaliyetleri üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, perakende satış hizmeti, ticaret, ithalat ve ihracat faaliyetleri olarak tanımlanmıştır. Kanunun 2'nci maddesinde, piyasada Kanun hükümleri uyarınca lisans alma koşulu ile yerine getirilebilecek faaliyetler ve faaliyet gösterebilecek tüzel kişiler de tanımlanmıştır. Bu kapsamda, elektrik piyasasında faaliyette bulunmak isteyen tüzel kişilerin Kurumdan lisans almaları gerekmektedir. Kurum tarafından verilecek lisanslara ilişkin usul ve esaslar ise Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde düzenlenmiştir.

Elektrik piyasasında tüm piyasa faaliyetleri, Kurum tarafından verilen lisanslar ile yürütülmektedir. Her bir piyasa faaliyeti ve faaliyetin yürütüldüğü her bir tesis veya bölge için ayrı lisans alınması gerekmektedir. Lisans sahipleri, sahip oldukları her bir lisansa konu faaliyet için ayrı bir hesap tutmakla mükelleflerdir.

Lisans, devredilememekte; ancak lisans sahibinin hisseleri devredilebilmektedir. Lisans sahibi tüzel kişilerin hisselerinin devredilmesi Kurul onayına tabidir. Bu hüküm, oy hakkı edinilmesi ile herhangi bir hisse devri söz konusu olmasa dahi, mevcut hisseler üzerinde imtiyaz tesisi veya imtiyazın kaldırılması için de geçerlidir. Ayrıca, bir veya birden fazla lisans sahibi tüzel kişinin tüm aktif ve pasiflerinin bir bütün olarak lisans sahibi tek bir tüzel kişi tarafından devralınmak istenmesi halinde, birleşme izni hakkında Kurul onayı alınması zorunludur.

Lisans; üretim, iletim ve dağıtım lisanslarında minimum süre 10 yıl olmak üzere 49 yıla kadar verilebilmektedir. Lisans sahibi, lisansı kapsamındaki faaliyetlerini lisansla belirlenen çerçevede yerine getirmekle mükelleftir. Lisans sahibi tüzel kişiler üretim, iletim ve dağıtım tesislerini; doğal afetler, yangın ve kaza gibi riskleri kapsayan bir "varlık tüm risk" sigortası ile teminat altına almak zorundadır.

Kurum tarafından elektrik piyasasına yönelik verilen lisanslar; Üretim Lisansı, Otoprodüktör Lisansı, İletim Lisansı, Dağıtım Lisansı Toptan Satış Lisansı ve Perakende Satış Lisansı olarak çeşitlenmektedir.

Kurumca verilen ve halen yürürlükte olan lisansların türlerine ve lisans veriliş yıllarına göre dağılımı Tablo 4'te gösterilmiştir:

Tablo 4: EPDK Tarafından Verilen Lisans Türleri ve Lisansların Veriliş Yıllarına Göre Dağılımı

	Lisansın Verildiği Yıl (Lisans Sayısı-Adet)										2012 Yılı Sonu Lisans Sayısı (Adet)
Lisans Türü	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
İletim Lisansı	1									0	1
Dağıtım Lisansı				18		1	1	1		0	21
Perakende Satış Lisansı				1						20	21
Toptan Satış Lisansı	6	10	4	4	2	6	8	48	52	17	157
OSB Dağıtım Lisansı					57	48	13	8	11	5	142
Üretim Lisansı	97	51	49	79	157	187	150	106	300	230	1406
Otoprodüktör Lisansı	100	14	17	15	9	20	8	16	40	33	272
Toplam	204	75	70	117	225	262	180	179	403	305	2020

Üretim ve otoprodüktör faaliyetinde bulunmak üzere Kuruma başvuruda bulunan tüzel kişilere

verilen lisansların yakıt/kaynak türlerine göre dağılımı Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: 2012 Yılında EPDK Tarafından Verilen Lisansların Yakıt/Kaynak Türlerine Göre Dağılımı

Kaynak / Yakıt Türü	2012		Toplam	
	Adet	Kurulu Güç (MWm)	Adet	Kurulu Güç (MWm)
Hidrolik	104	1.234,1	828	19.464,8
Doğal Gaz	58	7.377,5	318	24.011,4
Linyit	2	277,8	34	4.355,2
Kömür	4	945,1	21	7.109,4
Rüzgar	67	2.266,2	270	9.507,8
Fuel Oil	1	26,0	36	1.235,1
Asfaltit	1	137,8	2	688,8
Jeotermal	8	267,5	27	744,6
Diğer Termik	5	44,1	7	57,9
Çöp Gazı	1	2,5	10	117,8
Biyogaz	8	23,7	22	44,5
Biyokütle	4	9,1	10	35,5
Toplam	263	12.611,3	1585	67.372,7

Yukarıdaki tabloya bakılarak kaynak/yakıt türü bazında bir değerlendirme yapıldığında, 2012 yılında adet bazında en fazla hidroelektrik santrallere lisans verildiği görülmekte ve bunu rüzgar santralleri izlemektedir.

2012 yılında iptal edilen lisans olmamış ve sadece sona erdirmeye sebebiyle hükümsüz olan lisanslar olmuştur. Sona erdirilen lisansların türlerine göre dağılımı Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6: 2012 Yılında Sona Erdirilen Lisansların Türlerine Göre Dağılımı

Lisans Türü	Sona Erdirilen
Hidrolik	18
Rüzgar	3
Termik	7
Perakende Satış	20
Toplam	48

2003-2012 yılları arasında özel sektör tarafından işletmeye alınan yeni üretim kapasitesine ilişkin bilgiler Tablo 7'de verilmiştir. 2012 yılında

3693,9 MW'lık yeni üretim kapasitesi işletmeye alınmıştır.

Tablo 7: 2003-2012 Yılları Arasında Özel Sektör Tarafından İşletmeye Alınan Yeni Elektrik Üretim Kapasitesi

	2003-2012 Yılları Arasında Özel Sektör Tarafından İşletmeye Alınan Yeni Elektrik Üretim Kapasitesi										Genel Toplam (MW)
Yakıt Cinsi	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Asfaltit							135,0				135,0
Biyogaz				0,8			6,3	1,4		32,8	41,2
Çöp Gazı				5,2	1,4	17,0	15,6	15,6	18,2	4,2	77,2
Doğal Gaz	222,1	329,2	977,1	460,8	228,8	363,8	1.415,9	1.760,1	1.308,9	893,6	7.960,2
Fuel Oil	87,9	68,3	6,8		29,6	14,8			32,1		239,4
Hidroelektrik	58,3	66,7	45,6	105,4	31,5	327,1	512,8	1.235,2	1.293,7	2.002,6	5.678,9
İthal Kömür		45,0	141,0				270,0	1.360,0	625,0	101,1	2.542,1
Jeotermal	0,0	0,0	0,0	8,0	0,0	6,9	86,6	17,0	20,0	48,0	186,4
Linyit	20,0				16,0			30,0		4,6	70,6
Rüzgar			1,2	38,9	76,4	217,1	438,6	528,6	418,5	525,4	2.244,6
Diğer	0,0	60,2	11,5	0,0	0,0	16,4	0,0	0,0	0,0	81,6	169,7
Genel Toplam	388,4	569,4	1.183,1	619,0	383,7	963,0	2.880,6	4.947,9	3.716,4	3.693,9	19.345,4

2.1.2 İthalat ve İhracat İzinleri

Toptan satış lisansı sahipleri, ithalat veya ihracat faaliyetinde bulunabilmektedirler. Bu çerçevede;

- Aksa Elektrik Toptan Satış A.Ş.'ye, Birecik-Halep hattı üzerinden, izole bölge besleme yöntemi ile 500 MW güçte, TEİAŞ Yük Tevzi

Dairesi talimatlarına göre hareket edilerek, gerektiğinde ihracatın kesilip verilen enerjinin ülke içerisine yönlendirilmesi ve 18.12.2012 tarihinden sonrası için European Network of Transmission System Operators for Electricity (ENTSO-E) otoritelerinin tekrar izninin alınması kaydıyla, 06.06.2012 tarihinden itibaren 1 (bir) yıl süreyle Suriye'ye yapılan elektrik enerjisi ihracatı faaliyetinde bulunabilme izni verilmiştir.

- Geotur Elektrik Enerjisi İthalat İhracat Toptan Satış A.Ş.'ye Gürcistan'dan izole bölge besleme yöntemiyle Batum TM - Hopa TM hattından 07.05.2012 tarihinden itibaren 1 (bir) yıl süreyle, Ekim, Kasım, Aralık, Ocak, Şubat aylarında 40 MW, Mart, Nisan, Mayıs, Haziran aylarında 10 MW, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında 30 MW'lık kapasiteyle elektrik enerjisi ithalatı faaliyetinde bulunabilme izni verilmiştir.

- GENT Elektrik Enerjisi Toptan Satış A.Ş.'ye; İran'dan Khoy-Başkale hattı üzerinden izole bölge yöntemiyle 31.12.2012 tarihine kadar Khoy-Başkale hattı üzerinden mevcut durumda kullanılan 150 MW'a ilaveten kullanıma açık kapasite olan 250 MW'a kadar elektrik enerjisi ithalatı faaliyetinde bulunabilme izni verilmiştir. Bu süre Mayıs 2013 sonuna kadar uzatılmıştır.

2.2. Doğal Gaz Piyasası Lisanslama Faaliyetleri

2.2.1. Lisans İşlemleri

4646 sayılı Doğal gaz Piyasası Kanunu'nun 4 üncü maddesinde piyasa faaliyetleri tanımlanmış ve piyasa faaliyetlerinde bulunacak tüzel kişilerin gerekli lisansları almaları şart koşulmuştur. Doğal gazın üretimi, piyasa faaliyeti olarak öngörülmemiş olup 6326 sayılı Petrol Kanunu kapsamında, Petrol İşleri Genel Müdürlüğünden alınan arama ve işletme ruhsatları çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Ancak, doğal gaz üretimi yapan şirketlerin ürettikleri doğal gazı satabilmeleri için ise 4646 sayılı Kanun çerçevesinde toptan satış ve/veya

ihracat lisansı almaları gerekmektedir. Doğal gaz piyasası faaliyetlerine yönelik lisanslara ilişkin usul ve esaslar, Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir. Lisanslar bir defada en az 10, en fazla 30 yıllık süre ile verilmektedir.

Faaliyet konularına göre Kurum tarafından verilen lisanslar; İthalat Lisansı, İhracat Lisansı, Toptan Satış Lisansı, Depolama Lisansı, İletim Lisansı, Sıkıştırılmış Doğal Gaz (CNG) Lisansı, Dağıtım Lisansı olarak çeşitlendirilmiştir.

Doğal gaz piyasasında faaliyet göstermek üzere lisans almak için Kuruma başvuran şirketlerin başvurularının Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği çerçevesinde incelenmesi ve lisans alması uygun bulunanlara lisanslarının verilmesi faaliyetine 2012 yılında da devam edilmiştir.

2012 yılı içerisinde 2 adet dağıtım, 7 adet ithalat (3 spot LNG ve 4 Boru gazı), 2 adet ihracat (Yunanistan ve Makedonya) 3 adet toptan satış, 1 adet CNG iletim-dağıtım ve 4 adet CNG satış olmak üzere toplam 19 adet lisans verilmiştir.

2012 yılı içerisinde, 1 adet ithalat, 1 adet ithalat (spot LNG), 1 adet toptan satış, 2 iletim (LNG) ve 2 adet CNG satış lisansı olmak üzere toplam 7 adet lisans sona erdirilmiştir. Ayrıca, 2012 yılında 1 adet iletim (LNG) lisansı iptal edilmiştir.

2012 yılı sonu itibarıyla toplam lisans sayısı 255 olup, bu lisansların dağılımı Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8: 2012 Yılı Sonu İtibariyle Doğal Gaz Piyasası Lisans Dağılımı

	Lisans Türü	Adet
1	İthalat	48
	Uzun dönemli	16
	Spot LNG	32
2	İhracat	6
3	Toptan Satış	39
4	Depolama	4
5	İletim (Boru Hattı)	1
6	İletim (LNG)	19
7	Sıkıştırılmış Doğal Gaz (CNG)	74
	CNG satış	48
	CNG iletim ve dağıtım	26
8	Dağıtım	64
	Toplam	255

Bunların yanı sıra, yürürlükte olan lisanslar gereklilik görülmesi halinde mevzuat hükümleri doğrultusunda tadil edilmiştir.

İthalat Lisansı

2012 yılında ithalatçı şirketlerin gerçekleştirdikleri ithalat miktarları aşağıdaki Tablo 9'da gösterilmektedir.

Tablo 9: 2012 Yılı Şirketlere Göre Doğal Gaz İthalat Miktarları ve Şirketlerin Piyasa Payları

Şirketler	İthalat Miktarı (milyon m ³)	(%)
BOTAŞ	42.362,59	92,25
Shell Enerji A.Ş.	220,06	0,48
Avrasya Gaz A.Ş.	436,46	0,95
Enerco Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş.	2.099,62	4,57
Bosphorus Gaz Corporation A.Ş.	583,55	1,27
Ege Gaz A.Ş.	219,91	0,48
Toplam	45.922,19	100,00

2012 yılında ithal edilen doğal gaz içerisinde özel sektörün payı %7,75 BOTAŞ'ın payı ise %92,25 olmuştur.

Dağıtım Lisansı

4646 sayılı Kanun öncesinde doğal gaz

arızı sağlanan şehirlerdeki ile 4646 sayılı Kanun sonrasında doğal gaz arızı sağlanan şehirlerdeki toplam abone sayıları Tablo 10'da gösterilmektedir.

Doğal gaz hizmeti götürülen 65 ildeki toplam abone sayısı **9.171.624'e** ulaşmıştır.

Tablo 10: 2012 Yılı Sonu İtibariyle Gaz Arızı Sağlanan Şehirlerdeki Abone Sayıları

İhale (Şehir) Adı	Abone Sayısı	İhale (Şehir) Adı	Abone Sayısı
Adana	18.558	Konya	196.977
Adıyaman	25.703	Kütahya	63.334
Afyonkarahisar	21.562	Malatya	87.925
Ağrı	0	Manisa	57.991
Amasya	8.829	Kahramanmaraş	51.154
Ankara	1.430.171	Mardin	0
Antalya	803	Muğla	0
Artvin	0	Muş	0
Aydın	919	Nevşehir	28.383
Balıkesir	107.978	Niğde	33.585
Bilecik	42.003	Ordu	19.371
Bingöl	0	Rize	19.975
Bitlis	0	Sakarya	98.107
Bolu	21.279	Samsun	108.211
Burdur	11.343	Siirt	993
Bursa	621.052	Sinop	0
Çanakkale	43.673	Sivas	76.893
Çankırı	15.791	Tekirdağ	116.131
Çorum	77.834	Tokat	14.648
Denizli	93.362	Trabzon	9.082
Diyarbakır	72.707	Tunceli	0

Tablo 10 - Devamı

İhale (Şehir) Adı	Abone Sayısı	İhale (Şehir) Adı	Abone Sayısı
Edirne	21.197	Şanlıurfa	32.393
Elazığ	44.533	Uşak	28.659
Erzincan	20.114	Van	15.373
Erzurum	76.641	Yozgat	30.733
Eskişehir	210.254	Zonguldak	31.237
Gaziantep	58.261	Aksaray	41.908
Giresun	22	Bayburt	6.240
Gümüşhane	637	Karaman	26.247
Hakkari	0	Kırıkkale	40.509
Hatay	7.636	Batman	3.790
Isparta	29.031	Şırnak	0
Mersin	14.704	Bartın	0
İstanbul	3.844.239	Ardahan	0
İzmir	227.676	Iğdır	0
Kars	8.729	Yalova	50.124
Kastamonu	19.494	Karabük	30.712
Kayseri	201.214	Kilis	0
Kırklareli	29.645	Osmaniye	4.895
Kırşehir	26.982	Düzce	32.150
Kocaeli	359.318	TOPLAM	9.171.624

4646 sayılı Kanun sonrasında doğal gaz arzı sağlanan şehirlerdeki dağıtım şirketlerinin abone sayısı yaklaşık **2.268.000**'dir.

2012 yılı sonu itibarı ile Dağıtım Şirketleri tarafından yapılan çelik hat uzunluğu 8.097 km'ye polietilen hat uzunluğu ise 61.852 km'ye ulaşmıştır. 4646 Sayılı Kanun öncesinde faaliyet gösteren doğal gaz dağıtım şirketleri ve 4646 Sayılı Kanun sonrasında Kurum tarafından yapılan dağıtım ihaleleri sonucunda lisans alıp faaliyet gösteren şirketlerin son üç yıla ait yatırım tutarları incelendiğinde, 2012 yılı içerisinde

gerçekleştirilen yatırım miktarının bir önceki yıla göre artış gösterdiği gözlenmektedir.

Doğal gaz dağıtım şirketlerinin 2011 yılında 7,8 milyar TL (KDV dahil) olan toplam yatırım tutarı 2012 yılında 8,6 milyar TL (KDV hariç) ye ulaşmıştır.

2002 – 2012 yılları arasındaki dönem için oluşturulmuş doğal gaz piyasasına ilişkin iller bazındaki yatırım bilgilerine Kurum web sitesinin <http://www2.epdk.org.tr/data/index.htm> bağlantısından ulaşılabilir.

Depolama Lisansı

Depolama, günlük ve mevsimlik değişiklikleri karşılamak ve doğal gaz temininin azalması veya durması ile meydana gelen doğal gaz açığı gidermek amacıyla doğal gazın, LNG veya gaz olarak depolanması faaliyetidir. Bu çerçevede Kurumdan depolama lisansı almış olan şirketler ve lisans konusu depolama faaliyetinin gerçekleştirdiği/gerçekleştirileceği depolama tesisleri kapasite bilgileri Tablo 11'de yer almaktadır.

Depolama şirketlerince sıvılaştırılmış doğal gaz depolama tesisleri için hazırlanacak temel kullanım usul ve esaslarında (KUE) yer alması gereken hususların belirlenmesi amacıyla "Sıvılaştırılmış Doğal Gaz Depolama Tesisleri Temel Kullanım Usul ve Esaslarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik" 16.05.2009 tarihli ve 27230 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Sıvılaştırılmış Doğal Gaz Depolama Tesisleri Temel Kullanım Usul ve Esasları; deponun kullanımı için eşit durumdaki hizmet alanlar arasında ayırım yapılmaması, ekonomik, verimli ve güvenli işletmecilik yapılması, ilkelerine

uygun genel, teknik ve ticari kuralları içerir. Eşit taraflar arasında ayrımcılık yapılmaması ilkesi doğrultusunda; LNG'nin boşaltılması, depolanması, gazlaştırılması, tesise yanaşabilecek geminin ve kara tankerinin özellikleri, geminin ve kara tankerlerinin yanaşması ve ayrılmasına ilişkin prosedürler, Kullanım Usul ve Esasları'nda yer almaktadır.

LNG'nin depolanması, gazlaştırılması ve iletim hattına gönderilmesinde kullanılmakta olan iki adet LNG terminalinden ilki 1994 yılında işletmeye açılan BOTAS mülkiyet ve işletmesindeki Marmara Ereğlisi LNG Terminali, ikincisi ise Ege Gaz A.Ş. tarafından İzmir Aliağa'da 2006 yılında işletmeye açılan Ege Gaz A.Ş. LNG Terminalidir.

İlk yeraltı doğal gaz depolama tesisleri olan Silivri'deki Kuzey Marmara ve Değirmenköy Doğal Gaz Yeraltı Depolama Tesisleri 2007 yılında işletmeye açılmıştır.

Tuz Gölü Doğal Gaz Yeraltı Depolama tesislerinin 2015 yılında tamamlanması beklenmektedir.

Tablo 11: Doğal Gaz Depolama Lisansı Almış Şirketler ve Depolama Tesislerine İlişkin Bilgiler

ŞİRKET ADI	LİSANS SÜRESİ	DEPOLAMA TESİSLERİ	DEPOLAMA KAPASİTESİ	GÖNDERME KAPASİTESİ	ENJEKSİYON KAPASİTESİ	YENİDEN ÜRETİM KAPASİTESİ	GEMİ BOŞALTMA KAPASİTESİ
BOTAŞ (LNG)	4.4.2003 tarihinden itibaren 10 yıl	Marmara Ereğlisi/ Tekirdağ	255.000 m ³ LNG (85.000 m ³ x3)	936.045 m ³ /sa.	-	8,2 milyar Sm ³ /yıl	10,900 m ³ LNG/saat
EGE GAZ A.Ş. (LNG)	4.4.2003 tarihinden itibaren 30 yıl	Aliağa/ İzmir	280.000 m ³ LNG (140.000 m ³ x2)	685.000 m ³ /sa.	-	6 milyar Sm ³ /yıl	11,000 m ³ LNG/saat
TPAO (DOĞAL GAZ)	18.4.2003 tarihinden itibaren 30 yıl	Silivri/ İstanbul	2.661.000.000 m ³	-	16.000.000 m ³ /gün (mak.)	20.000.000 m ³ /gün (mak.)	-
BOTAŞ (DOĞAL GAZ)	27.6.2007 tarihinden itibaren 30 yıl	Sultanhanı/ Aksaray	1.500.000.000 m ³	-	30.000.000 m ³ /gün	40.000.000 m ³ /gün	-

İletim Lisansı

Boru hattı yoluyla iletim lisansı sahibi tek şirket olan BOTAŞ tarafından, iletim şebekesi yoluyla doğal gaz taşınması ile ilgili tarafların belli hak ve yükümlülüklerinin kayıt altına alınması amacıyla BOTAŞ İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar (ŞİD) hazırlanmış ve 17.08.2004 tarihli ve 356/20 sayılı Kurul Kararı ile onaylanarak 01.09.2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir. ŞİD’de sisteme giriş ve kapasite tahsisi yanı sıra sevkiyat kontrolü ve sistem dengelemesi, taşıma miktarı bildirimi ve programlar, ölçüm ve taşıma miktarının tespiti, iletim şebekesinin kullanım koşulları, özellikleri ile günlük işletme ve bakım gereksinimleri gibi, taşıyıcı ile taşıtanların iletim hizmetine ilişkin hak ve yükümlülüklerini düzenleyen genel ve ayrıntılı kurallar ve ilkeler belirtilmektedir.

Doğal gazın boru hattı yoluyla iletimi faaliyeti, BOTAŞ tarafından yürütülmektedir. 2012 yılı sonu itibarıyla doğal gaz boru hatlarının uzunluğu 12.290 km’ye ulaşmıştır.

2.2.2. Sertifika İşlemleri

Doğal gaz piyasasında iç tesisat ve servis hatları ile yapım ve hizmet faaliyetlerini yürüten gerçek veya tüzel kişilere verilecek sertifikalara ilişkin usul ve esaslar, Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliği’nde belirlenmiştir.

Sertifika, doğal gaz faaliyeti yapan tüzel kişilerin sistemde yer alacak tesislerinin tasarımı, yapımı, revizyonu, bakımı, onarımı, kontrolü, müşavirliği ve benzeri hizmetlerde bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin yeterliliğini gösteren ve Kurul tarafından verilen izni ifade etmektedir.

Sertifikalar bir defada en az on, en fazla otuz yıllık süre için verilmektedir. Sertifikalar ayrıca vize işlemine tabidir. Vize yaptırmayan sertifika sahibi, faaliyetine vize yaptırmaya kadar devam edemez. Vize süresi, geçerlilik tarihinden itibaren, yapım ve hizmet sertifikası için üç yıl, iç tesisat ve servis hatları sertifikası için bir yıldır.

Doğal gazla ilgili herhangi bir yapım ve hizmet faaliyeti, sertifika sahibi olmayan kişiler tarafından gerçekleştirilemez. Sistemle ilgili; fizibilite, etüt, proje, müşavirlik, kontrol ve denetleme, yapım, servis, bakım ve onarım gibi hizmetleri yapacak olanlar da yapacakları faaliyetler için, Kurumdan sertifika almak zorundadır.

Sertifika verilmesini müteakip her sertifika sahibi için ayrı bir sicil dosyası açılmakta ve ilgili mevzuat hükümlerine göre sicil kayıtları tutulmaktadır. Yapım ve hizmet sertifikası alan gerçek ve tüzel kişiler, Kurumun internet sayfasında; iç tesisat ve servis hatları sertifikası alan gerçek ve tüzel kişiler ise sertifika aldığı dağıtım şirketinin internet sayfasında ilan edilmektedir.

2012 yılında Kurumca; **64** adet yapım ve hizmet sertifikası verilmiştir. Kurumun 2012 yılı sonuna kadar vermiş olduğu toplam sertifika sayısı **1278** adede ulaşmıştır. Sertifika sahiplerinden gelen talep üzerine **22** adet sertifika, ticaret unvanı veya faaliyet konuları ve kategorilerinde değişiklik yapılarak tadil edilmiştir. Ayrıca **70** adet yapım ve hizmet sertifikasının vize işlemleri yapılmıştır.

2.3. Petrol Piyasası Lisanslama Faaliyetleri

2.3.1. Lisans İşlemleri

Petrol ile ilgili; rafinaj, işleme, madeni yağ üretimi, depolama, iletim, serbest kullanıcı ve ihrakiye faaliyetlerinin yapılması ve bu amaçla tesis kurulması ve/veya işletilmesi; akaryakıt dağıtımı, taşınması ve bayilik faaliyetlerinin yapılması için lisans alınması zorunludur. Bu husustaki lisanslara ilişkin usul ve esaslar, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir.

Faaliyet konularına göre Kurum tarafından verilen lisanslar; Rafinerici Lisansı, İşleme

Lisansı, Madeni Yağ Lisansı, Depolama Lisansı, İletim Lisansı, Serbest Kullanıcı Lisansı, İhrakiye Teslimi Lisansı, Dağıtıcı Lisansı, Taşıma Lisansı, Bayilik Lisansı olarak çeşitlendirilmiştir.

Yukarıda belirtilen lisans türleri çerçevesinde, piyasa taraflarının kayıt altına alınmasına yönelik olarak piyasada faaliyet gösteren kişilerin lisanslandırma çalışmaları tamamlanmış olup, yeni lisansların verilmesi, mevcut lisansların ise süre uzatımı, tadili ve iptali gibi işlemlerin yapılması devam etmektedir.

2012 yılı sonu itibarıyla geçerli olan toplam bayilik lisans sayısı 12.856 adettir.

Tablo 12: Petrol Piyasasında Bayilik Lisansı İşlemleri

	İstasyonlu			İstasyonsuz		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Başvuru	1.437	1.420	1.428	182	67	38
Verilen Lisans	1.386	1.396	1.392	180	61	44
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	1.192	1.935	1.280	1.351	697	199
Yıl Sonu İtibarıyla Mevcut Lisans	12.887	12.348	12.460	1.187	551	396

Tablo 13: 2012 Yılı Bayilik Lisansı Alt Başlıklarına Göre Yapılan İşlemler (Adet)

Bayilik	Başvuru	Sona Eren / İptal Edilen Lisans	Verilen lisans	Yıl Sonu İtibarıyla Güncel Lisans
İstasyonlu	1.428	1.280	1.392	12.460
Akaryakıt	1.427	1.279	1.391	12.445
İhrakiye	1	1	1	15
İstasyonsuz	38	199	44	396
Akaryakıt	38	193	44	380
İhrakiye	0	6	0	16
Toplam	1.466	1.479	1.436	12.856

İstasyonlu ve İstasyonsuz olmak üzere 2012 yılı içerisinde bayilik lisansı başvuru sayısı, sona eren/iptal edilen ve verilen lisans sayıları Tablo

13'te açıklanmıştır. İllere göre bayilik lisansı dağılımı ise Tablo 14'te yer almaktadır.

Tablo 14: İllere Göre Bayilik Lisans Sayıları

İl	İstasyonlu		İstasyonsuz		Toplam
	Akaryakıt	İhrakiye	Akaryakıt	İhrakiye	
ADANA	310		8		318
ADIYAMAN	137		1		138
AFYONKARAHİSAR	253		2		255
AĞRI	76				76
AMASYA	107				107
ANKARA	515		46	1	562
ANTALYA	398	3	8		409
ARTVİN	23		1		24
AYDIN	235	1	1		237
BALIKESİR	296	1	5		302
BİLECİK	56				56
BİNGÖL	33				33
BİTLİS	45				45
BOLU	107		1		108
BURDUR	113				113
BURSA	348		7		355
ÇANAKKALE	140	1	1	1	143
ÇANKIRI	66				66
ÇORUM	166		1	1	167
DENİZLİ	240		5		245
DİYARBAKIR	202		11		213
EDİRNE	139				139
ELAZIĞ	110		3		113
ERZİNCAN	47				47

Tablo 14 - Devamı

İl	İstasyonlu		İstasyonsuz		Toplam
	Akaryakıt	İhrakiye	Akaryakıt	İhrakiye	
ERZURUM	138		1		139
ESKİŞEHİR	144		1		145
GAZİANTEP	229		12		241
GİRESUN	68				68
GÜMÜŞHANE	28				28
HAKKARİ	10				10
HATAY	240		11		251
ISPARTA	111		1		112
MERSİN	331		11		342
İSTANBUL	732	1	108	12	853
İZMİR	456	2	40	1	498
KARS	62				62
KASTAMONU	107		1		107
KAYSERİ	204		4		208
KIRKLARELİ	123		1		124
KIRŞEHİR	76				76
KOCAELİ	251		10	1	262
KONYA	555		3		558
KÜTAHYA	130				130
MALATYA	135		4		139
MANİSA	376		1		377
KAHRAMANMARAŞ	210		1		211
MARDİN	103		2		105
MUĞLA	212	6	1		219
MUŞ	61				61
NEVŞEHİR	134		1		135
NİĞDE	122				122
ORDU	92				92
RİZE	41		1		42

Tablo 14 - Devamı

İl	İstasyonlu		İstasyonsuz		Toplam
	Akaryakıt	İhrakiye	Akaryakıt	İhrakiye	
SAKARYA	238		1		239
SAMSUN	247		4	1	251
SIİRT	39		1		40
SİNOP	41				41
SİVAS	151				151
TEKİRDAĞ	189		3		192
TOKAT	175		1		176
TRABZON	96		3		99
TUNCELİ	16				16
ŞANLIURFA	273		2		275
UŞAK	99				99
VAN	120		3		123
YOZGAT	190		1		191
ZONGULDAK	80				80
AKSARAY	172				172
BAYBURT	15				15
KARAMAN	53				53
KIRIKKALE	101				101
BATMAN	87		39		126
ŞIRNAK	39		1		40
BARTIN	27				27
ARDAHAN	30				30
IĞDIR	31				31
YALOVA	56	1	1		56
KARABÜK	38		6		44
KİLİS	19				19
OSMANİYE	96		1		97
DÜZCE	84				84
Toplam	12.445	15	380	16	12.856

2012 yıl sonu itibarıyla Serbest Kullanıcı Lisansı faaliyetleri kapsamında Kuruma başvurusu yapılan, Kurum tarafından lisans verilen ve

Kurum tarafından lisansı iptal edilen veya sona eren/erdirilen lisans işlemleri Tablo 15'te gösterilmektedir.

Tablo 15: Yıllara Göre Serbest Kullanıcı Lisansı İşlemleri (Adet)

	2010	2011	2012
Başvuru	22	21	14
Verilen Lisans	16	16	13
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	24	20	18
Yıl Sonu İtibarıyla Mevcut Lisans	60	56	51

2012 yıl sonu itibarıyla Madeni Yağ Lisansı faaliyetleri kapsamında Kuruma başvurusu yapılan, Kurum tarafından lisans verilen ve

Kurum tarafından lisansı iptal edilen veya sona eren/erdirilen lisans işlemleri Tablo 16'da gösterilmektedir.

Tablo 16: Yıllara Göre Madeni Yağ Lisansı İşlemleri (Adet)

	2010	2011	2012
Başvuru	129	72	26
Verilen Lisans	123	67	27
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	47	25	39
Yıl Sonu İtibarıyla Mevcut Lisans	268	310	298

2012 yıl sonu itibarıyla Dağıtıcı Lisansı Alt Başlığında Yer Alan Madeni Yağ Lisansı faaliyetleri kapsamında Kuruma başvurusu yapılan, Kurum tarafından lisans verilen ve

Kurum tarafından lisansı iptal edilen veya sona eren/erdirilen lisans işlemleri Tablo 17'de gösterilmektedir.

Tablo 17: Yıllara Göre Dağıtıcı Lisansı Alt Başlığında Yer Alan Madeni Yağ Lisans Hareketleri

	2010	2011	2012
Başvuru	2	1	0
Verilen Lisans	2	1	0
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	0	1	3
Yıl Sonu İtibarıyla Mevcut Lisans	9	9	6

2012 yılı sonu itibarıyla Atık Yağ Geri Kazanımına İlişkin Madeni Yağ Lisansı faaliyetleri kapsamında Kuruma başvurusu yapılan, Kurum

tarafından lisans verilen ve Kurum tarafından lisansı iptal edilen veya sona eren/erdirilen lisans işlemleri Tablo 18'de gösterilmektedir.

Tablo 18: Yıllara Göre Atık Yağ Geri Kazanıma İlişkin Madeni Yağ Lisans Hareketleri

	2011	2012
Başvuru	5	8
Verilen Lisans	5	7
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	6	5
Yıl Sonu İtibarıyla Mevcut Lisans	19	21

2012 yıl sonu itibarıyla Depolama Lisansı faaliyetleri kapsamında Kuruma başvurusu yapılan, Kurum tarafından lisans verilen ve

lisansı iptal edilen veya sona eren/erdirilen lisans işlemleri Tablo 19'da gösterilmektedir.

Tablo 19: Depolama Lisansı İşlemleri (Adet)

	2010	2011	2012
Başvuru	41	9	15
Verilen Lisans	28	6	12
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	8	6	7
Yıl Sonu İtibarıyla Mevcut Lisans	102	102	107

2012 yıl sonu itibarıyla İletim Lisansı faaliyetleri kapsamında Kuruma başvurusu yapılan, Kurum tarafından lisans verilen ve lisansı iptal edilen

veya sona eren/erdirilen lisans işlemleri Tablo 20'de gösterilmektedir.

Tablo 20: İletim Lisansı İşlemleri (Adet)

	2010	2011	2012
Başvuru	6	4	1
Verilen Lisans	3	4	1
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	-	-	0
Yıl Sonu İtibarıyla Mevcut Lisans	22	26	27

2012 yıl sonu itibarıyla Taşıma Lisansı faaliyetleri kapsamında Kuruma başvurusu yapılan, Kurum tarafından lisans verilen ve lisansı iptal edilen

veya sona eren/erdirilen lisans işlemleri Tablo 21'de gösterilmektedir.

Tablo 21: Taşıma Lisansı İşlemleri (Adet)

	Denizyolu			Demiryolu		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Başvuru			35			0
Verilen Lisans	37	35	36	-	3	0
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	35	50	30	1	1	0
Yıl Sonu İtibarıyla Mevcut Lisans	111	96	102	4	6	6

2012 yılı sonu itibarıyla denizyolu taşıma lisanslarının toplam kapasitesi 176.263 nettondur. 2012 yılı sonu itibarıyla demiryolu taşıma lisanslarını toplam kapasitesi 58.930 tondur.

Lisans Yönetmeliği'nde belirtilmiştir.

LPG piyasasına yönelik Kurum tarafından verilen lisanslar; LPG Dağıtıcı Lisansı, LPG Taşıma Lisansı, LPG Depolama Lisansı, LPG Oto-gaz Bayilik Lisansı, LPG Tüpü İmalatı Lisansı olarak çeşitlendirilmiştir.

2.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisanslama Faaliyetleri

LPG lisansları kapsamında yapılacak faaliyetler ve lisans sahiplerinin yükümlülükleri, Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası

Yukarıda belirtilen LPG lisansları kapsamında 2012 yılı içinde verilen lisans dağılımı Tablo 22'de gösterilmiştir:

Tablo 22: 2012 Yılı İçerisinde LPG Piyasasında Verilen Lisansların Faaliyet Türlerine Göre Dağılımı

Lisans Türü	Verilen Lisans Sayısı (Adet)
LPG Dağıtıcı Lisansı	4
LPG Depolama Lisansı	3
LPG Karayolu Taşıma Lisansı	5
LPG Denizyolu Taşıma Lisansı	1
LPG Boruhattı Taşıma Lisansı	2
LPG Tüpü İmalatı Lisansı	1
LPG Tüpü Muayenesi, Tamiri ve Bakımı Lisansı	3
LPG Otogaz Bayilik Lisansı	1.049
TOPLAM	1.068

2012 yılında; 4 adet dağıtıcı lisansı, 3 adet depolama lisansı, 8 adet taşıma (karayolu, denizyolu ve boru hattı) lisansı, 1 adet tüp imalat lisansı, 3 adet tüp muayene, tamir ve bakım lisansı ve 1.049 adet otogaz bayilik

lisansı olmak olmak üzere toplam 1.068 adet lisans verilmiştir.

2012 yılı içinde tadil edilen ve sona erdirilen lisansların dağılımı ise Tablo 23 ve Tablo 24'te gösterilmiştir:

Tablo 23: 2012 Yılı İçerisinde LPG Piyasasında Yapılan Lisans Tadilleri Dağılımı

Lisans Türü	Tadil Edilen Lisans Sayısı (Adet)
LPG Dağıtıcı Lisansı	40
LPG Depolama Lisansı	5
LPG Dağıtıcı Lisansı Alt Başlığı; Karayolu Taşıma	92
LPG Karayolu Taşıma Lisansı	44
LPG Denizyolu Taşıma Lisansı	2
LPG Boru Hattı Taşıma Lisansı	-
LPG Tüpü İmalatı Lisansı	-
LPG Tüpü Muayenesi, Tamiri ve Bakımı Lisansı	18
LPG Otogaz Bayilik Lisansı 602 adet Dağıtıcı Değişikliği (3 adedi maddi hata) 52 adet Unvan Değişikliği (3 adedi maddi hata) 34 adet Adres Değişikliği (3 adedi maddi hata) 50 adet İAÇR Değişikliği	738
TOPLAM	934

Tablo 24: 2012 Yılında Sona Erdirilen Lisanslar

Lisans Türü	Sona Erdirilen Lisans Sayısı (Adet)
LPG Dağıtıcı Lisansı	2
LPG Depolama Lisansı	1
LPG Karayolu Taşıma Lisansı	6
LPG Boru Hattı Taşıma Lisansı	1
LPG Tüpü İmalatı Lisansı	1
LPG Tüpü Muayenesi, Tamiri ve Bakımı Lisansı	5
LPG Otogaz Bayilik Lisansı	611
TOPLAM	627

2012 yılı içerisinde (şirket unvanı değişikliği, adres değişikliği, işyeri açma ve çalışma ruhsatı değişikliği, dağıtıcı değişikliği, maddi hata gibi nedenlerle) toplam 934 adet lisans tadili yapılmıştır. Ayrıca, 2012 yılı içerisinde çeşitli sebeplerle 627 adet lisansın sona erdirilme işlemi yapılmıştır.

Ayrıca, 2012 yılı içerisinde 1 adet LPG Denizyolu Taşıma Lisansı süre uzatımı işlemi yapılmıştır. Yeni lisans başvurularının değerlendirmeye alınması ve lisanslanmasına ilişkin süreç devam etmekte olup 31.12.2012 tarihi itibarı ile LPG Piyasası lisans dağılımı Tablo 25'te gösterilmiştir.

Tablo 25: 31.12.2012 tarihi itibarıyla LPG Piyasası Lisanslarının Faaliyet Türlerine Göre Dağılımı

Lisans Türü	Yürürlükteki Lisans Sayısı (31.12.2012 tarihi itibarıyla) (Adet)
LPG Dağıtıcı Lisansı	72
LPG Depolama Lisansı	81
LPG Karayolu Taşıma Lisansı	12
LPG Denizyolu Taşıma Lisansı	6
LPG Boru Hattı Taşıma Lisansı	26
LPG Tüpü İmalatı Lisansı	10
LPG Tüpü Muayenesi, Tamiri ve Bakımı Lisansı	115
LPG Otogaz Bayilik Lisansı	9.802
TOPLAM	10.124

31.12.2012 tarihi itibarı ile Karayolu ve Denizyolu LPG Taşıma Araçları dağılımı Tablo 26’da gösterilmiştir.

Tablo 26: 31.12.2012 tarihi itibarıyla LPG Taşıma Araçları

Araç Türü	Yürürlükteki Araç Sayısı (31/12/2012 tarihi itibarıyla) (Adet)
LPG Karayolu Taşıma Aracı	2.417
LPG Denizyolu Taşıma Aracı	7
TOPLAM	2.424

31.12.2012 tarihi itibarı ile ulusal ve mahalli olmak üzere LPG Piyasası Dağıtıcı lisansı dağılımı Tablo 27’de gösterilmiştir.

Tablo 27: 31.12.2012 tarihi itibarıyla LPG Dağıtıcı Lisansı Türleri

LPG Dağıtıcı Lisansı Türü	Yürürlükteki LPG Dağıtıcı Lisansı (31/12/2012 tarihi itibarıyla) (Adet)
Ulusal	47
Mahalli	25
TOPLAM	72

31.12.2012 tarihi itibarı ile LPG Piyasası Depolama Lisansı türleri dağılımı Tablo 28’de gösterilmiştir.

Tablo 28: 31.12.2012 tarihi itibarıyla LPG Depolama Lisansı Türleri

LPG Depo Türü	Yürürlükteki Depo Sayısı (31/12/2012 tarihi itibarıyla) (Adet)	Toplam Kapasitesi (m3)
Gümrüklü	88	453.024
Transit	3	123.519
TOPLAM	91	576.543

LPG Piyasasında 2012 yılında verilen lisansların illere göre dağılımı Tablo 29’da gösterilmektedir.

Tablo 29: 2012 Yılında İller Bazında Verilen Lisanslar

Plaka Kodu	İL	LPG Otogaz Bayilik Lisansı (Adet)	LPG Dağıtıcı Lisansı (Adet)	LPG Depolama Lisansı (Adet)	Lpg Taşıma Lisansı (Adet)			LPG Tüp İmalatı Lisansı (Adet)	LPG Tüp Tamiri ve Bakımı Lisansı (Adet)
					Karayolu	Denizyolu	Boru Hattı		
1	ADANA	27							
2	ADİYAMAN	13							
3	AFYONKARAHİSAR	24							
4	AĞRI	10							
5	AMASYA	13							
6	ANKARA	56			1				
7	ANTALYA	28							
8	ARTVİN	3							
9	AYDIN	26							
10	BALIKESİR	16							
11	BİLECİK	1							
12	BİNGÖL	2							
13	BİTLİS	2							
14	BOLU	7							
15	BURDUR	19							
16	BURSA	20							
17	ÇANAKKALE	10							
18	ÇANKIRI	8	1						
19	ÇORUM	11							
20	DENİZLİ	24							
21	DİYARBAKIR	22							
22	EDİRNE	4							
23	ELAZIĞ	11							
24	ERZİNCAN	5							
25	ERZURUM	16							

Tablo 29 - Devamı

Plaka Kodu	İL	LPG Otogaz Bayilik Lisansı (Adet)	LPG Dağıtıcı Lisansı (Adet)	LPG Depolama Lisansı (Adet)	Lpg Taşıma Lisansı (Adet)			LPG Tüp İmalatı Lisansı (Adet)	LPG Tüp Tamiri ve Bakımı Lisansı (Adet)
					Karayolu	Denizyolu	Boru Hattı		
26	ESKİŞEHİR	13							
27	GAZİANTEP	18							
28	GİRESUN	9							
29	GÜMÜŞHANE	4							
30	HAKKARİ	0							1
31	HATAY	25							
32	ISPARTA	10							
33	MERSİN	29							
34	İSTANBUL	42	1		2	1			
35	İZMİR	26							
36	KARS	8							
37	KASTAMONU	9							
38	KAYSERİ	17							
39	KIRKLARELİ	8							
40	KIRŞEHİR	4							
41	KOCAELİ	22	1						
42	KONYA	65							
43	KÜTAHYA	13							
44	MALATYA	10							
45	MANİSA	36							
46	KAHRAMANMARAŞ	15							
47	MARDİN	2							
48	MUĞLA	22							
49	MUŞ	5							
50	NEVŞEHİR	11							
51	NİĞDE	12							
52	ORDU	12							
53	RİZE	1							

Tablo 29 - Devamı

Plaka Kodu	İL	LPG Otogaz Bayilik Lisansı (Adet)	LPG Dağıtıcı Lisansı (Adet)	LPG Depolama Lisansı (Adet)	Lpg Taşıma Lisansı (Adet)			LPG Tüp İmalatı Lisansı (Adet)	LPG Tüp Tamiri ve Bakımı Lisansı (Adet)
					Karayolu	Denizyolu	Boru Hattı		
54	SAKARYA	21							
55	SAMSUN	28							
56	SİİRT	4							
57	SİNOP	1							
58	SİVAS	15							
59	TEKİRDAĞ	12							
60	TOKAT	9							1
61	TRABZON	7		1	2		1		
62	TUNCELİ	1							
63	ŞANLIURFA	17							
64	UŞAK	12							
65	VAN	15							
66	YOZGAT	12							
67	ZONGULDAK	3							
68	AKSARAY	19							
69	BAYBURT	0							
70	KARAMAN	2							
71	KIRIKKALE	10	1	1			1	1	1
72	BATMAN	6							
73	ŞIRNAK	0							
74	BARTIN	2							
75	ARDAHAN	0							
76	İĞDIR	1							
77	YALOVA	4							
78	KARABÜK	5							
79	KİLİS	2							
80	OSMANİYE	6		1					
81	DÜZCE	10							
Toplam		1049	4	3	5	1	2	1	3

3. FİYAT OLUŞUMU ve

TARİFELENDİRME

3.1. Elektrik Piyasası Tarifeleri

Elektrik piyasasında düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanmasına, incelenmesine, değerlendirilmesine, değiştirilmesine ve onaylanmasına ilişkin usul ve esaslar, Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir.

3.1.1 Toptan Satış Tarifesi

Türkiye Elektrik Ticaret Taahhüt Anonim Şirketi'nin (TETAŞ) 2012 yılı için onaylanan toptan satış tarifeleri Tablo 30'da gösterilmektedir.

a) Üretim şirketlerinden elektrik enerjisi satın alışlarında 2012 yılında geçerli olmak üzere bir önceki yıla ait (2011) Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatının 12,39 Krş/kWh olarak uygulanmasına,

b) 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu gereğince; Perakende Satış Lisansına Sahip Dağıtım Şirketlerinin sahibi olduğu veya iştirak ilişkisinde bulunduğu üretim şirketi veya şirketlerinden elektrik enerjisi satın alışlarında ise Ülke Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatı olarak ilgili her saat için gün öncesi planlama kapsamında belirlenen sistem marjinal fiyatlarının ya da gün öncesi piyasasında belirlenen nihai piyasa takas fiyatının esas alınmasına,

karar verilmiştir.

Tablo 30: TETAŞ Toptan Satış Tarifesi

Kurul Karar Tarihi ve Sayısı	Yürürlük Tarihi	krş/kWh
28.12.2011/3605	1.1.2012	16,71
31.3.2012/3758	1.4.2012	18,91
14.6.2012/3886	1.7.2012	18,91
30.9.2012/4050	1.10.2012	20,80

3.1.2. Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatı

5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan hüküm çerçevesinde 20.12.2011 tarihli ve 3562 sayılı Kurul kararı ile;

3.1.3. Dağıtım Tarifesi

Dağıtım şirketlerinin gelir/tarife düzenlemesi kapsamında, 01.01.2011 tarihinde başlayan 2011-2015 yıllarını kapsayan uygulama döneminde uygulanan ikincil mevzuat ile ilgili olarak aşağıda yer alan yönetmelik ve tebliğlerde değişiklik yapılmıştır.

a) Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği,

b) Elektrik Piyasası Gelir ve Tarife Düzenlemesi Kapsamında Düzenlemeye Tabi Unsurlar ve Raporlamaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ,

c) Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ.

Bunların yanı sıra,

-Perakende Satış Hizmet Geliri İle Perakende Enerji Satış Fiyatlarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ ile,

-Dağıtım Lisansı Sahibi Tüzel Kişiler ve Görevli Perakende Satış Şirketlerinin Tarife

Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar yürürlüğe girmiştir.

Dağıtım faaliyeti ile ilgili olarak;

Enerji KİT'lerinin Uygulayacağı Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizması Usul ve Esasları uyarınca 01.07.2008 tarihi itibarıyla perakende satış tarifelerinin üçer aylık dönemler halinde enerji dağıtım şirketlerinin enerji alım maliyetleri dikkate alınarak belirlenmesine ilişkin başlanılan uygulamaya 2012 yılında da devam edilmiştir.

2012 yılında uygulanan abone grupları itibarıyla tarifeler ve değişimleri oranları fon ve vergiler hariç olmak üzere Tablo 31'de yer almaktadır.

Tablo 31: Abone Gruplarına Göre Tarifelerin Yıllara Göre Değişimi

Abone Grupları	1.1.2012 İtibariyle Uygulanan Tarifeler (krş/kWh)	1.1.2013 İtibariyle Uygulanan Tarifeler (krş/kWh)	Birikimli Değişim (%)
Sanayi (AG)	21,479	24,626	%15
Ticarethane	25,386	28,559	%12
Mesken	23,734	28,386	%20
Tarımsal Sulama	20,665	25,067	%21

3.1.4. İletim Faaliyeti

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin (TEİAŞ) 2012 tarife yılı için iletim tarifeleri 22.12.2011 tarihli ve 3575 sayılı Kurul kararı ile onaylanmış, daha sonra 09.02.2012 tarihli ve 3689 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2012 tarihinden geçerli olacak şekilde revize edilmiştir (Bkz. Tablo 32).

3.1.5. Primer Frekans Kontrol Birim Hizmet Bedeli

Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği'nin 14 üncü maddesi gereğince Primer Frekans Kontrol Birim Hizmet Bedeli Kurumca onaylanmaktadır. Bu kapsamda 2012 yılı için onaylanan birim bedeller Tablo 33'de yer almaktadır.

Tablo 32: Ortalama İletim Sistemi Kullanım Tarifeleri

	2010	2011	2012
	TL/MW-Yıl	TL/MW-Yıl	TL/MW-Yıl
Üretim	7.220,53	7.740,49	14.618,95
Tüketim	18.587,18	19.925,68	24.428,80

Tablo 33: 2012 Yılı Primer Frekans Kontrol Birim Hizmet Bedelleri

Kurul Kararı Tarih ve Sayısı	Yürürlük Tarihi	Birim Hizmet Bedeli TL/ MWh
8.12.2011/3532	1.1.2012	7,02
1.3.2012/3717-12	1.4.2012	7,09
6.6.2012/3864	1.7.2012	10,85
20.9.2012/4032	1.10.2012	29,13

3.1.6. OSB Dağıtım Bedeli

Kurum tarafından, 141 lisanslı OSB'nin 2013 yılında onaylı sınırları içerisindeki katılımcılarına uygulayacağı dağıtım bedelleri onaylanmıştır. Mevzuatımızda öngörülen süre olan önceki yılın 31 Ekim tarihine kadar lisanslı OSB'lerin dağıtım bedeli tekliflerini Kuruma göndermeleri gerekmektedir.

2012 yılı Kasım ayı itibarıyla OSB dağıtım lisansı sahibi olan 141 adet tüzel kişinin, 2013 yılı dağıtım bedeli tekliflerini yazılı olarak Kuruma sunduğu görülmüştür. OSB'ler, "Organize Sanayi Bölgelerinin Elektrik Piyasası Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik" çerçevesinde dağıtım bedeli tekliflerini tek bir bedel olarak yapabilmekle birlikte, AG-OG, TT-ÇT, AG-OG-ÇT, gibi değişik şekillerde de sunulabilmektedir. Buna ek olarak 2012 yılında OSB'lerden, OSB dağıtım sistemine bağlı olup kendi tüketim tesisi ve/veya tesisleri ve/veya serbest tüketicilerine ürettiği elektriği barasından direkt hat ile sağlayan üreticilerden, kW bazında uygulanacak olan emre amade dağıtım şebekesi kapasite bedeli karşılığı olarak alınan üretim tesisi sistem kullanım bedeli ile OSB içinde faaliyet gösterdiği halde sanayi sicil belgesi olmayan sanayi harici kullanıcılar için dağıtım bedeli önerisi alınmıştır. Bu durumda toplam teklif sayısı 210 adete ulaşmıştır.

Dağıtım bedeli değerlendirmeleri, OSB'lerin birim enerji maliyet tahminleri, yatırım giderleri, işletme giderleri, kayıp enerji giderleri ve içinde bulundukları dağıtım bölgeleri için öngörülen dağıtım tarife öngörülere göz önüne alınarak yapılmaktadır.

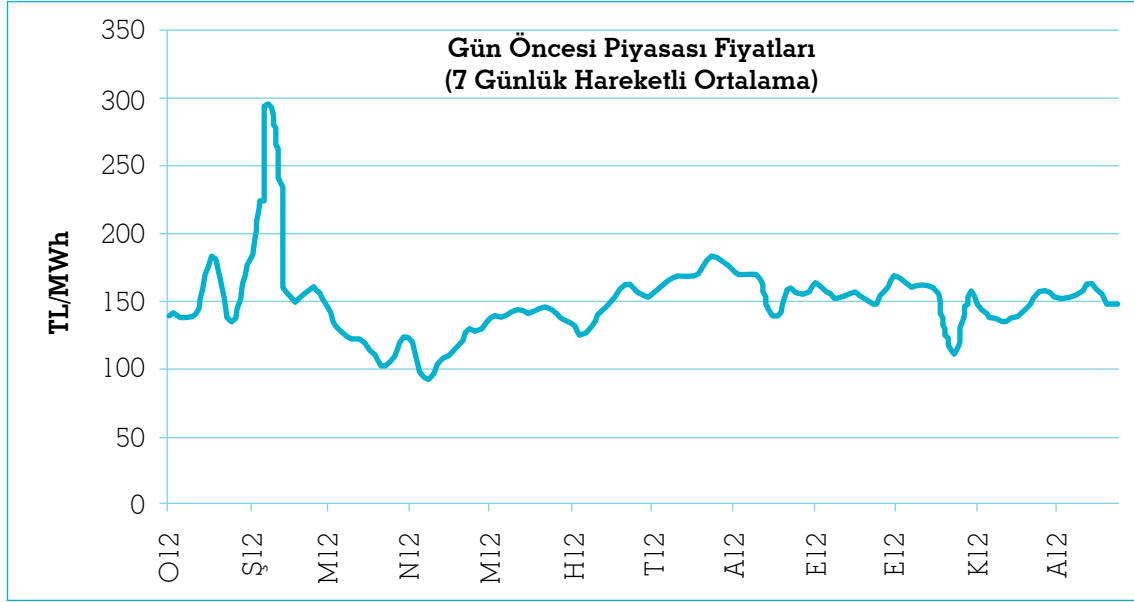
2012 yılı için 2011 yılında teklif edilen dağıtım bedellerinin ortalaması 1,53 krş/kWh, onaylanan bedellerin ortalaması 1,36 krş/kWh, ağırlıklı ortalamaları ise 1,21 krş/kWh olarak gerçekleşmiştir.

3.1.7. Dengeleme ve Uzlaştırma Uygulamaları

Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinin (N-DUY) nakdi uygulaması 01.12.2009 tarihinde başlamıştır. N-DUY'da dengeleme piyasasının, temel olarak gün öncesi ve gerçek zamanlı olmak üzere iki alt piyasadan oluşması öngörülmüştür. Bu sayede, elektrik sisteminin dengeleme işlemleri büyük ölçüde gün öncesi piyasasında yapılmakta, gün içerisinde oluşabilecek dengesizlikler için dengeleme güç piyasası işletilmektedir. Bu iki alt piyasanın mali uzlaştırılması da birbirinden ayrı tutulmaktadır.

Tarafların ikili anlaşmalar yolu ile karşılanamayan elektrik enerjisi taleplerini gün öncesinden alım-satım yaparak temin etmelerine imkan sağlayan piyasa, Gün Öncesi Planlama (GÖP) olarak adlandırılmaktadır. Gün Öncesi Planlamanın uzlaştırılmasında kullanılan saatlik fiyatlar, marjinal fiyatlandırma prensibine dayalı olarak belirlenir ve ilgili saatin Sistem Gün Öncesi Fiyatı (SGÖF) olarak adlandırılır.

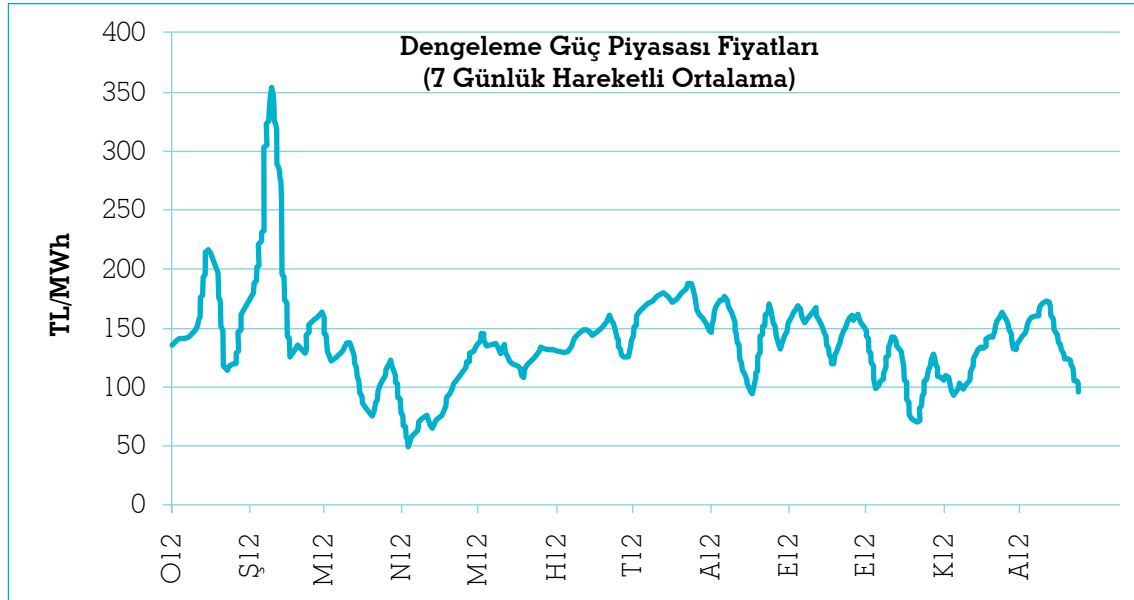
Gün Öncesi Planlama aşaması 01.12.2011 tarihi itibarıyla sona ermiş olup, son aşama olan Gün Öncesi Piyasası aşamasına geçilmiştir. Yeni piyasa yapısında öncekine benzer şekilde saatlik bazda hesaplanan marjinal fiyatlandırma yöntemi kullanılmaktadır. Yeni piyasa yapısında ilgili saatin fiyatı, Nihai Piyasa Takas Fiyatı (NPTF) olarak adlandırılır.

Şekil 2: 2012 Yılı Gün Öncesi Piyasası Ortalama Fiyatlar

Şekil 2’de görüldüğü üzere, Şubat ayında gerçekleşen doğal gaz krizinin etkisi ile elektrik piyasasında da fiyatlarda önemli artışlar yaşanmıştır. Ortalama fiyat, yaklaşık iki katına çıkarak 300 TL/MWh seviyelerine kadar yükselmiştir. Doğal gaz temininde yaşanan krizin aşılması ile fiyatlar da eski seviyesine dönmüştür. Önceki yıllardan farklı olarak yıllık en yüksek fiyat, Şubat ayında gerçekleşmiştir.

DGP ise, gerek GÖP’ün saatlik olarak işletilmesinden, gerek gerçek zamanda meydana gelen öngörülemeyen tüketim değişimlerinden, gerekse üretim ünitesi arızalarından kaynaklanan, gün öncesinden belirlenen üretim-tüketim dengesindeki sapmaların ve bunun sonucunda oluşan dengesizliklerin giderildiği ve sistem işletmecisi tarafından gerçek zamanlı olarak yürütülen bir piyasadır. DGP’de fiyat, Sistem Marjinal Fiyatı (SMF) olarak adlandırılır ve marjinal fiyatlandırma yöntemiyle hesaplanır.

Şekil 3: 2012 Yılı Dengeleme Güç Piyasası Ortalama Fiyatlar

2012 yılı Şubat ayında yaşanan kriz nedeniyle, GÖP yaşanan fiyat artışının bir benzeri DGP’de yaşanmıştır. Zor günün aşılmasının ardından fiyatlar tekrar eski ortalamasına düşmüştür. Söz konusu kriz ile beraber doğal gaz ve elektrik piyasalarının birbirlerine ne kadar bağımlı oldukları daha net bir şekilde anlaşılmıştır. Bu nedenle EPDK’nın katılımı ile ETKB tarafından yürütülen çalışmalarda, muhtemel bir doğal gaz sıkıntısı yaşanması durumunda her iki sistemin de dengesinin korunmasına yönelik olarak düzenlemeler yapılmaktadır.

DUY uygulamalarına ilişkin 2012 yılında DGP’de verilen toplam talimat miktarlarının talimat türüne göre dağılımına Tablo 34’te yer verilmiştir:

Miktar (MWh)	0 Kodlu Talimat Miktarı (MWh)	1 ve 2 Kodlu Talimat Miktarı (MWh)
YAL	4.717.774	13.709.535
YAT	9.109.557	9.134.646

Tablo 34: DUY Uygulamalarında DGP ve GÖP Toplam Talimat Miktarları

YAT talimatlarının miktarında önemli bir değişiklik gerçekleşmezken, YAL talimatlarının miktarında önemli bir artış kaydedilmiştir. Yeni piyasa yapısıyla beraber artık GÖP’te 1 ve 2 kodlu talimatlar verilmemektedir.

3.2. Doğal Gaz Piyasası Tarifeleri

2012 yılı doğal gaz piyasası tarifelerine ilişkin düzenlemeler, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan Doğal Gaz Piyasası Tarifeler Yönetmeliği kapsamında yapılmıştır.

2012 yılında tarifelerin hazırlanması, incelenmesi, değerlendirilmesi, onaylanması ve revizyonu ile etkin bir tarife izleme altyapısı oluşturulması amacıyla, doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren tüzel kişilerden bilgi ve belgeler temin edilerek düzenli bir veri akışı sağlanmış, ayrıca tüzel kişi yetkilileri ile çeşitli toplantılar gerçekleştirilmiştir.

Gerek tarife düzenlemelerinde şeffaflığın sağlanması, gerekse tarifelerdeki fiyatların

rasyonel kriterlere bağlanması amacıyla objektif ve formüllere dayalı bir metodoloji ile fiyatlandırma ve fiyat üst sınır değişimi sistemi uygulanmıştır. Bu kapsamda piyasada faaliyet gösteren şirketlerin tarifeleri, üst sınır ve uygulamaları ayrılmıyla izlenmiştir.

3.2.1. İç Tesisat Proje Onay, Kontrolörlük, Test ve İşletmeye Alma İşlemleri Bedelleri

3603 sayılı Kurul Kararı ile dağıtım şirketlerinin iç tesisat proje onay, kontrolörlük, test ve işletmeye alma işlemleri bedelleri üst sınırları belirlenmiştir. İlgili Kurul Kararı ile belirlenen bedellerin 2012-2016 döneminde her yıl üretici fiyatları endeksi ile güncellenmesi de kararlaştırılmıştır. 2011 ve 2012 yılına ilişkin bedeller Tablo 35'te yer almaktadır.

Tablo 35: EPDK Tarafından Belirlenen İç Tesisat Proje Onay, Kontrol, Test ve İşletmeye Alma Üst Bedelleri

SAYAÇ TİPİ	İÇ TESİSAT PROJE ONAY, KONTROL, TEST VE İŞLETMEYE ALMA BEDELİ (2960 SAYILI KURUL KARARI)	İÇ TESİSAT PROJE ONAY, KONTROLÖRLÜK, TEST VE İŞLETMEYE ALMA BEDELİ (3603 SAYILI KURUL KARARI)
G4, G6 (TL/Adet)	19	21
G10, G16, G25 (TL/Adet)	36	39
G40, G65, G100 (TL/Adet)	71	78
G160, G250, G400 (TL/Adet)	108	118
G400 den büyük (TL/Adet)	145	159
Kolon Hattı (TL/Proje)	19	21

3.2.2. Bağlantı Tarifeleri

3603 sayılı Kurul Kararı ile dağıtım şirketlerinin bağlantı tarifeleri belirlenmiştir.

Önceki Kurul Kararı ile değişikliklere ilişkin bilgiler Tablo 36'da gösterilmektedir.

Tablo 36: EPDK Tarafından Dağıtım Şirketleri İçin Belirlenen Bağlantı Tarife Bedelleri

	BAĞLANTI TARİFELERİ (2961 SAYILI KURUL KARARI)	BAĞLANTI TARİFELERİ (3603 SAYILI KURUL KARARI)
Konut ve ısınma amaçlı doğal gaz kullanan abonelere uygulanacak sayaç dahil abone bağlantı bedeli üst sınırı ilk bağımsız bölüm sayısı (BBS) için	280 TL	315 TL
İlave her 100 m ² ye kadar alan için abone bağlantı bedeli	234 TL arttırılır	260 TL arttırılır
Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği'nin 40 ıncı maddesi kapsamında abonelerin yazılı talebi doğrultusunda, dağıtım şirketi tarafından mevcut mekanik sayacın ön ödemeli sayaç ile değiştirilmesi durumunda alınacak bedel	109 TL	122 TL
Mal ve hizmet üretim amaçlı doğal gaz kullanacak abonelerin bağlantıyı sertifika sahibi kişiye yaptırması halinde, dağıtım şirketinin aboneden alacağı bedel	ilk 100 metrelik bağlantı için 234 TL'yi, ilave her metre için 1,6 TL'yi geçemez.	ilk 100 metrelik bağlantı için 260 TL'yi, ilave her metre için 1,7 TL'yi geçemez.
Güvence bedeli üst sınırları	kombi için 250 TL/adet, soba için 250 TL/konut, merkezi sistem için 250 TL x BBS, ocak ve/veya şofben için 61 TL	kombi için 287 TL/adet, soba için 287 TL/konut, merkezi sistem için 287 TL x BBS, ocak ve/veya şofben için 70 TL
Sayaç açma-kapama bedeli üst sınırı	19 TL	21 TL

3.2.3. İletim Tarifeleri

2970 sayılı Kurul Kararı ile 2011-2012-2013 yıllarında uygulanmak üzere doğal gaz piyasası iletim ve sevkiyat kontrolüne ait

tarifeler belirlenmiştir. Tarifede belirlenmiş olan bedeller ile Kurul Kararı uyarınca 2012 yılı için önceki yılın Aralık ayında göre ÜFE'deki değişim oranıyla güncellenmiş bedeller Tablo 37'de yer almaktadır.

Tablo 37: 2012 Yılı EPDK Tarafından Güncellenmiş İletim Tarifeleri Bedelleri

	İLETİM TARİFELERİ (2970 SAYILI KURUL KARARI)	İLETİM TARİFELERİ (2012-ÜFE İLE GÜNCELLENMİŞ)
Giriş 1 – Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000314	0,000357
Giriş 2 – Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000313	0,000356
Giriş 3 – Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000157	0,000178
Giriş 4 – Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000476	0,000541
Giriş 5 – Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000339	0,000385
Giriş 6 – Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000252	0,000286
Giriş 7 – Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000171	0,000194
Giriş 8 – Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000522	0,000593
Giriş 9 – Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000522	0,000593
Çıkış – Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,005056	0,005747
İhracat Çıkış – Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,045088	0,051252
İletim Hizmet Bedeli (TL/m ³)	0,015868	0,018037
Tarife Süresi	2011-2012-2013	2011-2012-2013

3.2.4. Depolama Tarifeleri

3791 sayılı Kurul Kararı ile 01.04.2012-31.03.2013 tarihleri arasında uygulanmak üzere Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Silivri Yer Altı Doğal Gaz Depolama Tesisleri depolama tarifesinin üst sınırları müteakip aylarda ÜFE ile güncellenmek üzere; 2012 Nisan ayı için kapasite bedeli için 0,088066 TL/Sm³, enjeksiyon bedeli için 0,006409 TL/Sm³, geri üretim bedeli için 0,001626 TL/Sm³ olarak belirlenmiştir. Ayrıca, depolama tarifesine ilişkin gaz takas bedelleri, geri üretim ve enjeksiyon bedellerinin 1/20'si olarak; hizmet kesintisi bedelleri ise, geri üretim ve enjeksiyon bedellerinin 1/2'si olarak belirlenmiştir.

3.2.5. Toptan Satış Tarifeleri

3577 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2012 tarihinden itibaren bu konuda yeni bir düzenleme yapıncaya kadar uygulanmak üzere, toptan satış tarifeleri belirlenmiştir. Önceki yılda olduğu gibi doğal gaz toptan satış fiyatlarının taraflar arasında serbestçe belirlenmesine karar verilmiştir.

3.2.6. Perakende Satış Tarifeleri

2012 ve sonrası dönemde dağıtım şirketlerinin perakende satış tarifelerinin uzun dönemli uygulanmasına ilişkin 05.10.2011 tarihli 3445-1/2/3 sayılı Kurul Kararları ile sırasıyla birinci uygulama döneminin 01.01.2012 (dahil)-31.12.2016 (dahil) olmak üzere 5 (beş) yıl olarak belirlenmesi, itfa süresinin 22 yıl olarak dikkate alınması ve Reel Makul Getiri Oranı'nın %11,83 (reel ve vergi öncesi) olarak hesaplanması yönünde Kararlar alınmıştır.

Doğal gaz dağıtım şirketleri için uygulanması öngörülen tarife metodolojisi çalışmalarında son aşamaya gelinmiş ve 22.12.2011 tarih ve 3580 sayılı Doğal Gaz Dağıtım Şirketleri

İçin Tarife Hesaplama Usul ve Esasları Kurul Kararı ile söz konusu metodoloji çalışmaları sonlandırılmıştır. Bu metodoloji ile yapılacak tarife belirlemelerinde baz alınacak varlık tabanları daha önce Kurum tarafından belirlenmemiş şirketler için belirleme yapma gereğinden hareketle, ihalesi Kurum tarafından yapılmış dağıtım bölgelerinde faaliyet göstermekte olan şirketlere yönelik 3579 sayılı Kurul Kararı ile İhaleli Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinin Varlık Tabanının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar çıkarılmıştır. İhalesi Kurum tarafından yapılan şirketler dışında baz varlık tabanı Kurum tarafından belirlenmemiş, 4646 sayılı Kanun öncesinde alınmış bir izne müsteniden bölgelerinde dağıtım faaliyetini yürütmekte olan şirketlerden Başkent Doğal Gaz Dağıtım A.Ş. için 3630 sayılı Karar, Bahçeşehir Gaz Dağıtım A.Ş. için 3615 sayılı Karar, Adapazarı Gaz Dağıtım A.Ş. için 3614 sayılı Karar alınmıştır.

3.3. Petrol Piyasası Tarifeleri

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun yürürlüğe girmesini müteakiben 01.01.2005 tarihinden itibaren serbest fiyat uygulamasına geçilmiştir. Petrol alım satımında fiyatların en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa koşulları dikkate alınarak oluşturulacağı kabul edilmiştir. Yerli ham petrol için, teslim yeri olan en yakın liman veya rafineride teşekkül eden "Piyasa Fiyatı" fiyat olarak kabul edilmiştir.

Petrol piyasasında tarifeler tabi olduğu işlem açısından dört kategoride ele alınabilir. Bunlar;

Onaya Tabi Tarifeler: İletim lisansı kapsamında yürütülen taşıma faaliyetine ilişkin iletim tarifi ile iletim hatlarıyla bağlantılı depolama tesislerindeki lisanslı depolama faaliyetlerine ilişkin tarifeleri ifade eder.

Bildirime Tabi Tarifeler: Kuruma bildirildikten sonra uygulanmaya başlanan, işleme ve iletim hatları ile bağlantılı olmayan lisanslı depolama faaliyetlerine ilişkin tarifeler ile rafinerici ve dağıtıcı lisans sahiplerinin tavan fiyat tarifelerindeki değişiklikleri ifade eder.

Fiyat İlanı: Onay ve bildirim gerektirmeyen, bayilik lisansı sahipleri tarafından akaryakıt istasyonlarında görünür şekilde yerleştirilmiş panolarda, akaryakıt tavan fiyatları olarak ilan edilen fiyatları ifade eder.

Fiyat Listesi: İşleme lisansı sahipleri tarafından lisansları kapsamındaki ürünlere ilişkin Kuruma bildirim yapılan ve uygulamaya girmesi sağlanan fiyat listelerindeki değişiklikleri ifade eder.

Dağıtıcıların akaryakıt “depo fiyatları” ile bayilere “tavsiye ettikleri” veya bayiler adına belirledikleri “tavan fiyat” elektronik bildirim ve izlenmesine ilişkin veri tabanı oluşturulmuştur. Veri tabanı, dağıtım şirketlerinin elektronik bildirimleri ile güncelleştirilmektedir. Veri tabanının derlenmesi neticesinde kamuoyuna illere göre bayi tavan fiyatları ve Kamu İhale Mevzuatı kapsamında, akaryakıt fiyat farkı hesaplamalarında kullanılmak üzere, en yüksek işlem hacimli sekiz firmanın İstanbul Avrupa Yakası ortalama akaryakıt fiyatları ilan edilmektedir.

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu’nun fiyat oluşumuna ilişkin 10 uncu maddesinde rafineri ve dağıtıcı şirketler ile ilgili olarak “Rafinerici ve dağıtıcı lisansı kapsamında yapılan piyasa faaliyetlerine ilişkin fiyatlar, en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu dikkate alınarak, lisans sahipleri tarafından hazırlanan tavan fiyatlar olarak Kuruma bildirilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm çerçevesinde; piyasa payları piyasanın yaklaşık %90’nına sahip olan piyasa

aktörlerinden rafinerici lisansı sahibi Türkiye Petrol Rafineri A.Ş. (TÜPRAŞ) ve dağıtıcı lisansı sahiplerinin piyasa payları itibarıyla fiyatlandırma uygulamaları;

- Fiyat oluşumu,
- Ülkemizdeki akaryakıt fiyatları,
- Bu fiyatların yıllar itibarıyla değişimi,
- Türkiye dağıtım ve bayi paylarının değişimi,
- Fiyat hareketlerinin tüketicilere yansıtılması,
- En yakın erişilebilir dünya serbest piyasasında oluşan fiyatlar ile Türkiye-AB karşılaştırmaları,

gerçeğinde incelenmektedir.

Petrol Piyasası Bilgi Sistem Yönetmeliği kapsamında bilgi sisteminin fiyatlara ilişkin bölümünün yönetilmesi işlemleri yapılmakta, fiyat bildirimleri takip edilmekte, gerekli düzeltmelerin yapılması sağlanmakta, şirketlerin fiyat bildirim noktalarının sistem üzerinden tanımlanması ve değiştirilmesi işlemleri yürütülmektedir.

Bilgi Sistemi üzerinden yurtiçi fiyatların takibi yapılmasının yanı sıra, Platts aboneliği kapsamında Akdeniz piyasası başta olmak üzere ham petrol (brent dated) ve benzin, motorin, fuel oil türleri, gazyağı, jet yakıtı gibi ürün fiyatlarının FOB ve CIF fiyatları, Avrupa Birliği ülkelerinin vergili ve vergisiz akaryakıt bayi satış fiyatları gibi yurtdışı fiyat hareketleri de takip edilmektedir. Elde edilen verilerden raporlar üretilmekte, tavan fiyat belirlenmesi sürecinde olduğu gibi dağıtıcı ve rafinerici lisansı sahiplerinin en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa fiyat oluşumu kapsamında fiyat hareketlerini izlemek üzere analizlerde kullanılmaktadır.

3.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Fiyatlar

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Kanunu kapsamında, LPG alım satımında fiyatlar, erişilebilir dünya serbest piyasa koşullarına göre oluşur. Kanuna göre, rafineriler ve dağıtıcılar, lisansları kapsamında yaptıkları piyasa faaliyetlerine ilişkin fiyatları, erişilebilir dünya serbest piyasalarındaki fiyat oluşumunu dikkate alarak, tavan fiyatlar olarak Kuruma bildirirler.

Bu kapsamda rafineriler ve dağıtıcıların, lisansları kapsamında yaptıkları piyasa faaliyetlerine ilişkin vermiş oldukları tavan fiyat bildirimleri dikkate alınarak yurtiçi LPG fiyatlarındaki gelişmeler düzenli olarak izlenmiştir. Düzenli olarak Kuruma verilen bildirimlerin yanı sıra otogaz fiyatları üzerine kapsamlı çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Ülkemiz LPG piyasasındaki fiyatlardaki gelişimler AB ülkelerindeki -özellikle de İtalya, İspanya ve Fransa- fiyat hareketleri ile karşılaştırılmış, piyasaya ilişkin gerekli görülen diğer parametreler dikkate alınmıştır. Ayrıca Kurum piyasaya yönelik incelemelerine sürekli olarak devam etmektedir.

4. PİYASA İZLEME ve GÖZETİM

4.1. Elektrik Piyasası İzleme ve Gözetim Faaliyetleri

Elektrik enerjisi sektöründe rekabete dayalı serbest piyasanın oluşması, bir geçiş dönemini gerektirmektedir. Geçiş döneminin ihtiyaçları ile önümüzdeki dönemde elektrik enerjisi sektöründe hedeflenen piyasa yapısını oluşturmak üzere izlenecek yolu ve özelleştirme programını açıklayan, arz güvenliğini sağlamak üzere atılacak adımları ve orta ve uzun dönemde elektrik arzında kullanılacak kaynaklara ilişkin hedefleri belirleyen “Elektrik Enerjisi Piyasası ve Arz Güvenliği Strateji Belgesi”, Yüksek Planlama Kurulu’nun 18.05.2009 tarihli ve 2009/11 sayılı kararı ile kabul edilerek Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nın internet sitesinde yayımlanmıştır.

4.1.1. Elektrik Üretim-Tüketim Durumu

Fiili değerlere göre 2012 yılında Türkiye toplam elektrik enerjisi üretimi 239,1 milyar kWh olarak; yurtiçi toplam elektrik enerjisi talebi (brüt talep) ise 241,9 milyar kWh olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılı elektrik enerjisi talebi 2011 yılına göre % 5,1 oranında artmıştır (Bkz. Tablo 38).

Tablo 38: Elektrik Üretim-Tüketim Durumu

	Birim	2010	2011	2010-2011 % Değişim	2012	2011-2012 % Değişim
Kurulu Güç	MW	49.524	52.911	6,8%	57.058	7,8%
Üretim	GWh	211.208	229.395	8,6%	239.080	4,2%
İthalat	GWh	1.144	4.556	298,3%	5.820	27,7%
İhracat	GWh	1.918	3.645	90,1%	2.953	-19,0%
Tüketim	GWh	210.434	230.306	9,4%	241.947	5,1%

2012 yılında önceki yıla kıyasla elektrik enerjisi ithalatı %27,7 oranında artmış, ihracat ise %19 oranında azalmıştır. Elektrik enerjisi ihracatının, elektrik enerjisi üretimine oranı %1,2; elektrik

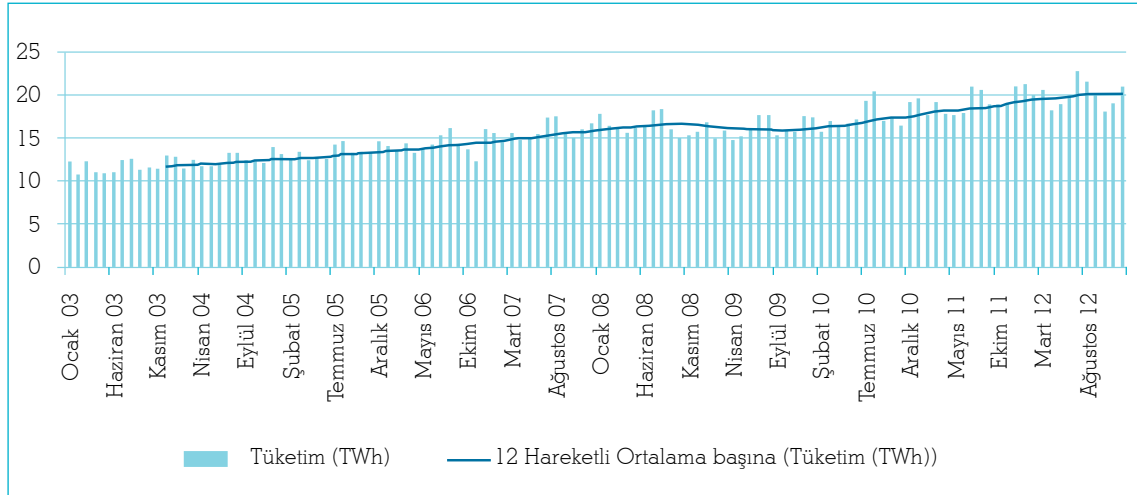
enerjisi ithalatının brüt talebe oranı ise %2,4 düzeyinde gerçekleşmiştir. Elektrik enerjisinin 2012 yılındaki genel görünümü Tablo 39'da verilmiştir:

Tablo 39: 2012 Yılı Elektrik Enerjisi Genel Görünümü

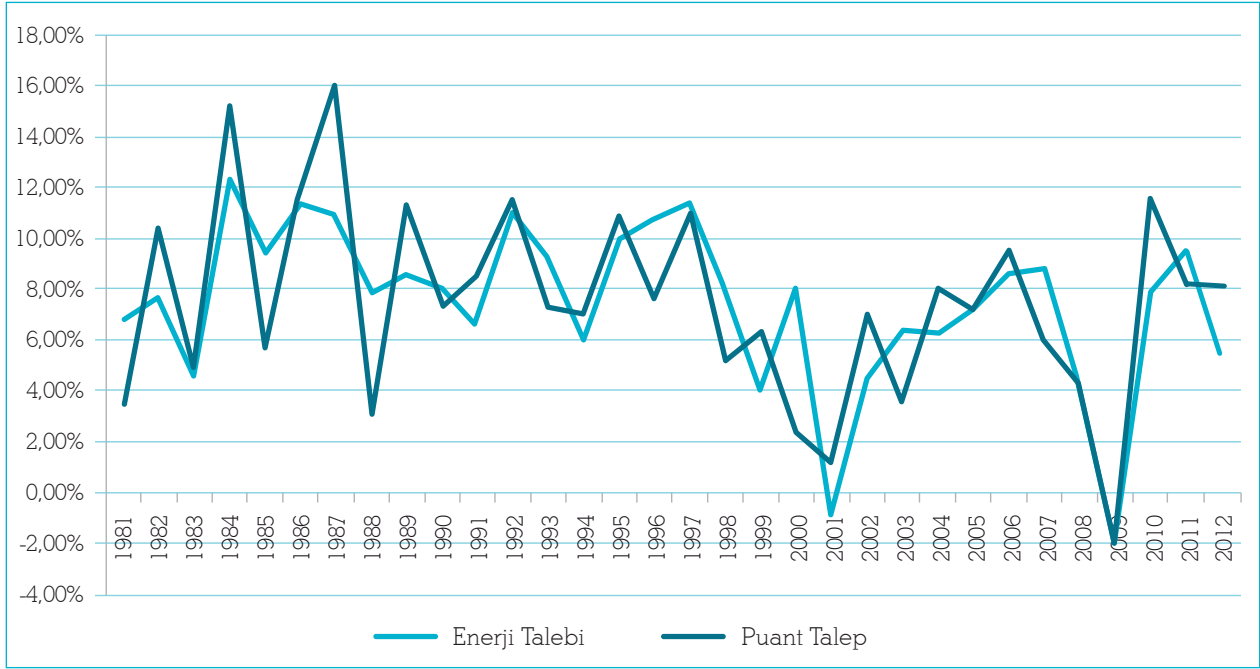
AYLAR	Üretim (GWh)	İthalat (GWh)	İhracat (GWh)	Tüketim (GWh)
OCAK	21.437	388	466	21.359
ŞUBAT	19.924	388	307	20.005
MART	20.654	415	384	20.685
NİSAN	18.161	311	238	18.233
MAYIS	18.772	396	163	19.004
HAZ.	19.859	426	227	20.058
TEM.	22.574	596	342	22.828
AĞUST.	21.339	522	262	21.600
EYLÜL	19.583	535	215	19.902
EKİM	17.760	509	118	18.151
KASIM	18.584	595	93	19.086
ARALIK	20.432	739	137	21.035
TOPLAM	239.080	5.820	2.953	241.947

Tüketim verileri aylık ve 12 aylık hareketli ortalamalar bazında incelendiğinde (Bkz. Şekil 4), brüt elektrik enerjisi talebindeki daralmanın 2010 yılı itibarıyla tamamen bittiği ve 2011 yılının özellikle ilk ve son çeyreklerinde bir önceki yıla göre tüketim artışının çok yüksek gerçekleştiği ancak 2012 yılında bu artışta azalma yaşandığı görülmektedir.

1990'lı yıllarda yıllık ortalama %8,5 olan yıllık brüt elektrik enerjisi talebi artış hızı, yaşanan ekonomik krizlerin etkisi ile 2000'li yıllarda %5,7'ye düşmüştür. 1980'den bugüne kadar yıllık brüt elektrik enerjisi talebi ve puant güç talebinin artış oranları Şekil 5'te gösterilmektedir. Yaşanan krizlerin etkisinin en fazla görüldüğü 2001 ve 2009 yılları hariç tutulduğunda ise, 2000'li yıllara ilişkin ortalama brüt elektrik enerjisi talebi artış hızı %7 olarak hesaplanmaktadır.

Şekil 4: Elektrik Enerjisi Tüketimi (TWh)

Şekil 5: Yıllara Göre Elektrik Talep Artış Oranları

Brüt elektrik enerjisi talebi %5,1 oranında artarken puant talep de %8,1 oranında artmıştır. 2012 yılının puant talebi 39.045 MW olarak 27 Temmuz Cuma günü saat 14.30'da; en düşük yük talebi ise 19.239 MW olarak 25 Ekim Pazartesi günü saat 19.10'da kaydedilmiştir. Bu bağlamda, Türkiye elektrik enerjisi tüketiminin en yüksek olduğu 27 Temmuz 2012 tarihinde ise toplam 799,4 milyon kWh; en düşük tüketimin olduğu 25 Ekim 2012 tarihinde ise toplam 398,3 milyon kWh elektrik enerjisi tüketilmiştir. Bu değerler bir önceki yıla göre sırasıyla %13,3'lük ve %5'lik artışa karşılık gelmektedir.

2012 yılında Türkiye toplam elektrik enerjisi üretiminin %26'sı mevcut sözleşmesi bulunan üretim tesislerinden, %38'i kamu üretim

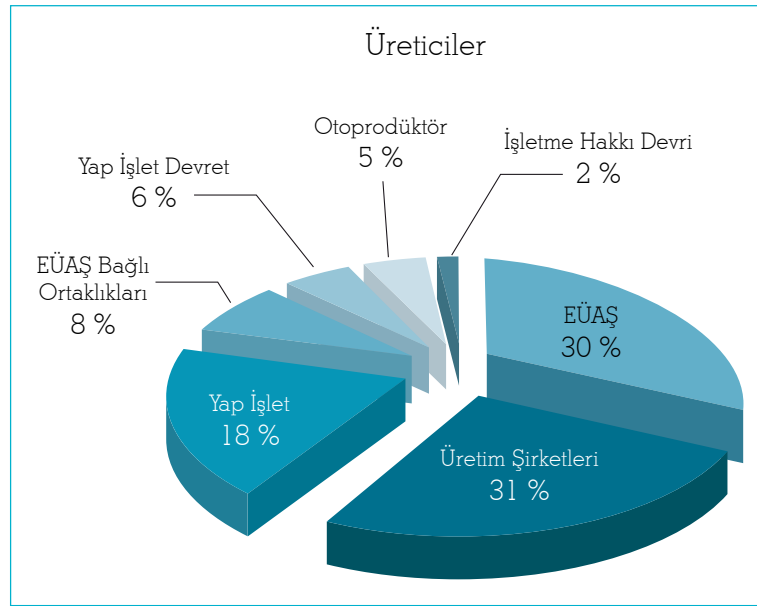
tesislerinden sağlanmıştır. Özel sektör tarafından işletilen üretim tesislerinin 2012 yılında üretime katkıları büyüklüğüne göre;

- Özel sektör üretim şirketi santralleri %31,
- Yap-işlet modeli kapsamındaki santraller %18,
- Otoprodüktör santralleri %5,
- Yap-işlet-devret modeli kapsamındaki santraller %6,
- İşletme hakkı devri modeli kapsamındaki santraller %2

olarak sıralanmaktadır (Bkz. Şekil 6).

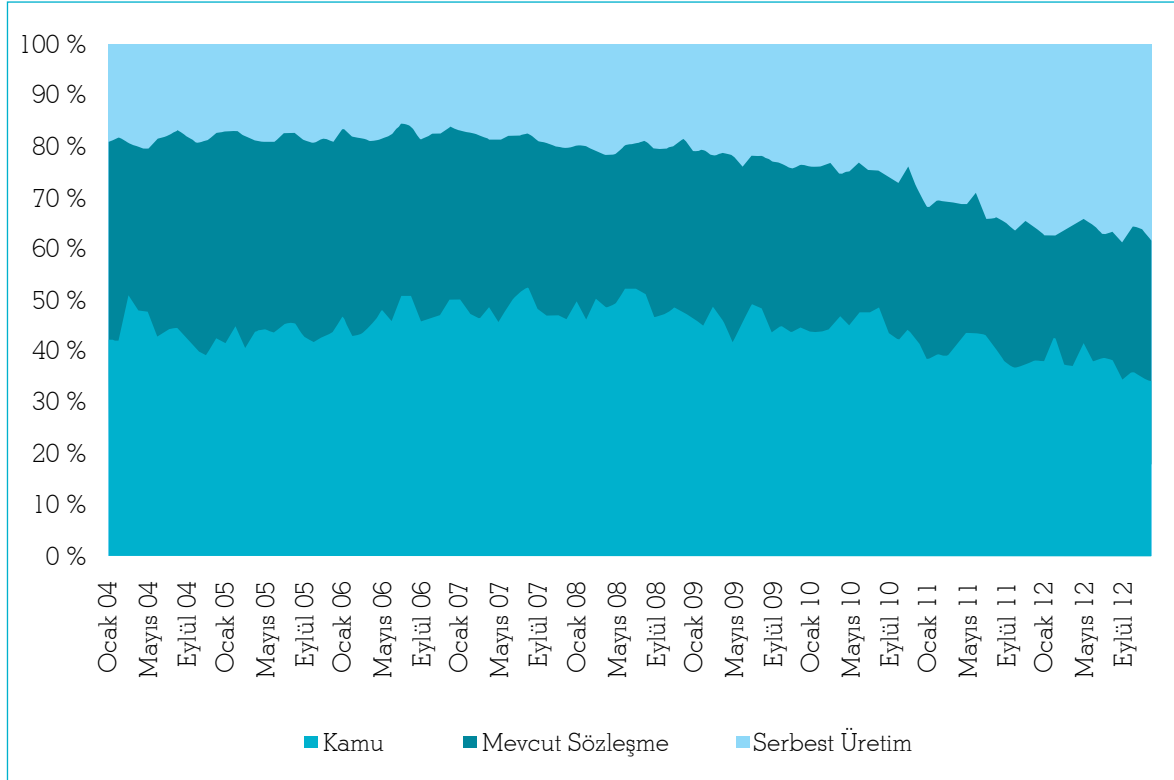
Tablo 40: 2012 Yılı Üreticilerin Elektrik Üretim Miktarları (GWh)

Üreticiler	Üretim (GWh)
Üretim Şirketleri	73.914
EÜAŞ	70.717
Yap İşlet	43.087
EÜAŞ Bağlı Ortaklıkları	20.104
Yap İşlet Devret	14.033
Otoprodüktör	12.677
İşletme Hakkı Devri	4.547
Toplam	239.080

Şekil 6: 2012 Yılı Üretici Grupların Elektrik Üretim Yüzdeleri

2004-2012 yılları istatistikleri incelendiğinde, mevsimsel değişimlere bağlı olarak üretici grupların Türkiye elektrik enerjisi üretimine katkılarının farklılaştığı; mevcut sözleşmeleri kapsamında faaliyet gösteren santrallerin toplam üretim içindeki paylarında %11,8'lik bir azalma olduğu; buna karşın, özel sektör üretim şirketleri

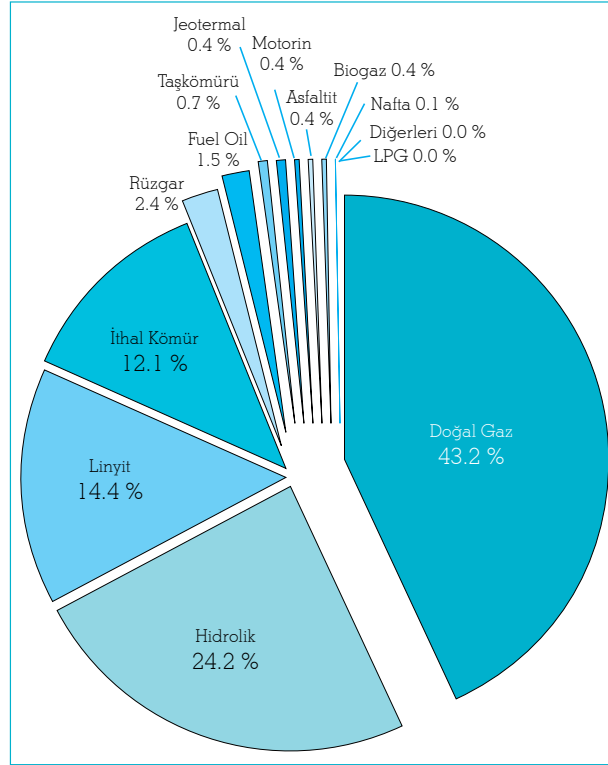
ile otoprodüktörlerin paylarında %18'lik artış kaydedildiği; dolayısıyla kamu santrallerinin üretime katkısındaki payların %6,2'lik bir düşüş gösterdiği görülmektedir. Yıllara göre serbest üretimin payı Şekil 7'de gösterildiği üzere artan bir eğilim göstermektedir.

Şekil 7: Üretimin Kamu ve Özel Sektör Kuruluşlarına Göre Gelişimi

2012 yılında elektrik enerjisi üretiminin %43,2'si doğal gazdan; %24,2'si hidrolik kaynaklardan; %14,4'ü linyitten; %12,1'i ithal kömürden;

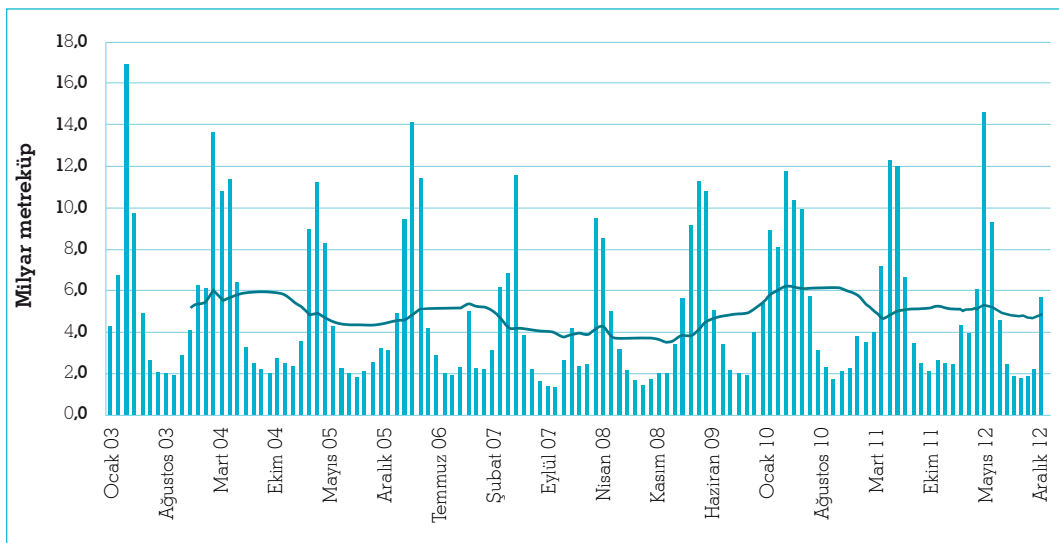
%1,5'i fuel-oil'den; %2,4'ü rüzgardan ve %2,2'si ise diğer kaynaklardan üretilmiştir (Bkz. Şekil 8).

Şekil 8: 2012 Yılı Elektrik Üretiminin Kaynaklara Göre Dağılımı

Su gelirleri için 12 aylık ortalamalar incelendiğinde, 2003-2009 yıllarında tedrici azalma gerçekleşmiş olup 2010 yılında ise 2003

yılındaki seviyeye tekrar ulaşıldığı görülmektedir. 2011 yılında ise bir düşüş ve 2012 yılında bu düşüşten sonra bir artış yaşanmıştır (Bkz. Şekil 9).

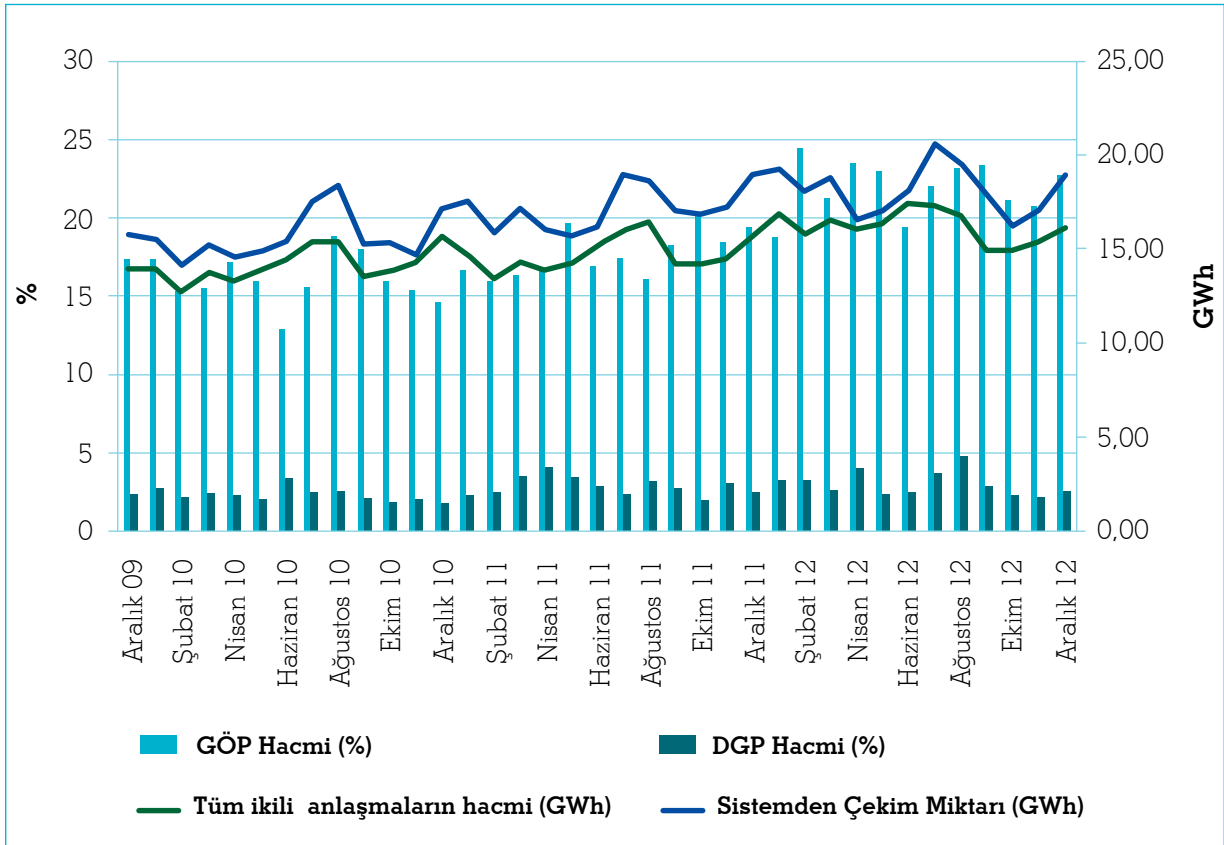

Şekil 9: Su Gelirleri

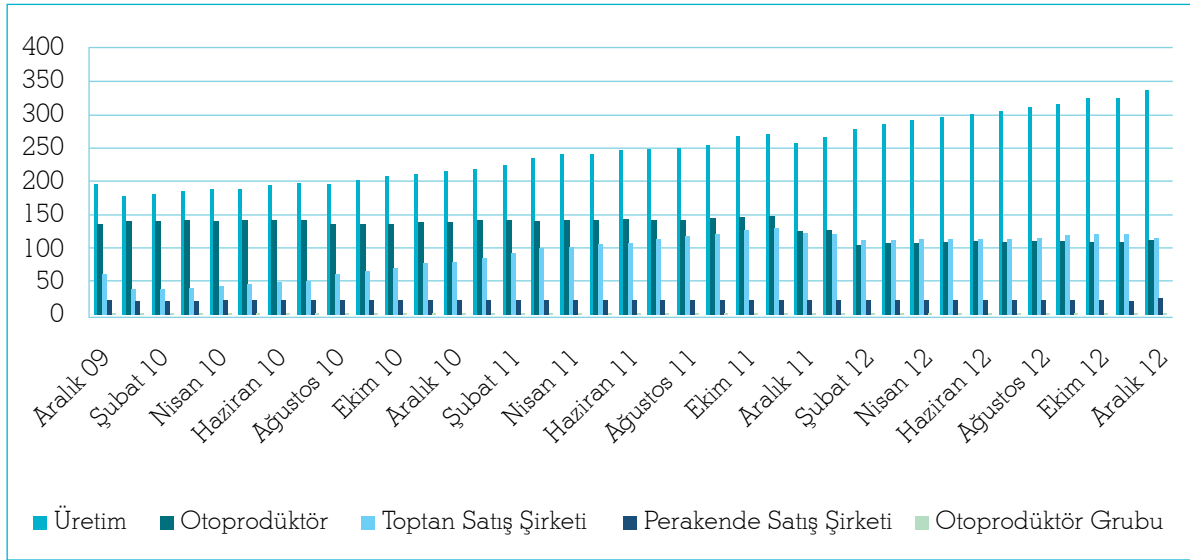
4.1.2. Piyasa Hacimleri ve Katılımcılar

Piyasada işlem gören hacmin dağılımı Şekil 10'da yer almaktadır. Şekil 10'da görüldüğü üzere sistemden çekilen enerjinin yaklaşık %80 - %90'lık bir kısmı ikili anlaşmalar vasıtasıyla satılmaktadır. Gün Öncesi Piyasasında işlem gören enerji miktarının oranı %15 ile %25

arasında değişmektedir. Dengeleme Güç Piyasasında dengelenen enerjinin oranı ise yaklaşık %2 ile %5 arasında değişmektedir ve önceki yıllara göre önemli bir değişim göstermemektedir. Yeni piyasa yapısına geçilmesi ile beraber ortalama GÖP hacminde bir artış gerçekleşmiştir.

Şekil 10: Toptan Satış Piyasası Hacminin Gelişimi

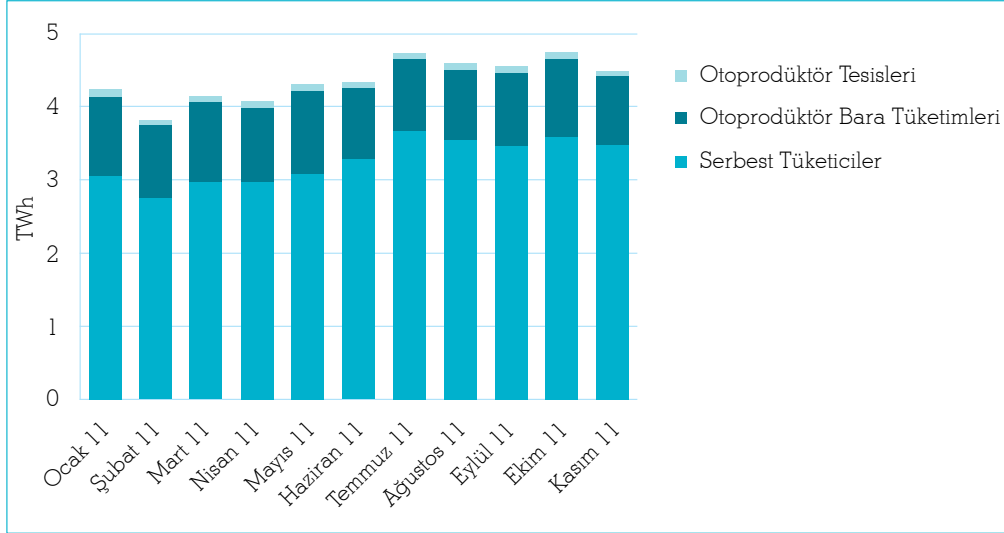
Şekil 11: PMUM'a Kayıtlı Katılımcı Sayısının Gelişimi

PMUM'a kayıtlı katılımcı sayısı, toplamda artış göstermektedir. Aralık 2012 itibariyle üretici sayısı 335, otoprodüktör sayısı 112, toptan satış şirketi sayısı 115, perakende satış şirketi sayısı 25 ve otoprodüktör grubu sayısı 1 olarak gerçekleşmiştir (Bkz. Şekil 11). Üretim şirketi sayısında geçen seneye göre artış görülürken, otoprodüktör sayısında düşüş görülmüştür. Toptan satış şirketi sayısında 2011 yılında artış olmasına karşın, 2012 yılı şubat ayında azalma gerçekleşmiştir. Ancak 2012 eylül ayı ile birlikte toptan satış şirketi sayısı tekrar artarak eski seviyesine ulaşmıştır.

4.1.3. Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Uygulaması

4628 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin altıncı fıkrasının (b) bendinde, "Her yılın Ocak ayının sonuna kadar, serbest tüketici tanımına ilişkin limitlerdeki indirimleri belirlemek ve yeni limitleri yayımlamak" Kurulun görevleri arasında sayılmaktadır. Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Yönetmeliği'nin 10'uncu maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılan çalışma sonucunda 26.01.2012 tarihli ve 3662 sayılı Kurul Kararı ile 2012 yılı için serbest tüketici limitinin 25 bin kWh olarak uygulanmasına karar verilmiştir. Belirlenen bu limite karşılık gelen teorik piyasa açıklık oranı %77 olarak hesaplanmıştır.

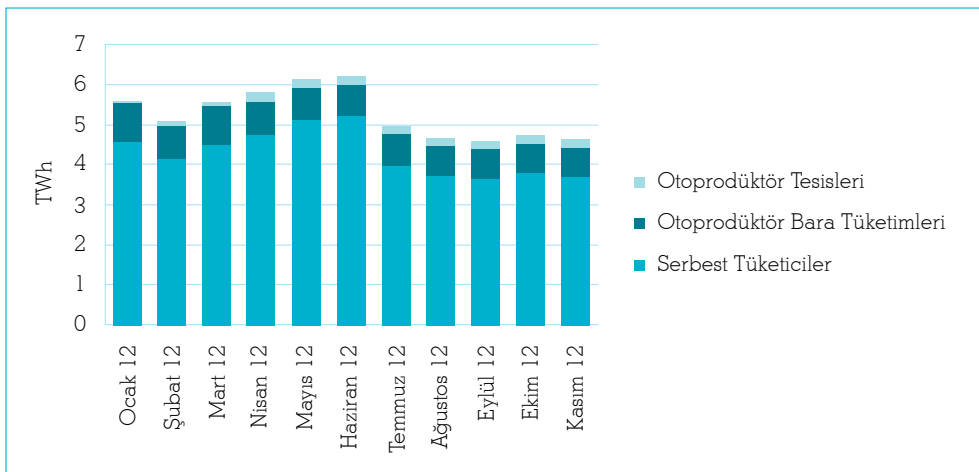
2011 yılının ilk 11 ayında serbest piyasada gerçekleşen tüketime ilişkin bilgiler Şekil 12’de gösterilmiştir:

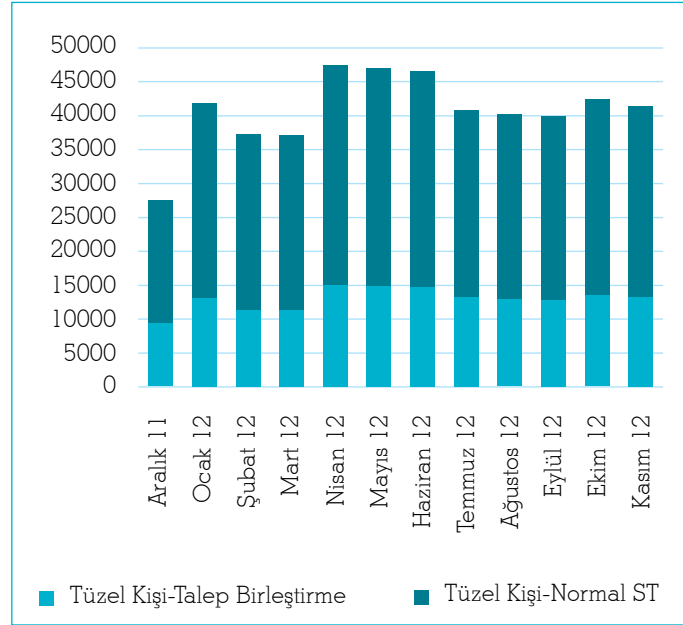
Şekil 12: Serbest Piyasada Tüketim

2012 yılının ilk 11 ayı içerisinde serbest tüketim toplamı 58,061 TWh olarak gerçekleşmiştir. Bu rakam, 2012 yılı 11 aylık ülkemiz toplam brüt tüketim miktarının (220,912 TWh) %26,3'üne

denk gelmektedir. 2012 yılı içerisinde serbest tüketici miktarında kaydedilen değişim ise Şekil 13'te gösterilmektedir.

Şekil 13: 2012 Yılı İçerisinde Serbest Tüketici Sayaç Sayısındaki Artış

Şekil 14: 2012 Yılı İçerisinde Serbest Tüketici Sayısındaki Artış

2012 yılı için 25 bin kWh olarak belirlenen serbest tüketici limitine göre geçtiğimiz yıl hesaplanan teorik piyasa açıklık oranının %77 olmasına rağmen, elektrik sektörünün rekabete açık kısmının, üretim tarafında kurulu güçler baz alındığında 2012 yılı sonu itibarıyla tüm piyasanın %40,3'ünü, tüketim tarafında ise 2012 yılı ilk 11 aylık fiili tüketimleri baz alındığında %26,3'ünü oluşturduğu Şekil 14'te görülmektedir.

4.1.4. Özelleştirme

Elektrik sektöründe özelleştirme çalışmaları, elektrik sektörünün serbestleşmesi ve özelleştirilmesi sürecinde bir yol haritası sunmak üzere hazırlanan ve Yüksek Planlama Kurulu'nun 17.03.2004 tarihli ve 2004/3 sayılı kararı ile kabul edilen "Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Stratejisi Belgesi" çerçevesinde başlatılmıştır.

Elektrik piyasası ile ilgili özelleştirme işlemleri, 4628 sayılı Kanun'un 14 üncü maddesi gereğince, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Özelleştirme işlemleri kapsamında Kurumca 2012 yılında yürütülen faaliyetler şunlardır:

▪ Elektrik Üretim Tesisleri

27.08.2010 tarihli ve 27685 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 26.08.2010 tarihli ve 2010/66-83 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu (ÖYK) kararı uyarınca yapılan ihaleler neticesinde 52 adet HES'in, 19 grup halinde kararlarda belirtilen şirket-ortak girişim gruplarına işletme hakkının devredilmesine karar verilmesini müteakiben aşağıdaki üretim tesisleri için Kuruma lisans başvurularında

bulunulmuştur. Ancak 2012 yılı içerisinde Kurum tarafından verilmiş bir lisans bulunmamaktadır. 2012 yılı içerisinde lisans verme süreci

devam eden şirketlerin bilgileri Tablo 41’de gösterilmektedir.

Tablo 41: 2012 Yılında Lisanslama Süreci Devam Eden Elektrik Üretim Tesisleri

Tesis Adı	Kurulu Güç
Bozüyük HES	0,360 MW _m / 0,306 Mwe
Haraklı Hendek HES	0,264 MW _m / 0,224 Mwe
Pazarköy- Akyaşı HES	0,178 MW _m / 0,151 Mwe
Kayaköy Hes	2,70 MW _m / 2,56 Mwe
Anamur HES	1,170 MW _m / 0,840 Mwe
Bozyazı HES	0,476 MW _m / 0,424 Mwe
Mut-Derinçay HES	1,336 MW _m / 0,880 Mwe
Silifke HES	0,582 MW _m / 0,400 Mwe
Zeyne HES	0,480 MW _m / 0,328 Mwe
Dere HES	0,750 MW _m / 0,600 Mwe
İvriz HES	1,394 MW _m / 1,040 Mwe
Esendal HES	0,30 MW _m / 0,291 Mwe
Işıklar (Visera) HES	1,04 MW _m / 1,00 MWe

▪ **Elektrik Dağıtım Bölgeleri**

Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Stratejisi Belgesi çerçevesinde oluşturulan ve

4046 sayılı Kanun uyarınca özelleştirilmesine karar verilen dağıtım bölgelerinin özelleştirme işlemleri neticesinde Kurumca hisse devrine onay verilenler Tablo 42’de yer almaktadır.

Tablo 42: Hisse Devrine Onay Verilen Dağıtım Şirketlerine Ait Bilgiler

Özelleştirilen Varlık	Devir Tarihi	Tutarı (\$)	Devralan Firma
Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.	28.01.2009	1.225.000.000	Enerjisa Elektrik Dağıtım A.Ş.
Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş.	11.02.2009	600.000.000	Akcez Enerji Yatırımları San. ve Tic. A.Ş.
Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.10.2009	440.000.000	Alcen En. Dağ. ve Per. Sat. Hiz. A.Ş.
Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş.	02.06.2010	485.000.000	Dedeli Yat. İnş. Taah. Elk. Dağ. San.Tic. A.Ş.
Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.	03.09.2010	940.000.000	Uluğ Enerji Dağıtım A.Ş.
Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.	03.09.2010	258.500.000	Çamlı Enerji Dağıtım A.Ş.
Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.	01.10.2010	227.000.000	Çoruh Aksa Elektrik Hizmetleri A.Ş.
Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2010	441.500.000	Çalık Elektrik Dağıtım A.Ş.
Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.	31.12.2010	230.250.000	Fırat Aksa Elektrik Hizmetleri A.Ş.
Trakya EDAŞ	30.12.2011	575.000.000	İC İçtaş Elektrik Ticaret A.Ş.
Toplam		5.422.250.000	

2012 yılında herhangi bir devir işlemi gerçekleşmemiştir. Tabloda gösterilmeyen diğer dağıtım bölgelerinin özelleştirme ihaleleri tamamlanmış olup, söz konusu

ihalelerin onay ve devir süreçleri devam etmektedir. 2012 sonu itibarıyla dağıtım bölgeleri mevcut durum aşağıdaki haritada gösterilmektedir.

DAĞITIM BÖLGELERİ MEVCUT DURUM

■ Özelleştirmesi devam etmekte olan bölgeler ■ Özel sektöre devredilmiş bölgeler

4.2. Doğal Gaz Piyasası İzleme ve Gözetim Faaliyetleri

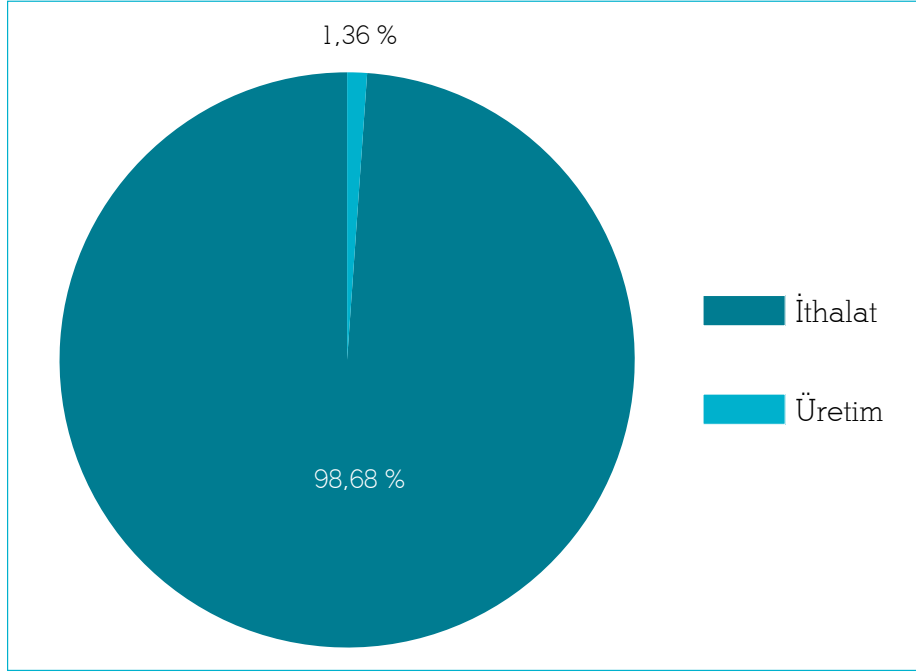
4.2.1. Türkiye Doğal Gaz Piyasası

1970'lerde kullanımına başlanan, enerji talebindeki artışa paralel olarak sahip olduğu avantajlar nedeniyle kullanım oranı ve kullanım alanları gittikçe artan doğal gazın, mevcut

ve potansiyel kullanımının karşılanmasında yurt içi rezerv ve üretim miktarlarının oldukça sınırlı düzeyde kalması, Türkiye için doğal gaz tedariğinde ithalatı zorunlu bir tercih kılmaktadır. 2012 yılında aylara göre üretim-ithalat dağılımı Tablo 43'te gösterilmekte olup, 2012 yılı doğal gaz tedariğinde üretim-ithalat yüzdeleri dağılımı ise Şekil 15'te gösterilmektedir.

Tablo 43: 2012 Yılı Aylara Göre Üretim-İthalat Durumu (Milyon m³)

	ÜRETİM (MİLYON M ³)	İTHALAT (MİLYON M ³)
OCAK	68,51	4.783,60
ŞUBAT	59,82	4.202,14
MART	54,14	4.645,52
NİSAN	50,08	3.248,44
MAYIS	48,91	3.198,17
HAZİRAN	45,07	3.202,72
TEMMUZ	46,35	3.698,37
AĞUSTOS	55,67	3.365,72
EYLÜL	47,30	3.746,61
EKİM	68,44	3.213,49
KASIM	44,02	4.024,99
ARALIK	44,07	4.592,42
TOPLAM	632,38	45.922,19

Şekil 15: 2012 Yılında Doğal Gaz Tedarik Dağılımı (%)

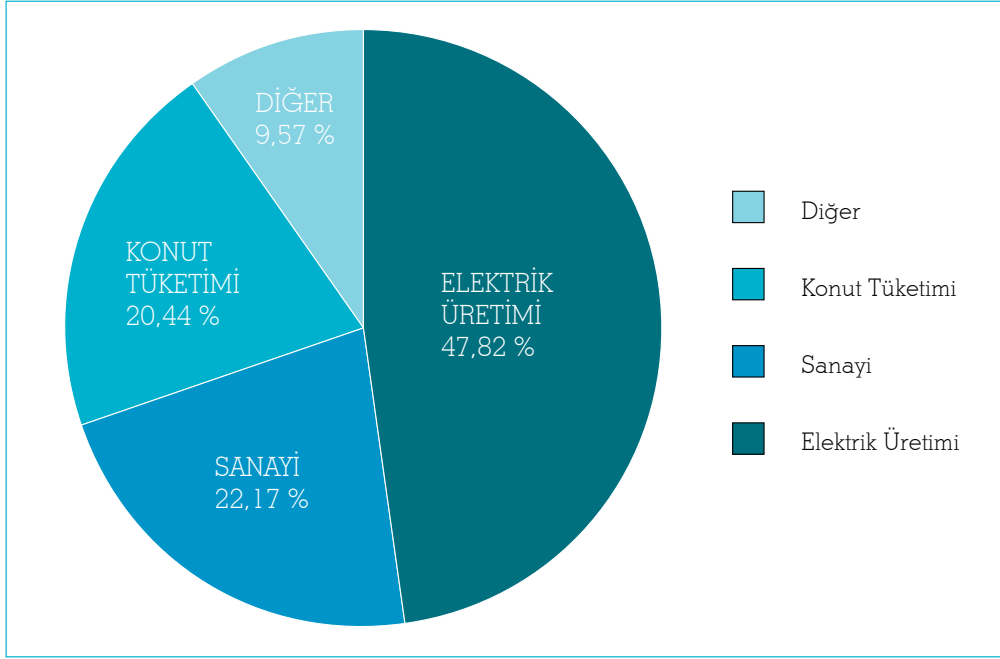
2012 yılı, toplam doğal gaz ithalatı 45.922,19 milyon m³, toplam doğal gaz üretimi ise 632,38 milyon m³ olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında toplam doğal gaz ulusal tüketim miktarı 45.241,76 milyon m³ olarak gerçekleşmiştir. Doğal gaz ithalatının %7,75'i özel sektör tarafından, %92,25'i ise BOTAŞ tarafından gerçekleştirilmiştir.

İthalatta LNG olarak ithal edilen doğal gazın payı %17,12 olarak gerçekleşmiştir.

1990-2008 döneminde yıllık artış oranları değişmekle birlikte tüketim miktarında her yıl belli oranda artışın gerçekleştiği görülmektedir. 2007-2009 arası artış oranları gittikçe düşmüştür. 2009 yılında ise ekonomik krizin etkileriyle ulusal doğal gaz tüketimi 2008

yılına göre %4,8 azalmıştır. 2010 yılı içerisinde ekonomik krizin etkilerinin azalmasına bağlı olarak 2009 yılına göre doğal gaz tüketimimiz %6,5'luk bir artış göstermiştir. 2011 yılında tüketim oranı 2010 yılına göre %18,3'lük bir artış göstermiştir. 2012 yılı ulusal doğal gaz tüketim tahmini ise Kurul Kararı ile, doğal gazın 9155 kcal/m³ üst ısı değeri esas alınarak 48.500.000.000 S m³ olarak belirlenmiştir, söz konusu tahmin ile %24,3'lük bir doğal gaz tüketim artışının olacağı öngörülmektedir.

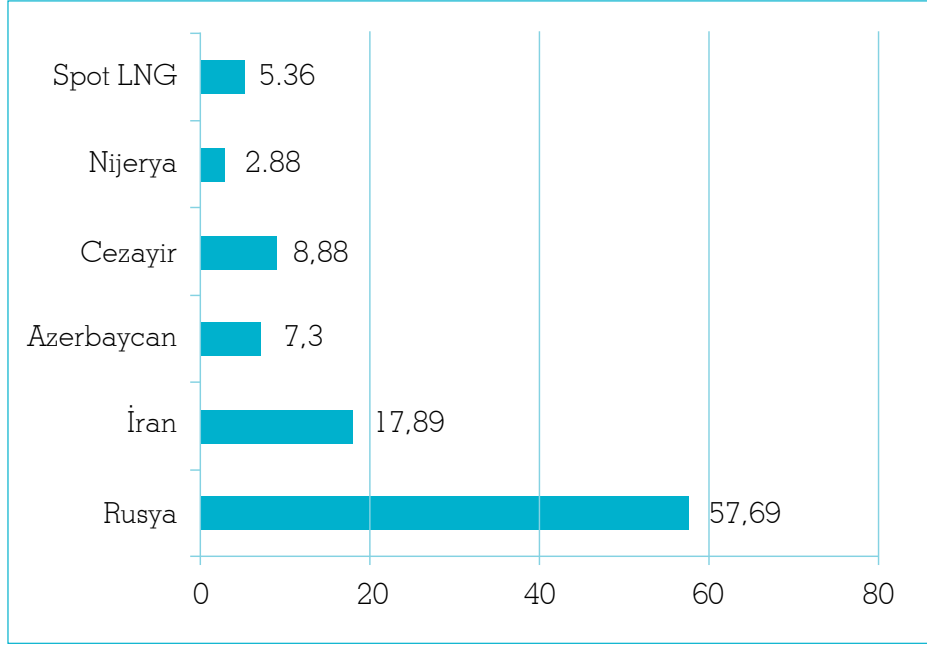
2012 yılı ulusal doğal gaz tüketiminin sektörel dağılımında en büyük pay %47,82 ile elektrik üretim sektöründe olup, bunu %22,17 ile sanayi sektörü, %20,44 ile de konutlarda elektrik tüketimi takip etmiştir.

Şekil 16: 2012 Yılı Sektörlerin Doğal Gaz Tüketim Payları (%)

Yerli doğal gaz kaynaklarının istikrarlı bir artış eğiliminde olan tüketim miktarını karşılamadaki yetersizliğine ve bunun doğrudan sonucu olan ithalat bağımlılığına karşın, zengin doğal gaz rezervlerine sahip ihracatçı ülkelere yakın olan Türkiye'nin, gerek boru gazı gerekse LNG

alımını kolaylaştıran coğrafi yapısı itibarıyla yabancı arz kaynaklarına ulaşmada avantajlı bir konuma sahip olduğu söylenebilirse de, mevcut koşullar çerçevesinde ithalatta Rusya lehine bir kaynak bağımlılığı artarak devam etmektedir.

Şekil 17: 2012 Yılı Kaynak Ülkeler Bazında Türkiye Doğal Gaz İthalatı (%)

Doğal gaz piyasasında lisans alarak faaliyet gösteren şirketlerin faaliyetlerine ilişkin bilgilerin internet ortamında alınması, izlenmesi, geçmiş yıllardaki faaliyetlerin veri tabanında tutularak piyasa bilgi geçmişinin oluşturulması amacıyla TUBİTAK ile yürütülen çalışmalar kapsamında verilerinin merkezi bir veri tabanında toplanmasına öncelik verilmiş olup TUBİTAK ile yürütülen proje çerçevesinde, Enerji Piyasası Veri Tabanı Yönetim Sistemi, Elektronik Bildirim Sistemi ve Enerji Piyasası Analiz ve Raporlama Sistemi geliştirilmektedir.

4.3. Petrol Piyasası İzleme ve Gözetim Faaliyetleri

4.3.1. Türkiye Petrol Piyasası

Ülkemizde, 2012 yılında rafineri lisansı sahipleri yurt içinden ve ithalat yoluyla temin ettikleri ham petrol ile ara ürünleri girdi olarak kullanarak rafinasyon işlemi gerçekleştirmişlerdir. 2012 yılında rafineri lisansı sahipleri tarafından işlenilen ham petrolün büyük bir kısmı ithal edilmiştir. 2010-2012 yılları arasında rafinerici lisansı sahiplerinin ülkelere göre ham petrol ithalat miktarları ve yüzdeleri Tablo 44'te verilmiştir.

Tablo 44: 2010-2012 Yıllarında Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Ülkelere Göre Ham Petrol İthalatı (1.000 ton)

Ülke	Miktarı			Payı (%)		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
İran	7.261	9.287	7.561	43	51	39
Rusya	3.320	2.131	2.113	20	12	11
S.Arabistan	1.953	1.965	2.823	12	11	15
Irak	2.001	3.071	3.739	12	17	19
Kazakistan	1.786	1.186	1.414	11	7	7
Suriye	406	255	-	2	1	-
İtalya	110	116	258	<1	<1	1
Azerbaycan	-	81	161	-	<1	<1
Libya	-	-	1.019	-	-	5
Nijerya	-	-	397	-	-	2
Toplam	16.837	18.092	19.485	100	100	100

Türkiye’de rafinerilerin toplam ham petrol ithalatı 2010 yılında 16,84 milyon ton düzeyinde; 2011 yılında ise, 2010 yılına göre 1,25 milyon ton artarak 18,09 düzeyinde ve 2012 yılında ise, 2011 yılına göre 1,39 milyon ton artarak 19,48 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Rafinerici lisansı sahipleri, 2011 yılında olduğu gibi 2012 yılında da oluşan atıl kapasiteyi kullanmak için ham petrol yerine ara ürün

(HVGO, LCO, ASRFO, HSGvb.) ithalatına ağırlık verirken, rafinaj işlemi sonucu elde ettikleri ara ürünleri de geçmiş yıllarda olduğu gibi ihraç etmek yerine kendi rafinaj işlemlerinde kullanmışlardır. Rafinerici lisansı sahipleri, yurt içi ve yurtdışından gelen taleplerin daha hızlı karşılanabilmesi ve kapasite kullanım oranının artırılabilmesi için 2012 yılında ara ürün ithalatına devam etmiştir.

Tablo 45: 2012 Yılı Petrol Piyasası Genel Görünümü (ton)

Ürün (ton)	Rafineri Üretimi	Rafineri İthalat	Dağıtıcı İthalat	İTİS* İthalat	Dağıtıcı İhrakiye İhracat	İTİS İhrakiye İhracat	Rafineri İhrakiye İhracat	Dağıtıcı Akaryakıt İhracat	Rafineri İhracat	Dağıtıcı Satışları	Diğer Rafineri Satışları**	Diğer Dağıtıcı Satışları**	Dağıtıcı İhrakiye Satışları**	İTİS* İhrakiye Satışları
Benzin Türleri	4.368.690	0	47.379	0	0	0	0	1.674	2.627.413	1.848.462	6.501	320	572	0
Motorin Türleri	7.795.214	789.873	7.739.225	0	0	1.807	0	2.040	140.677	15.624.863	0	10.836	469.073	195
Fuel Oil Türleri	1.074.784	701.046	197.210	0	0	0	0	0	1.204.463	693.687	147.651	80	33.214	29
Denizcilik Yakıtları	2.219.455	0	0	0	218.523	610.386	1.306.714	0	0	0	0	0	1.847	491
Havacılık Yakıtları	3.276.090	150.110	423.532	1.194	664.332	229.851	118.529	0	0	0	287.985	265	258.697	551.898
Toplam	18.734.090	1.641.029	8.407.346	1.194	882.855	2.384.895	1.425.243	3.714	3.972.553	18.167.012	442.137	11.501	763.403	552.613
GENEL TOPLAM	28.783.802				28.605.926									

*İTİS İhrakiye Teslim Lisansı Sahiplerini temsil etmektedir.

**Askeri satışlar hesaplamaya dâhil edilmmiştir.

4.3.2. Petrol Piyasası Bilgi Sistemi

Petrol Piyasası Bilgi Sistemi aracılığıyla yapılan bildirimlerin büyük bir çoğunluğu elektronik imza ile yapılmaktadır. Bildirimler vasıtası ile edinilen veriler derlenerek aylık ve yıllık sektör raporları hazırlanmakta olup söz konusu raporlar Kurum internet sayfasında yayınlanmaktadır. Bildirimlerin zamanında veya hiç yapılp yapılmadığı, mevzuatla belirtilen nicel kısıt ve yükümlülüklerle uyulup uyulmadığı izlenmektedir.

4.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası İzleme ve Gözetim Faaliyetleri

4.4.1. Türkiye Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası

2012 yılında Türkiye’de TÜPRAŞ tarafından 772.813 ton LPG üretimi gerçekleşmiştir.

Bu üretimin tamamı karışım LPG olarak gerçekleşmiştir. Üretimde 2012 yılında, 2011 yılına göre % 4,5 artış kaydedilmiştir.

TÜPRAŞ ve LPG Dağıtıcı firmalarca gerçekleştirilen toplam ithalat miktarı ise 2.999.078 tondur. 15 farklı ülkeden ithalat gerçekleştirilmiş olup, en çok ithalat yapılan ülkeler, sırasıyla Cezayir, Rusya, Norveç, Kazakistan, Ukrayna’dır. 2012 yılı ithalatında 2011 yılına göre % 1,6 azalma kaydedilmiştir.

2012 yılında TÜPRAŞ ve Dağıtıcı firmalarca toplam 87.766 ton LPG ihracatı yapılmıştır. En fazla ihracat yapılan sıralamasında Serbest Bölge, 34.287 ton ile ilk sırada yer almaktadır ve sırasıyla KKTC ve Yunanistan takip eden ülkeler olmuştur. 2012 yılı ihracatında 2011 yılına göre % 16,5 düşüş kaydedilmiştir.

Tablo 46: 2006-2012 Yılları Arası LPG Üretim, İhracat, İthalat ve Tüketim Miktarları (Ton)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ÜRETİM	799.200	743.491	756.287	604.365	651.197	739.421	772.813
İHRACAT	90.451	110.925	99.241	87.685	66.518	105.159	87.766
İTHALAT	2.818.434	2.825.590	2.761.586	3.086.257	3.097.050	3.047.948	2.999.078
TÜKETİM	3.517.639	3.525.167	3.460.354	3.620.333	3.659.428	3.746.025	3.754.674

2012 yılı içerisinde 3.754.674 ton LPG tüketimi gerçekleşmiştir. 2011 yılı tüketimi ile kıyaslandığında %1 oranında bir azalma gözlemlenmektedir. 2012 yılı tüketiminin 120.896 tonu dökme, 889.877 tonu tüplü ve

2.694.857 tonu otogaz, 49.043 tonu ÖTV'siz ürün satışı olarak gerçekleşmiştir. Tüketicinin ürün bazında yıllara göre dağılımı Tablo 47'de gösterilmiştir.

Tablo 47: 2006-2012 Yılları arası LPG ürünleri tüketim miktarları (ton)

Yıl		Ürün			
		Tüplü	Dökme	Otogaz	Toplam
2006	Satış (ton)	1.491.580	475.454	1.550.605	3.517.639
	Oran (%)	42,4	13,52	44,08	100
2007	Satış (ton)	1.302.434	216.470	2.006.263	3.525.167
	Oran (%)	36,95	6,14	56,91	100
2008	Satış (ton)	1.177.269	171.528	2.111.557	3.460.354
	Oran (%)	34,02	4,96	61,02	100
2009	Satış (ton)	1.134.145	180.949	2.305.240	3.620.333
	Oran (%)	31,33	5	63,67	100
2010	Satış (ton)	1.043.809	126.051	2.489.501	3.659.360
	Oran (%)	28,52	3,44	68,03	100
2011	Satış (ton)	981.710	122.182	2.642.133	3.746.025
	Oran (%)	26,21	3,26	70,53	100
2012	Satış (ton)	889.877	120.896	2.694.857	3.705.631
	Oran (%)	24,01	3,26	72,72	100

2012 yılı satış rakamları 2011 yılı ile karşılaştırıldığında, tüplü LPG tüketiminin % 9,3 oranında azaldığı, dökme LPG tüketiminin ise %1 oranında azaldığı, otogaz tüketiminin ise % 1,9 oranında artış gösterdiği görülmektedir.

4.4.2. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Bilgi Yönetim Sistemi

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Lisans Yönetmeliği ile düzenlenen bildirim yükümlülükleri çerçevesinde, bildirim yükümlüsü gerçek ve tüzel kişilerce, elektronik imza ile LPG Bilgi Yönetim Sistemi aracılığıyla bulunmaktadır. İzleme faaliyetleri kapsamında 2012 yılı içerisinde Kuruma yapılan bildirimler üzerinden Dağıtıcı ve Rafinerici Lisansı sahibi tüzel kişilerin LPG piyasası faaliyetlerinin takibi yapılmış, elde edilen veriler aylık rapor şeklinde Kurumun internet sayfasında kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Mevcut LPG Bilgi Yönetim Sistemi'nin geliştirilmesine yönelik olarak TÜBİTAK ile birlikte çalışmalara başlanmıştır.

5. DENETİM

Kurum, 4628, 4646, 5015, 5307 ve 6446 sayılı Kanunlar kapsamında; enerji piyasalarında denetimin sağlanması ile yükümlüdür. Bu çerçevede elektrik, doğalgaz, petrol ve LPG piyasalarında yapılacak denetimler ile ön araştırma ve soruşturmalarda izlenecek usul ve esaslar hakkında çıkarılan dört ayrı yönetmelikle denetim ve soruşturmanın nasıl yapılacağı belirlenmiştir.

Kurul, re'sen veya kendisine intikal eden ihbar veya şikayetler üzerine, piyasada faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin ilgili mevzuat hükümlerine aykırı faaliyet ve işlemleri nedeniyle, doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için ön araştırma yapılmasına karar vermektedir.

Kurum, piyasa faaliyetlerini kendi personeli veya kamu kurum ve kuruluşları ile özel denetim kuruluşlarından hizmet alımı yoluyla denetime tâbi tutmaktadır.

Petrol ve LPG Piyasası Kanunu uyarınca, Kurum ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Gümrük Müsteşarlığı arasında imzalanan "Petrol Piyasası ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolleri" kapsamında ilgili kuruluşlar (İl Emniyet Müdürlükleri, İl Jandarma Komutanlıkları, İl Sanayi ve Ticaret Müdürlükleri ve Gümrük Muhafaza Müdürlükleri) tarafından Kurum adına yürütülen denetim çalışmaları 2012 yılında da yoğun bir şekilde devam etmiştir.

Bağımsız Denetim

Enerji piyasasında faaliyet gösteren lisans sahibi tüzel kişiler, sertifika sahibi gerçek ve tüzel kişiler ile yetki belgesi sahibi resmi ve özel şirketlerin; faaliyetlerinin, uygulamalarının, işlem, hesap ve mali tablolarının; genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri, Kurulca yürürlüğe konulan hesap ve kayıt düzeni ile mali raporlamaya ilişkin düzenlemeler ve bu kişilerin sahip olduğu lisans, sertifika ve yetki belgelerinin ayrılmaz parçasını oluşturan genel ve özel hükümlere uygunluğunun denetlenmesi hususunda bağımsız denetim kuruluşları yetkilendirilmektedir.

5.1. Elektrik Piyasası Denetim Faaliyetleri

Elektrik piyasasında gerçekleştirilen denetimler ve soruşturmalar neticesinde 4628 sayılı Kanun'un 11 inci maddesi kapsamındaki yaptırım ve cezalar uygulanmaktadır.

Kurum tarafından 2012 yılında, Elektrik piyasasında; Elektrik piyasasında; 73 adet lisans sahibi hakkında soruşturma yapılmış olup, 1 adet üretim lisansı sahibi firma ile 3 adet OSB dağıtım ve 2 adet dağıtım lisansı olmak üzere 6 firmaya toplam 3.455.954.- TL idari para cezası uygulanmıştır. Bunun yanında 67 adet lisans sahibi de mevzuata uymaları hususunda ihtar edilmiştir.

Kurum tarafından yetkilendirilen bağımsız denetim firmaları tarafından da elektrik piyasalarına ilişkin olarak yapılan denetimler devam etmektedir. Bu kapsamda, elektrik piyasasında 214 firma denetlenmiş ve denetleme raporları Kuruma sunulmuştur.

5.2. Doğal Gaz Piyasası Denetim Faaliyetleri

Denetim ve Soruşturmalar

4646 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesi çerçevesinde doğal gaz piyasasında gerçekleştirilen faaliyetlere yönelik yapılan inceleme ve denetimler neticesinde, doğal gaz piyasasında da 31 adet lisans sahibi hakkında soruşturma yapılmış olup, 6 adet lisans sahibi firmaya toplam 3.698.274.- TL idari para cezası uygulanmış, 25 adet lisans sahibine de ihtar da bulunulmuştur.

Bağımsız denetim firmaları tarafından doğal gaz piyasalarına ilişkin olarak yapılan denetimler kapsamında ise, 118 firma denetlenmiş ve denetim raporları Kuruma sunulmuştur.

5.3. Petrol Piyasası Denetim Faaliyetleri

Denetim ve Soruşturmalar

Petrol piyasası denetimleri, piyasada faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin piyasaya ilişkin faaliyetlerinin ve hesaplarının ilgili mevzuat hükümlerine uygunluğunun incelenmesi ve bu kişilerce piyasaya arz edilen petrol ve madeni yağın teknik düzenlemelere uygunluğunun araştırılması, hata, aykırılık, usulsüzlük ve suistimallerin tespit edilmesi halinde ilgili kanunlarda öngörülen gerekli yaptırımların uygulanması suretiyle yapılan çalışmalardır. Petrol piyasası faaliyetlerine yönelik gerçekleştirilen inceleme ve denetim faaliyetleri neticesinde, idari para cezaları ve idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Petrol Piyasası Kanunu'nun 14'üncü maddesinde yer alan, "Kurum piyasa faaliyetlerini kendi personeli ile veya kamu kurum ve kuruluşları ile özel denetim kuruluşlarından hizmet alımı yoluyla denetime tâbi tutar." hükmü çerçevesinde, piyasada faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişilere yönelik yapılacak olan denetimlerin yurt çapında gerçekleştirilebilmesi için Kurum ile İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı), Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Gümrük Müsteşarlığı arasında Petrol Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolleri imzalanmıştır. Söz konusu protokolcü kuruluşlar tarafından Kurum adına yürütülen denetim çalışmaları 2012 yılında da Tablo 48'den anlaşılabileceği üzere yoğun bir şekilde devam etmiştir.

İşbirliği Protokolü hükümleri doğrultusunda, denetim yapılacak piyasa faaliyetleri, denetim tarihi ve denetimin gerçekleştirileceği bölgeler Denetim Dairesi Başkanlığınca yapılacak çalışma sonrasında belirlenmiş, Kurul Kararı alındığı tarihten itibaren 1 (bir) yıl içerisinde müşterek planlanarak veya denetimle

yetkilendirilen kamu kurum ve kuruluşlarının kendi sorumluluk bölgelerinde bu kuruluşlarca planlanarak iki program halinde Ulusal Marker denetimlerinin gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.

Gerek tespitler neticesinde gerekse yapılan şikayet ve ihbarlar çerçevesinde Protokolcü Kuruluşlar tarafından denetimlerin yapılmasına devam edilmiştir. Özellikle yerleşim planı dışında gizli tank ve düzeneklerle kaçak akaryakıt satışının yapıldığı tesislere yönelik olarak Gümrük Müsteşarlığı ve Savcılık nezaretinde İl Jandarma Komutanlıklarınca denetimler yapılarak kaçak akaryakıt satışına yönelik tespitler yapılmıştır.

Ayrıca lisans sahiplerinin 5015 sayılı Kanun ve ilgili mevzuata uygun faaliyet gösterip göstermedikleri de incelenmiştir.

2012 yılında protokol yapılan kamu kurum ve kuruluşları vasıtasıyla yapılan saha denetimlerinde toplam 91.453 adet ölçüm gerçekleştirilmiştir. Bu ölçümlerin %88,2'si geçerli ölçüm kabul edilirken; %11,3'lük bir kısmı geçersiz marker ölçümü olarak kaydedilmiştir.

Tablo 48: 2012 Yılı Analiz Sonuçları

2012 YILINDA ULUSAL MARKER SAHA CİHAZI (XP) ÖLÇÜM SONUÇLARI					
YILLAR	Geçerli Ölçüm Sayısı	%	Geçersiz Ölçüm Sayısı	%	Toplam Ölçüm Sayısı
2012 YILI	81.157	88,2	10.296	11,3	91.453

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ilgili mevzuata aykırı faaliyette bulunduğu tespit edilen gerçek ve tüzel kişiler hakkında 01.01.2012-31.12.2012 tarihleri arasında yapılan denetimler sonucunda Kurumca toplam 229.328.120 TL idari para cezası uygulanmıştır. Petrol piyasasında 2012 yılında uygulanan idari para cezaları çoğunlukla teknik düzenlemelere aykırı ve yeterli seviyede ulusal marker

içermeyen akaryakıt ikmalî, bayilerin sözleşmeli dağıtıcıları dışında akaryakıt ikmalî fiillerinden dolayı uygulanmıştır. Petrol piyasasında 31.12.2012 itibarıyla İdari Para Cezaları Tutarı 1.457.826.162 TL olup İptal Edilen İdari Para Cezası Tutarı ise 1.390.951.140 TL olmuştur. Uygulanan idari para cezaları, lisans türü ve mevzuata aykırı eylem türüne göre ayrıntılı olarak Tablo 49'da ele alınmıştır.

Tablo 49: 2005-2012 Yılları Arasında Petrol Piyasasında Uygulanan İdari Para Cezalarının Bazı İller Bazında Dağılımı

Sıra	İL	BAYİ		DAĞITICI- DEPOLAMA- RAFİNERİCİ		TOPLAM	
		Adet	Tutar (TL)	Adet	Tutar (TL)	Adet	Tutar (TL)
1	İstanbul	367	48.822.872	194	329.701.663,00	561	378.524.535
2	Ankara	583	73.620.606	86	104.445.167,00	669	178.065.773
3	Mersin	253	24.768.262	45	108.456.081,00	298	133.224.343
4	İzmir	385	34.352.420	28	10.827.104,00	413	45.179.524
5	Gaziantep	369	33.862.929	11	4.243.518,00	380	38.106.447
6	Balıkesir	258	26.926.944	4	717.630,00	262	27.644.574
7	Van	302	27.532.766			302	27.532.766
8	Konya	250	25.310.775	7	2.099.792,00	257	27.410.567
9	Bursa	151	26.329.294	1	308.194,00	152	26.637.488
10	Kocaeli	133	13.903.185	32	12.154.029,00	165	26.057.214

Petrol Piyasasında faaliyet gösteren gerçek/ tüzel kişilere uygulanan idari para cezalarının illere göre dağılımı Tablo 49'da verilmiştir. Tabloya göre en yüksek cezalar 2005-2012 yılları arasında İstanbul şehrinde görülmektedir.

Ulusal Marker

Ülkemiz petrol piyasasında dolaşımda olan akaryakıtın, piyasaya yasal yollardan girip girmediğinin tespit edilerek, kaçak ve standart dışı ürün satışının önlenmesi amacıyla 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 18 inci maddesi ile Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Yönetmelik uyarınca, ulusal marker uygulaması 01.01.2007 tarihinde başlamıştır.

Ulusal marker ve ulusal marker ile işaretlenen akaryakıt içerisindeki ulusal marker oranını ölçen kontrol cihazları, Kurum ile TÜBİTAK arasında 17.03.2006 tarihinde imzalanan işbirliği protokolü kapsamında TÜBİTAK tarafından üretilmiştir. Ulusal marker, akaryakıtta ulusal marker eklemekle yükümlü lisans sahiplerine Kocaeli/Gebze'de TÜBİTAK Ulusal Metroloji Enstitüsü'nde teslim edilmektedir. Diğer taraftan, ilgili lisans sahiplerince ulusal marker ile işaretlenen akaryakıtın Kurumca belirlenen şart ve miktarda ulusal marker

içerecek şekilde işaretlenip işaretlenmediğini kontrol etmek için TÜBİTAK tarafından özel konsantrasyon ölçüm cihazları üretilmiş ve bu cihazlar Kurumca belirlenen lisans sahiplerine teslim edilmiştir.

01.01.2007 tarihi itibarıyla benzin, motorin ve biodizel türlerine; yurt içi piyasaya giriş noktaları olan rafineri çıkışında, gümrük girişinde veya ilk defa ticari faaliyete konu edileceği diğer tesislerde olmak üzere rafinerici, dağıtıcı ve ihrakiye teslim lisansı sahipleri tarafından Kurumca belirlenen 8 ppm (0,008 Litre Marker/1000 Litre) oranında ulusal marker eklenmektedir. Ulusal marker ekleme işleminin, ilgili lisans sahipleri tarafından yukarıda belirtilen tesislerde kurulan otomatik dozaj kontrollü enjeksiyon sistemleri aracılığıyla yapılması gerekmektedir. Ulusal markerle işaretlenen akaryakıtın, ekleme işlemi sonrasında Kurumca belirlenen konsantrasyon aralığına ulaşp ulaşmadığı lisans sahiplerine teslim edilen cihazlarla tespit edildikten sonra akaryakıt yurt içi piyasaya arz edilmektedir.

Uygulamanın başlamasından bu yana ilgili lisans sahiplerine teslim edilen, ilgili lisans sahiplerince kullanılan ulusal marker ve işaretlenen akaryakıt miktarları yıllar bazında Tablo 50'de verilmektedir:

Tablo 50: Yıllar itibariyle Kullanılan Ulusal Marker ve İşaretlenen Akaryakıt Miktarları

		Teslim Edilen UM Miktarı (Lt.)	Kullanılan UM Miktarı (Lt.)	İşaretlenen Benzin Miktarı (m ³)	İşaretlenen Motorin Miktarı (m ³)	İşaretlenen Biodizel/ Etanol Miktarı (m ³)	Toplam İşaretlenen Akaryakıt Miktarı (m ³)
2007	Rafineri	105.502,64	100.936,65	2.550.960	9.813.110	0	12.364.070
	Dağıtıcılar	63.270,89	56.522,89	751.636	6.247.129	26.719	7.025.484
	Toplam	168.773,53	157.459,54	3.302.596	16.060.239	26.719	19.389.554
2008	Rafineri	99.646,23	97.632,10	2.632.398	9.527.443	0	12.159.841
	Dağıtıcılar	58.378,19	58.724,41	394.211	6.843.603	18.568	7.256.382
	Toplam	158.024,42	156.356,51	3.026.609	16.371.046	18.568	19.416.223
2009	Rafineri	87.617,32	88.218,87	2.675.966	8.320.760	0	10.996.726
	Dağıtıcılar	66.726,45	66.141,29	276.821	7.975.514	12.231	8.264.566
	Toplam	154.343,77	154.360,16	2.952.787	16.296.274	12.231	19.261.292
2010	Rafineri	79.641,87	79.614,98	2.380.445	7.571.627	0	9.952.072
	Dağıtıcılar	80.050,80	78.335,93	367.442	9.405.426	18.591	9.791.459
	Toplam	159.692,67	157.950,90	2.747.888	16.977.053	18.591	19.743.532
2011	Rafineri	91.993,00	92.304,00	2.413.099	9.124.916	0	11.538.015
	Dağıtıcılar	72.401,00	72.963,00	193.624	8.903.953	22.982	9.120.599
	Toplam	164.394,00	165.267,00	2.606.723	18.028.869	22.982	20.658.574
2012	Rafineri	99.958,02	98.531,33	2.398.835	9.917.338	237	12.316.410
	Dağıtıcılar	74.187,38	74.738,16	66.004	9.245.186	30.915	9.342.106
	Toplam	174.145,40	173.269,49	2.464.839	19.162.524	31152	21.958.516
TOPLAM	Rafineri	564.359,02	557.238,33	15.051.703	54.275.194	237,00	69.327.134
	Dağıtıcılar	415.014,38	407.426,16	2.049.738	48.620.811	130.006	50.800.596
	Genel Toplam	979.373,40	964.663,49	17.101.441	102.896.005	130.243	120.427.730

İlgili lisans sahipleri tarafından Kurumca belirlenen şart ve seviyede marker eklendikten sonra yurt içine pazarlanan akaryakıtın ikmal zincirinin herhangi bir noktasında denetimler kapsamında kontrolü ise TÜBİTAK tarafından üretilen 482 adet "Ulusal Marker Saha Kontrol Cihazı" ile yapılmaktadır. Petrol piyasasında serbest dolaşımda bulunan akaryakıtın denetimleri Kurum ile İçişleri Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı arasında imzalanan işbirliği protokolleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Diğer taraftan, 15.10.2007 tarihli ve 26671 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2007/25 sayılı Başbakanlık Genelgesi uyarınca, kamu kurum ve kuruluşlarının yaptığı akaryakıt alımlarında benzin, motorin ve biodizel türlerinin toplu olarak alıcı idarenin tank veya deposuna teslimi esnasında ulusal marker kontrolü yaptırılmaktadır. Ulusal marker kontrolü, akaryakıtın alıcı idare tarafından teslim alınmasından önce, idarenin talebi üzerine Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığının merkez veya taşra teşkilatlarınca yapılmaktadır.

Petrol piyasası denetimleri kapsamında ilgili lisans sahipleri tarafından piyasa faaliyetine konu edilen akaryakıtın yeterli şart ve seviyede ulusal marker içerip içermediğinin tespit edilmesi amacıyla Emniyet Genel Müdürlüğü, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı

ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin katılımıyla denetim programları kapsamında denetimler yapılmaktadır. Bu denetimler kapsamında sahada yapılan ölçümler sonucu geçersiz çıkan numuneler, 2012 yılı içerisinde TÜBİTAK, ODTÜ-PAL, İNÖNÜ-PAL ve KTÜ-YUAM'a intikal ettirilmiştir. Bu denetimler sonucunda standart dışı veya kaçak akaryakıt şüphesi ile alınan ve yapılan analizler neticesinde teknik düzenlemelere aykırı çıkmış ve/veya ulusal marker oranı geçersiz çıkan tesislere ilişkin yasal işlemler gerçekleştirilmiştir.

Diğer taraftan, 29.12.2012 tarihli ve 28512 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile; ulusal markerin ekleneceği akaryakıt türleri içerisinden fuel oil türleri çıkarılmış, nafta ve gazyağı türlerine ise 01.07.2013 tarihinden itibaren ulusal marker ekleneceği düzenlenmiştir. Bu çerçevede, 01.07.2013 tarihinden itibaren nafta ve gazyağı türleri de ulusal marker ile işaretlenmek suretiyle piyasaya sunulacaktır. Ulusal marker uygulaması neticesinde, ülke içerisinde yasal olarak serbest dolaşıma giren akaryakıt ile yasal olmayan akaryakıt ayrıştırılarak, ürün ikmal zincirinin her aşamasında ürün kalite denetimi yapılabilmekte ve kaçak akaryakıtın yurt içinde piyasaya arzı ve standart dışı akaryakıtın diğer akaryakıt ile karıştırılarak piyasaya sunulması engellenmektedir. Böylece piyasaya arz edilen akaryakıtın dolaylı olarak standartlara uygun olması da sağlanabilmektedir.

Akredite Laboratuvar Kurulması

Petrol piyasasının izlenmesi ve denetlenmesi, piyasaya sunulan akaryakıtın kalitesinin belirlenmesi ve yurda kaçak giren akaryakıtın saptanması açısından önemlidir. Petrol piyasasına ilişkin faaliyetler kapsamındaki tesislerin ve piyasaya sunulan akaryakıtın teknik düzenlemelere ve standartlara uygunluğuna yönelik inceleme ve denetimler, "Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelik" kapsamında yapılmaktadır. Bu Yönetmeliğin ekinde her akaryakıt türü için istenilen analizler belirtilmiş, bu analizlerin akredite laboratuvarlarda yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

Bu kapsamda, Petrol Piyasası Kanunu'nun 14 üncü maddesinin 4 üncü fıkrasında yer alan, "Kurum piyasa faaliyetlerini kendi personeli ile veya kamu kurum ve kuruluşları ile özel denetim kuruluşlarından hizmet alımı yoluyla denetime tabi tutar. Kurum, denetlemelerde kullanılmak üzere, Türkiye Akreditasyon Kurumu ile işbirliği yaparak akredite sabit ve gezici laboratuvarlar kurabilir, kurulmasına kaynak aktarabilir..." hükmü uyarınca, 22.03.2007 tarihli ve 1136/12 sayılı Kurul Kararı ile akredite laboratuvar kurulması ve akaryakıt türlerinin analizlerinin yapılmasına ilişkin işbirliği protokolünün Ege Üniversitesi, İnönü Üniversitesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesi ile Kurum arasında imzalanmasına karar verilmiş olup, Kurum ile anılan üniversiteler arasında 02.04.2007 tarihinde işbirliği protokolü imzalanmıştır.

İşbirliği Protokolü çerçevesinde, 2012 yılı içerisinde İnönü ve Karadeniz Teknik Üniversitesi için akreditasyon çalışmaları %100 oranında tamamlanmış, Ege Üniversitesi için

%99 oranında tamamlanmış olup, söz konusu üniversitelerden 2012 yılı içerisinde akaryakıt türlerinin analizlerinin yapılmasına ilişkin hizmet alımı yapılmıştır. Analizlere ilişkin hizmet alımına 2013 yılında da devam edilecektir.

İstasyon Otomasyon Sistemi

Petrol Piyasası Kanunu'nun 7. maddesinin yedinci fıkrasında yer alan "Dağıtıcı lisansı sahipleri, Kurum tarafından belirlenen esaslara uygun olarak bayilerinde kaçak petrol satışının yapılmasını önleyen teknolojik yöntemleri de içeren bir denetim sistemi kurar ve uygular." hükmü gereğince, Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığınca gerekli çalışmalar yapılmış ve 27.06.2007 tarihli ve 1240 sayılı Kurul Kararı 06.07.2007 tarihli ve 26574 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Kurul Kararı'nın 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (b) bendinde bulunan "Akaryakıt istasyonlarında stok hareketleri ve akaryakıt alım satım işlemlerinin elektronik ortamda, günlük olarak izlenebilmesine yönelik bir istasyon otomasyon sistemi kurar. Merkez bağlantısı olan istasyon otomasyon sistemi ile bayilerindeki akaryakıt alım satım hareketlerini izler ve raporlar. Kayıt dışı ikmal ve satış tespit edilmesi halinde Kurumu derhal bilgilendirir." hükmü gereği otomasyon sistemleri kurma ve uygulama yükümlülüğü dağıtıcı lisansı sahiplerine verilmiştir. Söz konusu yükümlülük; akaryakıt istasyonları için 30.06.2011, sabit köy pompaları ve tarımsal amaçlı satış tankerleri için 30.09.2011 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 01.07.2011 tarihinden itibaren söz konusu sistemler üzerinden alınan veriler günlük olarak Kurum tarafından izlenmekte olup, istasyon otomasyon sistemlerinin daha etkin bir şekilde işleyebilmesi için istasyon

otomasyon sistemlerine ilişkin usul ve esaslar 11.02.2012 tarihli ve 28201 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 25.01.2012 tarihli ve 3657-4 sayılı Kurul Kararıyla belirlenmiştir. 2013 yılı içerisinde istasyon otomasyon sistemlerinden alınan verilerin izlenmesi, değerlendirilmesi, raporlanması ve istasyon otomasyon sisteminin etkinliğinin artırılması için gerek yazılım gerekse izleme çalışmaları devam etmektedir. Bayi otomasyon sistemleri mevzuat gereğince günlük stok ve alım-satım hareketlerinin izlenmesine yönelik olarak tank ve pompa ile seyyar ve sabit köy pompalarının otomasyonunu kapsamaktadır. Bayi otomasyon sistemi ile dağıtıcı lisansı sahiplerinin bayilerini etkin olarak izlemesi ve bu sayede illegal akaryakıt hareketlerinin önlenmesi, dağıtıcı lisansı sahiplerinin marka güvenliğinin artırılması, sektör ile Kurum arasında etkin veri alış-verişinin sağlanması ve Kurumun anlık olarak bayiler üzerinden yapılan akaryakıt hareketlerini izleyebilmesi amaçlanmaktadır. Bayi otomasyon sistemi sayesinde dağıtıcı lisansı sahipleri bayilerindeki akaryakıtla ilişkin (alış-satış, stok, fiyat vb...) tüm hareketleri elektronik ortamda izleyip, kendi veritabanlarında verileri tutma olanağına sahip olacaktır. Dağıtıcı lisansı sahipleri kayıt dışı ikmal ve satış tespit etmesi durumunda Kurumu derhal bilgilendirecektir. Dağıtıcıların kayıt dışı ikmal ve satış tespit etmesi durumunda Kurumu bilgilendirme yükümlülüğü piyasa denetimlerinin etkinliğini artıracak bir unsur olacaktır. Dağıtıcılar bu sistemler ile bayilerini denetlerken Kurumun da dağıtıcı lisansı sahiplerini izlemesinin sistemin verimliliğini artıracığı değerlendirilmektedir.

Diğer yandan dağıtıcılardan sağlanan bayi güncel akaryakıt pompa fiyatları akıllı telefonlar aracılığıyla 2013 yılı içerisinde tüketicilerle paylaşılacaktır.

5.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Denetim Faaliyetleri

Sıvılaştırılmış petrol gazları piyasası denetimleri de, piyasada faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin piyasaya ilişkin faaliyetlerinin ve hesaplarının ilgili mevzuata uygunluğunun incelenmesi ve değerlendirilmesi şeklinde gerçekleştirilmektedir. Sıvılaştırılmış petrol gazları piyasasında yapılan faaliyetlere yönelik inceleme – denetim faaliyetleri ve neticesinde uygulanacak yaptırımlar ve cezalar, 5307 sayılı Kanun’un 16 ncı maddesi çerçevesinde uygulanmaktadır. Bu kanun hükümlerine dayanılarak çıkartılan ikincil mevzuat kapsamında da işlemler yürütülmektedir.

LPG piyasasında denetimlere ilişkin olarak Kurum ile İçişleri Bakanlığı arasında 14.06.2006 tarihinde, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile de 28.06.2006 tarihinde “Petrol Piyasası ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolü” imzalanmıştır. Bu kapsamda, piyasanın tamamı denetlenmiş olup, lisanssız olarak faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişilerin faaliyetleri mühürleme suretiyle durdurulmuştur. LPG Piyasalarında 01.01.2012-31.12.2012 tarihleri arasında yapılan denetimler sonucunda Kurumca uygulanan idari para cezası tutarı 47.09.744 TL’dir.

Tablo 51: 2012 Yılında LPG Piyasasında Uygulanan İdari Para Cezalarının Dağılımı

Sıra	İL	BAYİ		DAĞITICI-DEPOLAMA- RAFİNERİCİ		TOPLAM	
		Adet	Tutar (TL)	Adet	Tutar (TL)	Adet	Tutar (TL)
1	Ankara	67	19.237.735	7	4.152.480	74	23.390.215
2	İzmir	79	17.929.848	5	2.027.794	84	19.957.642
3	İstanbul	42	7.712.836	22	6.536.330	64	14.249.166
4	Adıyaman	34	6.417.934	16	7.171.104	50	13.589.038
5	Ağrı	38	12.591.248			38	12.591.248
6	Kahramanmaraş	43	11.258.105	2	908.800	45	12.166.905
7	Kayseri	16	1.902.960	4	8.919.072	20	10.822.032
8	Şanlıurfa	46	10.583.232			46	10.583.232
9	Samsun	36	8.739.028			36	8.739.028
10	Kırıkkale	34	7.955.622	3	524.290	37	8.479.912

Diğer taraftan, 2012 yılında LPG piyasasında, dağıtıcı ve depolama lisansı kapsamında faaliyet gösteren tesislerde teknik düzenlemelere uygunluk denetimleri başlatılmış ve bu denetimlere ait analiz raporlarına ilişkin değerlendirmeler devam etmektedir.

Gerek tespitler neticesinde gerekse yapılan şikayet ve ihbarlar çerçevesinde Protokolcü Kuruluşlar tarafından denetimlerin yapılmasına

devam edilmiştir. Özellikle yerleşim planı dışında gizli tank ve düzeneklerle kaçak akaryakıt satışının yapıldığı tesislere yönelik olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve Savcılık nezaretinde İl Jandarma Komutanlıklarınca denetimler yapılarak kaçak akaryakıt satışına yönelik tespitler yapılmıştır.

Bu kapsamda Protokol yapılan kuruluşlara yapılan örnek aktarımları Tablo 52’te belirtilmiştir.

Tablo 52: 2012 Yılında Denetim Kapsamında Protokolcü Kuruluşlara Aktarılan Ödenek Tutarları

2012 YILINDA PROTOKOL KAPSAMINDA KURULUŞLARA YAPILAN ÖDENEK AKTARIMI	
	Toplam Aktarılan
Jandarma Genel Komutanlığı	1.500.000-TL
Emniyet Genel Müdürlüğü	500.000-TL
Sahil Güvenlik Komutanlığı	2.500.000-TL
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	2.500.000-TL
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	500.000-TL
TÜBİTAK	18.900.000-TL
Üniversiteler (Laboratuar Çalışmaları)	-
TOPLAM	26.900.000-TL

6. KAMULAŞTIRMA, KİRALAMA ve İRTİFAK HAKKI TESİSİ

Elektrik piyasasında üretim ve/veya dağıtım faaliyetlerinde bulunan lisans sahibi özel hukuk tüzel kişilerinin kamulaştırma talepleri Kurum tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi hâlinde veya Doğal Gaz ve Petrol Piyasası Kanunlarında öngörülen faaliyetlerin gerektirmesi halinde, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda belirtilen esaslar dâhilinde Kurumca kamulaştırma yapılır. Bu konuda Kurulca verilecek olan kamulaştırma kararları kamu yararı kararı yerine geçer. Bu durumda kamulaştırma bedelleri ile kamulaştırma işlemlerinin gerektirdiği diğer giderler kamulaştırma talebinde bulunan lisans sahibi tüzel kişi tarafından ödenir. Ayrıca, Kurumca yapılacak kamulaştırma işlemlerinde, enerji yatırımlarının bir an önce gerçekleştirilmesi amacıyla 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 27 nci maddesi uygulanır.

Kamulaştırılan taşınmazın mülkiyeti, elektrik üretim veya dağıtım tesislerinin mülkiyetine sahip olan ilgili kamu kurum veya kuruluşuna, bunların bulunmaması hâlinde ise Hazineye ait olur. Piyasada elektrik üretim veya dağıtım faaliyetinde bulunan lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri, faaliyetleri ile ilgili olarak Hazinesinin mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesisi, kullanma izni veya kiralama yapılabilmesi için Kurumdan talepte bulunur. Bu talebin Kurulca uygun görülmesi hâlinde, ilgili mevzuat uyarınca Maliye Bakanlığı ile lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri arasında

lisans süresi ile sınırlı olmak üzere irtifak hakkı tesisi, kullanma izni veya kiralama sözleşmesi düzenlenir. Bu sözleşmelerde, sözleşmenin geçerliliğinin lisansın geçerlilik süresi ile sınırlı olacağı hükmü yer alır. Bu şekilde tesis edilen irtifak hakkı, kullanma izni veya kiralama bedelini ödeme yükümlülüğü, lisans sahibi özel hukuk tüzel kişisine aittir.

Özel hukuk tüzel kişilerin yürütülen elektrik üretim veya dağıtım faaliyetleri için gerekli olan Hazineye ait taşınmazlar dışındaki kamu kurum veya kuruluşlarına ait taşınmazlar, Kurumca 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 30'uncu maddesi uygulanarak temin edilir. Bu taşınmazlar elektrik üretim veya dağıtım tesislerinin mülkiyetine sahip olan ilgili kamu kurum veya kuruluşuna, bunların bulunmaması hâlinde ise Hazineye ait olur.

Elektrik piyasasında elektrik üretim ve dağıtım tesisleri; doğal gaz piyasasında, iletim, dağıtım ve depolama tesisleri; petrol piyasasında, rafineri, lisanslı depolama tesisleri, iletim hatları ve Kurumca belirlenecek işletme tesislerinden kurulabilmesi için gerekli olan özel mülkiyete veya Kamuya ait taşınmaz malların temin edilmesi ve Hazine taşınmaz mallarında irtifak hakkı tesis edilmesi veya kiralama yapılması hizmetleri sunulmaktadır. Bu kapsamda, 2012 yılında aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

- Elektrik piyasasında faaliyet göstermek üzere kurulması planlanan 223 adet elektrik üretim tesisinin kamulaştırma ile ilgili işlemleri yürütülmüştür. Bu tesislerin kaynak türüne göre dağılımı Tablo 53'te gösterilmiştir.

Tablo 53: 2012 Yılında Kamulaştırma İşlemleri Yapılan Elektrik Üretim Tesislerinin Enerji Kaynağına Göre Dağılımı

Hidroelektrik	Rüzgar	Termik	Biyogaz	Jeotermal	Toplam
182	24	8	4	5	223

• 2012 yılı içerisinde, Elektrik, Piyasasında faaliyet göstermek üzere kurulması planlanan tesisler için, toplam 14.775 adet taşınmaz mal ve 41.350.864 m² yüzölçümlü alan üzerinde kamulaştırma, irtifak hakkı tesisi, kiralama vb. taşınmaz mal temini işlemlerine yönelik olarak toplam 469 adet Kurul Kararı alınmış olup arazi edinim işlemleri Kurum tarafından yürütülmektedir. 2012 yılında elektrik üretim tesislerine yönelik kamulaştırma işlemleri için alınan Kurul Kararlarının işlem türüne göre dağılımı Tablo 54'te gösterilmiştir.

• Elektrik piyasasında faaliyet göstermek üzere özelleştirme kapsamında özel hukuk tüzel kişilere devredilen elektrik dağıtım tesisleri ile ilgili olarak toplam 3.099 adet taşınmaz mal ve 2.292.496 m² yüzölçümlü alan üzerinde kamulaştırma, irtifak hakkı tesisi, vb. taşınmaz mal temini işlemlerine yönelik olarak toplam 106 adet Kurul kararı alınmış olup arazi edinim işlemleri Kurum tarafından yürütülmektedir. 2012 yılında özelleştirme kapsamında devredilmiş olan elektrik dağıtım tesisleri ile ilgili kamulaştırma işlemleri için alınan Kurul Kararlarının işlem türüne göre dağılımı Tablo 55'te gösterilmiştir.

Tablo 54: 2012 Yılında Elektrik Üretim Tesisleri İle İlgili Kamulaştırma İşlemleri İçin Alınan Kurul Kararlarının İşlem Türüne Göre Dağılımı

İşlem türü	Taşınmaz mal sayısı	Yüzölçümü (m ²)	Kurul Kararı (adet)
Kamulaştırma	12.495	32.540.129	203
Maliye Hazinesine devir	342	1.217.000	78
Kamu mülkünde irtifak hakkı tesisi	324	1.749.610	47
Kamu mülkünde kiralama	387	1.617.000	16
Maliye Hazinesi mülkünde irtifak hakkı tesisi	587	2.746.015	98
Maliye Hazinesi mülkünde kiralama	670	1.481.110	27
Toplam	14.805	41.350.864	469

Tablo 55: 2012 Yılında Özelleştirme Kapsamında Devredilmiş Olan Elektrik Dağıtım Tesisleri İle İlgili Kamulaştırma İşlemleri İçin Alınan Kurul Kararlarının İşlem Türüne Göre Dağılımı

İşlem türü	Taşınmaz mal sayısı	Yüzölçümü (m ²)	Kurul Kararı (adet)
Kamulaştırma	2.765	2.137.830	48
Kamulaştırma Kanununun 30. Maddesinin uygulanması	162	7.141	25
Kamu ve Maliye Hazinesi mülkünde irtifak hakkı tesisi	172	84.525	33
Toplam	3.099	2.292.496	106

• Doğal gaz piyasasında faaliyet göstermek üzere kurulması planlanan dağıtım tesisleri için, toplam 175 adet taşınmaz mal ve 28.562 m² yüzölçümlü alan üzerinde kamulaştırma, irtifak hakkı tesisi, kiralama vb. taşınmaz mal temini işlemlerine yönelik olarak toplam 16 adet Kurul Kararı alınmış olup arazi edinim işlemleri Kurum tarafından yürütülmektedir. 2012 yılında doğal gaz dağıtım tesisleri ile ilgili kamulaştırma işlemleri için alınan Kurul Kararlarının işlem türüne göre dağılımı Tablo 56'da gösterilmiştir.

Ayrıca, lisans sahibi tüzel kişilerin proje çalışmalarında kullanılmak üzere 2012 yılı

içerisinde Harita Genel Komutanlığından 1/25.000 ölçekli 51 adet basılı ve 1/25.000 ölçekli 166 adet raster, 323 adet yükpaflı olmak üzere toplam 489 adet sayısal harita, 32 adet sayısal hava fotoğrafı, 37 adet CD ve 12 DVD temin edilmiş ayrıca 23 adet hava fotoğrafı çekim izni alınmıştır.

2012 yılı sonu itibarıyla, elektrik, doğal gaz ve petrol piyasalarında 813 adet projeye ilişkin inşaat öncesi dönem işlemleri ve arazi temin çalışmaları yürütülmektedir. 2011 yılına göre proje sayısındaki artış oranı %19 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 56: 2012 Yılında Doğal Gaz Dağıtım Tesisleri İle İlgili Kamulaştırma İşlemleri İçin Alınan Kurul Kararlarının İşlem Türüne Göre Dağılımı

İşlem türü	Taşınmaz mal sayısı	Yüzölçümü (m ²)	Kurul Kararı (adet)
Kamulaştırma	150	16.422	9
Kamu ve Maliye Hazinesi mülkünde irtifak hakkı tesisi	25	12.140	7
Toplam	175	28.562	16

7. TÜKETİCİ HAKLARININ KORUNMASI

Tüketici haklarının korunmasını teminen; şikâyet ve başvuruları inceleyerek sonuçlandırma, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin, tüketicilerine sundukları hizmetlerde uygulanacakları standartlar, usul ve esasları belirleme, enerji piyasasına ilişkin düzenlemeler ve uygulamalar konusunda kamuoyunu bilgilendirme ve tüketici bilinci oluşturmaya yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Tüketici Bilincinin Oluşturulması ve Geliştirilmesi

Enerji piyasasına ilişkin düzenlemeler ve uygulamalar ile tüketicinin hak ve sorumlulukları konusunda tüketici bilinci oluşturmaya yönelik çalışmalar kapsamında; Kurumun internet sayfasında yer alan tüketici bölümünde mevcut uygulamalara ilişkin mevzuatımızda yer alan hususlar tüketicilerin bilgisine sunulmaktadır.

Müşteri Şikâyetlerinin Değerlendirilmesi

Elektrik piyasasında dağıtım/perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler ile doğaı gaz şehir içi dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından yürütülecek müşteri hizmetlerine ilişkin usul ve esaslar sırasıyla, "Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğı" ve "Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğı"nde belirlenmiştir. Ancak perakende satış lisansı

sahibi tüzel kişiler dışındaki perakende satış hizmetlerine ilişkin hükümler ise ikili anlaşmalar kapsamında düzenlenmektedir.

Tüm müşterilerine eşit, taraflar arasında ayırım gözetmeksizin, yeterli, kaliteli ve sürekli enerji sunacak şekilde hizmet vermekle yükümlü bulunan dağıtım/perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler, müşterileriyle olan ilişkilerinde mevzuat çerçevesinde belirlenen yükümlülüklerini yerine getirirken karşılaşılan sorunlarını çözümlmek, bu çerçevede faaliyet konularına ilişkin ihbar ve şikâyetleri değerlendirmek üzere müşteri hizmetleri birimi oluşturmak ve başvuruları mevzuatta belirtilen süreler dâhilinde sonuçlandırmak zorundadırlar.

Tüketiciler, hizmet veren şirketlere yaptıkları başvurularda yeterli veya tatmin edici cevap alamadıkları takdirde Kuruma başvurma hakkına sahiptirler. Bu şekilde Kuruma ulaşan başvurular, konu ile ilgili tüzel kişi ile yapılan yazışmalar ile birlikte değerlendirmeye alınmakta ve mevzuat çerçevesinde incelenerek sonuçlandırılmaktadır.

Akaryakıt ve madeni yağlar ile ilişkin tüketici ihbar ve şikâyetleri öncelikle bunların satın alındığı kişiye ve/veya bu kişinin tedarikçisine yapılır. Yapılacak şikâyete otuz gün içerisinde, hiç veya tatmin edici cevap alınamadığı takdirde Kuruma müracaat edilebilmektedir.

8. ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Kurum, uluslararası ilişkiler bağlamındaki faaliyetlerini üç ana ekseninde sürdürmektedir:

1. Üyesi olunan bölgesel birliklerle ve diğer ülke düzenleyici kurumlarıyla ilişkiler
2. Avrupa Birliği uyum süreci kapsamındaki faaliyetler
3. Ülkemizin taraf olduğu ya da ilişki içerisinde bulunduğu süreçler kapsamında Kurumun görev alanına giren alanlarda yapılan çalışmalar

Üyesi Olunan Bölgesel Birliklerle ve Diğer Ülke Düzenleyici Kurumlarıyla İlişkiler

Kurum, Enerji Düzenleyicileri Bölgesel Birliği (ERRA) ile Akdeniz Elektrik ve Gaz Düzenleyicileri Birliği (MEDREG)'nin üyesidir.

ERRA ile ilişkiler kapsamında, Kurumca ERRA'nın faaliyetlerine aktif katılım sağlanmakta ve bu yolla deneyimlerimiz ve enerji piyasamızın sunduğu imkanlar muhataplarımıza aktarılmakta ve diğer ülke uygulamaları hakkında ilk elden bilgi edinilmektedir. Bu kapsamda sağlanan bilgi değişimi düzenleme sürecinde dikkate alınmaktadır.

ERRA tarafından geleneksel olarak düzenlenen ERRA Enerji Yatırım ve Düzenleme Konferansı'nın 11 incisi Kurumun ev sahipliğinde 15-16 Ekim 2012 tarihlerinde İzmir'de gerçekleştirilmiştir. Konferansa 45 ülkeden 244 kişi katılmıştır. 11. Enerji Yatırım Ve Düzenleme Konferansı'nın akabinde, 17-18 Ekim 2012 tarihlerinde, ERRA komite toplantıları da yine Kurumun ev sahipliğinde İzmir'de gerçekleştirilmiştir.

“11 nci ERRA Enerji Yatırım ve Düzenleme Konferansı – İzmir”

23 Nisan 2012 tarihinde yapılan ERRA Genel Kurulu'nda Kurul Üyesi Alparslan Bayraktar ERRA Yönetim Kurulu'na seçilmiştir. Diğer taraftan, Kurum Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı Gülelşan Demirbaş, ERRA tarafından, dünyadaki 12 bölgesel enerji düzenleyicileri birliğinin bir nevi çatı örgütü konumunda olan Uluslararası Enerji Düzenleyicileri Konfederasyonu (ICER)'nin Teknolojik Değişim adlı çalışma grubu başkanlığına önerilmiş ve 2013 yılı itibarıyla bu grubun eş başkanlığına seçilmiştir.

Kurumun üyesi olduğu bir diğer bölgesel birlik MEDREG'dir. MEDREG'in 17 nci Yönlendirme Komitesi toplantısı ile 13 üncü Genel Kurulu, 11-12 Haziran 2012 tarihlerinde Kurumun ev sahipliğinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

15 Kasım 2012 tarihinde Portekiz'in başkenti Lizbon'da gerçekleştirilen 14 üncü Genel Kurul'da Kurul Üyesi Fazıl Şenel MEDREG Başkan Yardımcılığına seçilmiştir. Bu seçimle birlikte, MEDREG Anasatüsü gereği, Kurum temsilcisinin MEDREG başkanlığına seçilmesinin yolu açılmıştır. Kurul üyesi Fazıl Şenel aynı zamanda MEDREG'in Gaz Çalışma Grubu başkanlığını da yürütmektedir.

Diğer ülke düzenleyici kurumlarıyla ilişkiler kapsamında 2012 yılında Kosova Enerji Düzenleme Ofisi tarafından elektrik piyasasının izlenmesi süreci hakkında Kurum uygulama ve deneyimlerinden faydalanma talebinde bulunulmuştur. 3-4 Aralık 2012 tarihlerinde Kurumu ziyaret eden 7 kişiden oluşan Kosova Enerji Düzenleme Ofisi personeline elektrik piyasasına ilişkin düzenlemelerimiz, uygulamalarımız ve deneyimlerimiz hakkında kapsamlı bilgilendirmede bulunulmuştur.

6. DÜNYA ENERJİ DÜZENLEME FORUMU

Dünya Enerji Düzenleme Forumu (World Forum on Energy Regulation), enerji düzenlemesi alanında dünyanın önde gelen konferansıdır. Dünyada enerji düzenlemesi konusunda enerji düzenleyicileri ve enerji piyasasındaki paydaşların bir araya getirilmesi ve bilgi ve deneyim paylaşılması amacıyla gerçekleştirilmektedir. Forum, dünya enerji piyasalarında oldukça saygın ve bilinen bir yere sahiptir. Forum, dünyada enerji sektöründe faaliyet gösteren bölgesel düzenleyici birliklerin ortak çabasının ürünü olarak düzenlenmektedir.

Forum, bugüne kadar; ilki 2000 yılında Kanada Montreal’de, ikincisi 2003 yılında İtalya Roma’da, üçüncüsü 2006 yılında ABD Vaşington’da, dördüncüsü 2009 yılında Yunanistan Atina’da ve beşincisi 13-16 Mayıs 2012 tarihlerinde Kanada’nın Kebek kentinde toplandı.

Forumun evsahibi olacak kurum ve yapılacağı şehir, Forum Yönlendirme Komitesi tarafından yapılan seçimle belirlenmektedir. 2015 yılındaki Forumun ev sahipliğini yapmak üzere Kurum da aday olmuştur. Diğer adaylar Meksika (Meksiko City) ve Rusya Federasyonu (St. Petersburg) olup, yapılan seçim sonucunda Kurum 6 ncı Dünya Enerji Düzenleme Forumu (dEfor) başkanlığına seçilmiştir.

Bu çerçevede 6 ncı Dünya Enerji Düzenleme Forumu (dEfor), 25-28 Mayıs 2015 tarihlerinde İstanbul’da, Kurum ev sahipliğinde ve başkanlığında gerçekleştirilecektir.

Kurumun 6 ncı Dünya Enerji Düzenleme Forumu Başkanlığı’na seçilmesinden sonra, Forum organizasyonu ile ilgili olarak gerekli çalışmalara başlanmış ve 03.08.2012 tarihinde dEfor Yönlendirme Komitesi, Uluslararası Program Komitesi ve Yürütme Komitesi ile İcra Direktörü belirlenmiş ve profesyonel kongre organizasyon şirketinin bir yarışmayla belirlenmesi süreci başlatılmıştır.

Avrupa Birliği Uyum Süreci Kapsamındaki Faaliyetler

14 Haziran 2012’de Stuttgart’ta düzenlenen Dörtlü Bakanlar Zirvesi’nde kabul edilen “Türkiye-AB Pozitif Gündem: Türkiye-AB Enerji Sektörü Geliştirilmiş İşbirliği” belgesi çerçevesinde Avrupa Komisyonu Enerji Genel Müdürlüğü, ETKB, AB Bakanlığı ve

Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin katılımıyla teknik çalışma gruplarının oluşturulması kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda oluşturulan “Elektrik Sektörü Çalışma Grubu” ve “Doğal Gaz Sektörü Çalışma Grubu”nda Kurum da görevlendirilmiştir.

AB müzakere sürecini ve müzakere fasılları kapsamında kaydedilen gelişmeleri değerlendirmek amacıyla üç ayda bir düzenlenen İç Koordinasyon ve Uyum Komitesi (İKUK) toplantılarına katılmış ve katkı sağlanmıştır. Avrupa Birliği Bakanlığı koordinasyonunda AB’nin TAIEX Ofisi ile yıl boyunca irtibatla bulunularak mevcut projelerin yürütülmesi ve uyum çerçevesinde yeni destekler alınması çalışmaları yürütülmüştür. 2012 yılında TAIEX kapsamında İtalya’ya bir çalışma ziyaretinde bulunulmuştur.

Enerji mevzuatının AB müktesebatına uyumlaştırılması çerçevesinde ABGS ve DTM eşgüdümünde yapılan çalışmalara katılmış, 2/97 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı’nın güncellenmesine ilişkin Kurum görüşü oluşturulmuştur.

AB Bakanlığı koordinasyonunda yürütülerek Avrupa Komisyonu’nca yayımlanan “Türkiye İlerleme Raporu” için çalışmalar yapılmış ve Kurumun katkısı sağlanmıştır. Türkiye’nin AB müktesebatına uyum sürecinde kat ettiği gelişmenin düzenli olarak izlenebilmesini ve Avrupa Komisyonuna iletilmesini teminen, Avrupa Birliği Bakanlığı’nda oluşturulan “Avrupa Birliği Müktesebatına Uyum Ulusal Veri Tabanı”na, Kurumun faaliyet alanına ilişkin Ulusal Programda yer alan hukuki, idari ve kurumsal düzenlemelere ait tedbirlere ilişkin gerçekleştirmeler üçer aylık dönemler itibarıyla iletilmiştir.

Ülkemizin Taraf Olduğu ya da İlişki İçerisinde Bulunduğu Süreçler Kapsamında Kurumun Görev Alanına Giren Alanlarda Yapılan Çalışmalar

Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ), UEA, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) gibi çok taraflı kuruluşlarla sürdürülen ilişkilere Kurumca katkı sağlanmaya devam edilmiştir:

- KEİ Dönem Başkanlığı 2012 Temmuz itibarıyla 6 aylık süreyle Türkiye'ye geçmiştir. Türkiye'nin başkanlığı süresince sürdürülebilir enerji KEİ politikalarının önceliklerinden biri olarak belirlenmiştir. KEİ ülkeleri arasında yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği konusunda ortak projeler gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. KEİ bünyesinde enerji piyasaları ile ilgili çalışmalara Kurum uzmanları tarafından katılım sağlanmış ve bundan sonraki süreçte de aktif olarak ulusal ve uluslararası düzeyde katılım ve destek verilecektir. UEA tarafından düzenlenen SLT, SEQ ve SOM toplantıları takip edilmiş ve bu toplantılara katılım sağlanmıştır. Ayrıca, UEA ve OECD tarafından ülkemize yöneltilen bazı inceleme konularında görüş ve bilgi verilmiştir. UEA ve OECD'den temin edilen

bilgi ve belgelerden Kurumun yararlanması sağlanmıştır.

- DTÖ ile ilişkiler, Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM) ve Dışişleri Bakanlığı'nın koordinasyonunda yürütülmüş, örgüte üye ülkelerin çeşitli önerilerinde yer alan ve enerji sektörünü ilgilendiren hususlardaki Kurum görüşü oluşturulmuştur.

Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) kapsamında enerji hizmetlerinde taahhütler konusunda yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştirilen toplantılara katılım sağlanmıştır.

Enerji Topluluğu Antlaşması'nın 58 inci Maddesi gereği kurulmuş olan ve Antlaşmaya taraf olan ülkelerin ve Avrupa Topluluğu devletlerinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumlarının üye olduğu ve ülkemizin de gözlemci statüsüyle faaliyetlerini takip ettiği ECRB'nin çalışmaları takip edilmiş ve çalışmalara katkıda bulunulmuştur.

2012 yılında, 96 seyahat oluru kapsamında 869 adam gün yurtdışı geçici görevlendirme yapılmıştır.

Bölüm III

MALİ BİLGİLER

Kurumun gelirleri Kurumun bütçesini oluşturur. Kurumun gelirlerinin, giderlerini karşılaması esastır. Kurumun gelir fazlası ertesi yılın Mart ayı sonuna kadar genel bütçeye aktarılmaktadır. Bu kapsamda, 4628 sayılı Kanun ve 5018

sayılı Kanun'a istinaden genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Kurum kaynaklarından Maliye Bakanlığı'na aktarılan gelir fazlaları Tablo 57'de gösterilmiştir:

Tablo 57: Yıllar İtibariyle Maliye Bakanlığına Aktarılan Gelir Fazlası

Yıllar	Yıl İçinde (3'er aylık)	Yıl Sonunda (İzleyen yılın Mart ayında)	Toplam (TL)
2001	-	22.306,00	22.306,00
2002	-	-	-
2003	-	17.992.437,17	17.992.437,17
2004	-	39.891.979,98	39.891.979,98
2005	-	91.351.575,70	91.351.575,70
2006	118.872.511,00	10.213.361,85	129.085.872,85
2007	26.316.184,86	43.563.569,34	69.879.754,20
2008	6.500.000,00	27.507.108,75	34.007.108,75
2009	10.000.000,00	25.560.370,79	35.560.370,79
2010	18.000.000,00	47.907.651,22	65.907.651,22
2011	27.500.000,00	27.474.743,68	54.974.743,68
2012	42.500.000,00	40.174.832,05	82.674.832,05
Toplam	249.688.695,86	371.659.936,44	621.348.632,30

Mali Denetim

Kurum, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun sadece 3, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 19, 25, 43, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 68 ve 76 ncı maddelerine tabidir.

Bu çerçevede, 5018 sayılı Kanun'un 68 inci maddesi uyarınca, Kurumun dış denetimi Sayıştay tarafından yapılmaktadır.

Sayıştay tarafından yapılan harcama sonrası dış denetimin amacı, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, yönetimin mali faaliyet, karar ve işlemlerinin; kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne raporlanmasıdır.

Dış denetim, Kurumun hesapları ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak, mali tabloların güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin mali denetimi ile Kurumun gelir, gider ve mallarına ilişkin mali işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığı, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli olarak kullanılıp kullanılmadığı, faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve performans bakımından değerlendirilmesi suretiyle gerçekleştirilir.

2012 Yılı Bütçe Uygulama Sonuçları

Kurumun 2012 yılı bütçesi, Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilerek 29.12.2011 tarihli ve 28157 sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanmış ve 01.01.2012 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Gelir Bütçesi

2012 yılı bütçe gelirleri 115.585.000-TL olarak tahmin edilmiş ve 176.221.025,86-TL gelir elde edilmiştir. Böylece bütçe gerçekleşme oranı %152,46 olmuştur. Kurumun gelirleri, 4628 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde yer alan aşağıdaki unsurlardan oluşmaktadır. Bu unsurlar şunlardır:

✓ Lisans (yıllık lisans, lisans alma, lisans yenileme, lisans tadili ve lisans sureti çıkartma), sertifika, onay, izin ve vize işlemleri üzerinden alınacak bedeller,

✓ Katılma payı.

Elektrik piyasasında katılma payı olmayıp, doğal gaz piyasasında katılma payının mükellefi, lisans ve sertifika sahibi olan tüzel kişilerdir. Katılma payı, anılan mükelleflerin yıllık faaliyet dönemine ilişkin olarak düzenleyecekleri gelir tablolarında yer alan safi satış hasılatı tutarının, Kurulca %0,2 (binde iki) oranını aşmayacak şekilde belirlenecek katılma payı oranı ile çarpımı sonucu bulunmaktadır.

Petrol piyasasında katılma payının mükellefi; rafinaj, işleme, dağıtıcı, iletim, taşıma, ihrakiye, depolama, bayi ve madeni yağ üretim lisansı sahibi gerçek ve tüzel kişilerdir. Müşterek lisans sahipleri, katılma payını toplam net satışları üzerinden ödemektedirler.

LPG piyasasında katılma payının mükellefi ise; Petrol piyasası rafinerici, LPG piyasası dağıtıcı ve LPG otogaz bayilik lisansı sahibi gerçek ve tüzel kişilerdir. LPG piyasasında faaliyet gösteren lisans veya müşterek lisans sahipleri, katılma payını toplam net akaryakıt ve LPG satışları üzerinden ödemektedirler.

Ancak petrol ve LPG piyasasına ilişkin katılma payı, lisans sahiplerince yıllık gelir tablolarında yer alan net satışlar tutarının binde biri oranını ve iki milyon ABD Dolarını aşmayacak şekilde Kurulca belirlenmektedir.

✓ Elektrik piyasası iletim tarifesinin en fazla yüzde biri oranındaki iletim ek ücretleri,

✓ Kurul tarafından verilen elektrik piyasası ile ilgili idari para cezalarının yüzde yirmibeşi,

Ancak bu oran, 08.02.2008 tarihli ve 26781 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5728 sayılı Kanunun 479 uncu maddesiyle, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun 11’inci maddesinin altıncı fıkrasının “Bu Kanun hükümlerine göre verilmiş olup da tahsil edilen idarî para cezalarının yüzde onu Kurum hesabına aktarılır.” şeklinde değiştirilmesiyle birlikte indirilmiştir.

✓ Yayın gelirleri ve sair gelirler,

✓ Ayrıntıları kamuoyuna duyurulmak kaydıyla ve piyasanın gelişimine dair etüt ve proje çalışmalarının finansmanında kullanılmak üzere uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından verilecek hibeler.

Yukarıda belirtilen gelir kalemlerine yönelik 2012 yılında uygulanacak bedeller, Kurul Kararları ile belirlenmiştir.

Gider Bütçesi

Kurumun 2012 yılı gider bütçesi, 115.585.000-TL olarak öngörülmüş ancak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu’nun 78 inci maddesine istinaden “Genel Bütçeye Verilen Paylar” koduna gelir fazlası karşılığı olarak Maliye Bakanlığınca 42.000.000-TL ödenek eklenerek toplam gider bütçesi 157.585.000-TL olmuştur. Toplam ödeneğin 136.046.193,81-TL’si harcanmış ve kalan 21.538.806,19-TL’lik ödenek yıl sonunda iptal edilmiştir. Böylece gider bütçesi gerçekleşme oranı %86,33 olmuştur. Aşağıdaki tablolarda Kurumun 2012 yılı sonu itibarıyla bilançosu ve 01.01.2012-31.12.2012 tarihleri arasındaki faaliyet sonuçları gösterilmiştir.

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

GİDERİN TÜRÜ		
630 01	Personel Giderleri	33.787.345,15
630 02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet...	3.249.900,79
630 03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	53.910.105,45
630 03 02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	1.564.673,01
630 03 03	Yolluklar	1.254.340,06
630 03 04	Görev Giderleri	297.660,08
630 03 05	Hizmet Alımları	50.592.508,16
630 03 06	Temsil ve Tanıtma Giderleri	31.727,09
630 03 07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alımı, Bakım Onarım Gideri	148.320,49
630 03 08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Gideri	20.876,56
630 03 09	Tedavi ve Cenaze Giderleri	0,00
630 04	Faiz Giderleri	0,00
630 05	Cari Transferler	44.411.225,58
630 05 01	Görev Zararları	1.781.137,89
630 05 03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Aktarımlar	119.673,87
630 05 06	Yurtdışına Yapılan Transferler	10.413,82
630 05 08	Gelirden Ayrılan Paylar	42.500.000,00
630 12	Gelirlerin Red ve İadesinden Kaynaklanan Giderleri	171.600,000
630 13	Amortisman Giderleri	728.469,67

GİDERLER TOPLAMI (A)**136.258.646,64**

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (01.01.2012 - 31.12.2012)

GELİRİN TÜRÜ		
600 03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	156.436.763,74
600 03 01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	33.450,00
600 03 02	Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni	156.403.313,74
600 03 02 01 10	Elektrik Piyasası Lisans Gelirleri	45.968.903,16
600 03 02 01 11	Doğal Gaz Piyasası Lisans ve Sertifika Gelirleri	29.438.037,55
600 03 02 01 12	Petrol Piyasası Lisans Gelirleri	64.883.042,81
600 03 02 01 13	LPG Piyasası Lisans Gelirleri	16.113.330,22
600 05	Diğer Gelirler	20.590.816,20
600 05 01	Faiz Gelirleri	1.831.737,71
600 05 01 09 03	Mevduat Faizleri	1.831.737,71
600 05 02	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	12.517.990,28
600 05 02 09 99	Diğer Paylar (TEİAŞ)	12.517.990,28
600 05 09	Diğer Çeşitli Gelirler	6.241.088,21
600 05 09 01 99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	6.241.088,21
600 11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00

GELİRLER TOPLAMI (B)

177.027.579,94

610 3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	
610 3 2 1	Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelir.	
610 3 2 1 10	Elektrik Piyasası Lisans Gelirleri	227.811,57
610 3 2 1 11	Doğal Gaz Piyasası Lisans ve Sertifika Gelirleri	65.390,45
610 3 2 1 12	Petrol Piyasası Lisans Gelirleri	262.099,23
610 3 2 1 13	LPG Piyasası Lisans Gelirleri	38.800,00
İNDİRİM, İADE VE İSKONTO TOPLAMI (C)		594.101,25

NET GELİR (D= B - C)

176.433.478,69

FAALİYET SONUCU (B-A) (+ / -)

40.174.832,05

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU BİLANÇOSU

AKTİF

31.12.2012

PASİF (TL)

I- DÖNEN VARLIKLAR						
10- HAZİR DEĞERLER						
102- Banka Hesabı	58.349.806,57	58.349.806,57	60.138.434,72	I- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		19.963.602,67
12- FAALİYET ALACAKLARI				32- FAALİYET BORÇLARI		
126- Verilen Depozito ve Teminatlar	26.898,83	26.898,83		320- Bütçe Emanetleri Hesabı	954.155,48	954.155,48
14- DIĞER ALACAKLAR				33- EMANET YABANCI KAYNAKLAR		17.926.060,11
140- Kişilerden Alacaklar Hesabı	53.439,32	53.439,32		330- Alınan Depozito ve Teminatlar	80.235,61	
16- BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI				333- Emanetler Hesabı	17.845.824,50	
162- Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	1.708.290,00	1.708.290,00		36- ÖDENECEK DIĞER YÜKÜMLÜLÜKLER		1.083.387,08
II- DURAN VARLIKLAR				360- Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	1.083.387,08	
25- MADDİ DURAN VARLIKLAR				II - UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		0,00
252- Binalar Hesabı	13.101.419,44		0,00	40- UZUN VADELİ MALİ BORÇLAR		0,00
254- Taşlar Hesabı	0,00			403- Karını İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	0,00	
255- Demirbaşlar Hesabı	10.351.768,92			III - ÖZ KAYNAKLAR		40.174.832,05
257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-23.453.188,36			59- DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		
26- MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR				590- Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	40.174.832,05	
260- Haklar Hesabı	2.340.172,93		0,00			
268- Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-2.340.172,93					
AKTİF TOPLAMI			60.138.434,72	PASİF TOPLAMI		60.138.434,72
NAZİM HESAPLAR				NAZİM HESAPLAR		
91- NAKİT DIŞI TEM. VE KİŞİLERE AİT MENKİYES.		3.460.911.087,34		91- NAKİT DIŞI TEM. VE KİŞİLERE AİT MENKİYES.		
910- Teminat Mektupları Hesabı	3.460.911.087,34			911- Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	3.460.911.087,34	
NAZİM HESAPLAR TOPLAMI			3.460.911.087,34	NAZİM HESAPLAR TOPLAMI		3.460.911.087,34
GENEL TOPLAM			3.521.049.522,06	GENEL TOPLAM		3.521.049.522,06

EKLER: Mevzuat Listesi

EK: 1- Mevzuat Listesi

ELEKTRİK PİYASASI

Kanun

- Elektrik Piyasası Kanunu

Yönetmelikler

- Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası İthalat ve İhracat Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Şebeke Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği
- Elektrik İletim Sistemi Arz Güvenilirliği ve Kalitesi Yönetmeliği
- Elektrik Enerjisi Talep Tahminleri Hakkında Yönetmelik
- Yenilenebilir Enerji Kaynak Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Elektrik Dağıtım ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliği
- Elektrik Piyasasında Yapılacak Denetimler İle Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Elektrik Piyasasında Birden Fazla Piyasa Faaliyetini Sürdürmekte Olan Tüzel Kişilerin Mevcut Sözleşmelerinde Yapılacak Tadillere ve İletim Faaliyeti ile Vazgeçilen Faaliyetlerin Devrine İlişkin Yönetmelik
- Organize Sanayi Bölgelerinin Elektrik Piyasası Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik
- Elektrik Piyasasında Dağıtım Sistemi Yatırımlarının Düzenlenmesi ve Planlardaki Gerçekleşmelerin Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik
- Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Aydınlatma Yönetmeliği
- Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik

Tebliğler

- 20 Dağıtım Şirketinin İlk Uygulama Dönemine İlişkin Gelir Düzenlemesi Hakkında Tebliğ
- Elektrik Dağıtım Bölgelerinde Uygulanacak Fiyat Eşitleme Mekanizması Hakkında Tebliğ
- Elektrik Piyasasında Perakende Satış Sözleşmesi Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ
- Elektrik Enerjisi Üretmek Amacıyla Aynı Bölge ve Aynı Kaynak İçin Yapılmış Birden Fazla Lisans Başvurusu Olması Halinde Seçim Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ
- Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ
- Elektrik Piyasasında İletim ve Dağıtım Sistemlerine Bağlantı ve Sistem Kullanımı Hakkında Tebliğ
- Elektrik Piyasasında Kullanılacak Sayaçlar Hakkında Tebliğ
- Rüzgâr ve Güneş Ölçümlerine İlişkin Tebliğ
- Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği Tebliğleri
- Elektrik Piyasası Kanununun 11 inci Maddesi Uyarınca Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ

DOĞAL GAZ PİYASASI**Kanun**

- Doğal Gaz Piyasası Kanunu

Yönetmelikler

- Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği
- Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliği
- Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği
- Doğal Gaz Piyasası Tarifeler Yönetmeliği
- Doğal Gaz Piyasası Tesisler Yönetmeliği
- Doğal Gaz Piyasası İletim Şebekesi İşleyiş Yönetmeliği
- Doğal Gaz Piyasası İç Tesisat Yönetmeliği
- Sıvılaştırılmış Doğal Gaz Depolama Tesisleri Temel Kullanım Usul ve Esaslarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik
- Doğal Gaz Piyasasında Yapılacak Denetimler İle Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Tebliğler

- Doğal Gaz Piyasası İletim Şebekelerine Yapılacak Bağlantılara İlişkin Usul ve Esaslar
- Kaçak veya Usulsüz Doğal Gaz Kullanımı Durumunda Uygulanacak Usul ve Esaslar
- Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (LNG) İletim Tebliği
- Doğal Gazın Faturalandırmaya Esas Satış Miktarının Tespiti ve Faturalandırılmasına İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ
- Muhasebe Uygulama ve Mali Raporlama Genel Tebliği (Tebliğ No:2002/1)
- Doğal Gaz Piyasası Kanununun 9 uncu Maddesi Uyarınca Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ

LPG PİYASASI

Kanun

- Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu

Yönetmelikler

- Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliği
- Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Sorumlu Müdür Yönetmeliği
- Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Eğitim Yönetmeliği
- Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Uygulanacak Teknik Düzenlemeler Hakkında Yönetmelik
- Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Yapılacak Denetimler İle Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Tebliğler

- Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16 ncı Maddesi Uyarınca Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ

PETROL PİYASASI**Kanun**

- Petrol Piyasası Kanunu

Yönetmelikler

- Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği
- Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelik
- Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Petrol Piyasasında Yapılacak Denetimler ile Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Kaçak Petrolün Tespit ve Tasfiyesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Petrol Piyasası Bilgi Sistemi Yönetmeliği
- Petrol Piyasası Fiyatlandırma Sistemi Yönetmeliği

Tebliğler

- Madeni Yağların Ambalajlanması Ve Piyasaya Sunumu Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Madeni Yağların Ambalajlanması Ve Piyasaya Sunumu Hakkında Tebliğ
- Akaryakıt Haricinde Kalan Petrol Ürünlerinin İthalinde Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Tebliğ'in Yürürlükten Kaldırıldığına Dair Tebliğ
- Yurt İçinde Üretilen Bazı Akaryakıt Haricinde Kalan Petrol Ürünlerinin Yurt İçinde Satışında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Tebliğ'in Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ
- Petrol Piyasası Kanununun 19 uncu Maddesi Uyarınca Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ
- Petrol Piyasasında Sigorta Yükümlülükleri Hakkında Tebliğ
- Yakıtbiodizel'in Üretimi, Yurtdışı ve Yurtiçi Kaynaklardan Temini ve Piyasaya Arzına İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No: 3)
- Yakıt Nafta'nın Üretimi, Yurtdışı ve Yurtiçi Kaynaklardan Temini ve Piyasaya Arzına İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No: 9)
- Benzin Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No: 14)
- Motorin Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No: 15)
- Gazyağına İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No: 16)
- Fuel Oil Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No: 17)
- Otobiodizel'e İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No: 18)
- Motorin Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Akaryakıt Seri No: 19)
- Otobiodizele İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Akaryakıt Seri No: 20)
- Denizcilik Yakıtlarına İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (İhrakiye Seri No: 2)
- Denizcilik Yakıtlarına İlişkin Teknik Düzenleme Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (İhrakiye Seri No: 3)

www.epdk.gov.tr > www.epdk.org.tr

